

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ปริญญานิพนธ์
ของ
นนทพัฒน์ สิงห์ประbour

เสนอตอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ตุลาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3๒3.45
น155ป
ร3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

บทคัดย่อ
ของ
นนทพัฒน์ สิงห์ประยูร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ตุลาคม 2548

h282502 ร.3

10 ก.พ. 2549

นนทพัฒน์ สิงห์ประยูร (2548) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษา นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ปริณูณิพนธ์ รม (นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม อาจารย์ ดร.สุพล จรรยากุล, อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละด้านกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 191 ราย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย นอกจากนั้นยังได้สัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ทดสอบค่าที (t-test), วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA), หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

- 1 ผลการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่า ผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีแนวโน้มการแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง
- 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่าง พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ อายุ, ระดับการศึกษา, ชั้นยศ, อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05
- 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัว คือ ความชัดเจนของนโยบาย, ทรัพยากรทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ, การสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ, การสนับสนุนทางการเมือง และการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ทุกตัวแปร
- 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุด และรองลงมาได้แก่ การสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทรัพยากร, การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนทางการเมือง โดยทุกตัวแปรอิสระ

มีอิทธิพลทางบวกในการอธิบาย หรือพยากรณ์ผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

ข้อเสนอแนะ

การนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จะประสบผลสำเร็จสูง หากได้ดำเนินการ ดังนี้

1 รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานต่างๆ อย่างเพียงพอ เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ที่นำนโยบายไปปฏิบัติจะได้มีงบประมาณในการจัดหาบุคลากร ยานพาหนะ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ ที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ

2 ควรมีมาตรการลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ชัดเจน และไม่มีการเลือกปฏิบัติ

3 ควรมีการประสานความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้ร่วมกันปลูกจิตสำนึกในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4 ควรมีการดำเนินงานด้านการปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้การสนับสนุนของรางวัล เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

5 ควรมีการปราบปรามกลุ่มผู้มีอิทธิพลให้หมดไปจากสังคมโดยเร็ว

FACTORS AFFECTING PUBLIC POLICY IMPLEMENTATION A CASE
STUDY OF ANTI – NARCOTIC DRUG POLICY IN MUANG DISTRICT,
NAKHONSAWAN PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
NONTAPAT SINGPRAYUN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Public Administration degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University
October 2005

Nonthapat Singprayun (2005) *Factors Affecting Public Policy Implementation a case study of Anti – Narcotic Drug Policy in Muang District, Nakhonsawan Province* Master thesis, M P A (Public Policy) Bangkok Graduate School, Srinakharinwirot University Advisor Committee Dr Surapol Janyakun, Dr Cholvit Jearajit

This research is aimed to study the factors which affect the implementation of Anti-Narcotics Drug policy under the Order of the Office of the Prime Minister no 29/2546 This is including the comparison between personal and each aspects factor in accordance with the result of implementation The case study of 191 authorised police officials who involved in suppression of Anti-Narcotics Drug in Muang District, Nakhonsawan Province was searched by Simple random sampling Nonetheless the relevant individuals had been interviewed for clearer vision

The research tools includes interview and data collecting questionnaires The researcher used SPSS windows program for data analyzation e.g percentage, t-test, One-way ANOVA, Pearson product Moment Correlation and Stepwise Multiple Regression Analysis

The results are as follows

1 Results of the poll reveal that, in the opinion of police, problems of Narcotics Drugs in Muang District, Nakhonsawan Province is tended to decreased

2 Result of the variable analysis found that the variation of personal factor of the relevant police officials such as age, education level, official rank as well as monthly income plays no role in the implementation at the .05 level

3 Results from correlation analysis indicated that every independent variables policy clarity, resources, communication and coordination among the various organizations, attitude of the people who practise the policy implementation, political support and participation had significant positive relationships with the Affecting Anti – Narcotic Drug the Public Policy Implementation at above .01 level

4 Results from multiple regression analysis that the independent variables which exerted the highest influence on the dependent variable were the communication and coordination among the various organizations, resources, participation and political support Every independent variables was found to have significance in determining the Affecting Anti – Narcotic Drug of Policy Implementation at the .01 level

Recommendation

The Anti-Narcotics Drug policy implementation is expected to be more successful if the following recommendations are applied

1 Government should support enough budgets for the government service, it can do government's policy with budgets for, to procure personnel, vehicles, equipment, tools and the modern instrument, they can help the performing will be having efficiency

2 Should be have to punish the wrong government officer who infringe the law about habit — forming drug is distinct and don't be partial

3 Should be cooperating between all of units, government, privates and people, to establish in their mind to campaign about anti — drugs, to intend and continue

4 Should be quashing drugs continuously and support the prize is willpower for the good officer

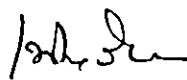
5 Should be quash influence person from social immediately

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ของ
นนทพัฒน์ สิงห์ประยูร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 14 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

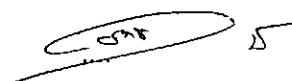
ประธาน

(อาจารย์ ดร.สุพล จรรย์กุล)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ จักราทิตย์ ธนาคม)

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้โดยผู้ศึกษาเพียงลำพัง แต่หากเป็นเพราะได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก ดร.สุรพล จรรยากุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้เสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ รวมทั้งอาจารย์ที่ศึกษานับถือทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก ดร.สุชาติ ผิวงาม ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ และอาจารย์จักราภิตย์ ธนาคม ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขเพิ่มเติมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนผู้ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถาม และท่านผู้เสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้กรุณาแสดงความคิดเห็น รวมทั้งให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ พ่อ และแม่ ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาส่งเสริมให้ลูกเรียนสูงเท่าที่จะทำได้ รวมถึงการเป็นผู้สนับสนุนทุนทรัพย์หลักอย่างเป็นทางการสำหรับการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วย ตลอดจนญาติๆ ทุกคนที่รอคอยเวลาแห่งการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทของผู้ศึกษา อยู่ด้วยความอดทน และเข้าใจ โดยที่มักจะคอยถามเสมอว่า “จบรึยัง” “เมื่อไหร่จะจบ” ทุกครั้งที่เห็นหน้าซึ่งคำถามที่แสดงความห่วงใยเหล่านี้เป็นแรงหนึ่งที่ช่วยผลักดันให้ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าของเวลาที่เสียไป และใช้เวลาที่มีอยู่เพื่อทำวิทยานิพนธ์เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะตอบคำถามได้อย่างเต็มปากเต็มคำว่า “ผมเรียนจบแล้วครับ”

นอกจากนี้ ขอขอบคุณกลุ่มเพื่อนๆ ของผู้ศึกษา ตั้งแต่สมัยเรียน ปริญญาตรี และเรียนปริญญาโท ที่ช่วยให้เวลาที่ผ่านมาเป็นช่วงเวลาที่สนุกสนาน และคอยเป็นกำลังใจให้กันและกันตลอดจนถามไถ่ถึงความคืบหน้าในการเขียนวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง และรวมถึงบุคลากรของภาควิชารัฐศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่คอยอำนวยความสะดวกในช่วงการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

ที่สำคัญต้องยอมรับว่าตลอดช่วงเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์นี้เมื่อเจอปัญหาบางครั้งทำให้ผู้ศึกษาแทบจะเลิกล้มความตั้งใจ และหมดกำลังใจจนแทบจะไม่อยากนึกถึงวิทยานิพนธ์ที่จะต้องทำต่อไป แต่ด้วยกำลังใจจากหลายๆ คน ที่สำคัญคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล สรรสวัสดิ์สุทธิ์ ที่เป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ โดยคอยเป็นที่พึ่ง ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น นับตั้งแต่เริ่มทำวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งสำเร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะมีคุณประโยชน์ประการใด ผู้ศึกษาขอมอบความดีนั้นแด่พ่อ แม่ และผู้มีพระคุณ ตลอดจน “ผู้ประสิทธิ์ประสาทสัจวิชา” ของผู้ศึกษาทุกท่าน แต่หากมีข้อบกพร่องผู้ศึกษาขอน้อมรับด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

นนทพัฒน์ สิงห์ประยูร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานในการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ขอบข่ายการศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ	10
ขั้นตอนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	13
ลักษณะของการปฏิบัตินโยบาย	13
แนวคิดความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	14
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	16
ความหมายของการมีส่วนร่วม	17
ความสำคัญของการมีส่วนร่วม	18
ลักษณะของการมีส่วนร่วม	19
ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน	21
การวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	22
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
ผลงานของนักวิชาการต่างประเทศ	31
ผลงานของนักวิชาการไทย	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	38
ประชากรในการวิจัย	38
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	38
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	39
การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ	40
การรวบรวมข้อมูล	41
การประมวลและการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ	72
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	92
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	92
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	93
บรรณานุกรม	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	100
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109
ภาคผนวก ค แสดงความสัมพันธ์ของแบบสอบถาม	116
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก	120
ประวัติย่อผู้วิจัย	122

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2546 – 2548	3
2 สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์	4
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	39
4 เกณฑ์การให้คะแนนของข้อคำถามเชิงบวก และเชิงลบ	40
5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนคดียาเสพติดที่ดำเนินการจับกุมได้ ประเภท การกระทำผิดคดียาเสพติดที่สามารถจับกุมได้	48
6 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความชัดเจนของนโยบาย	51
7 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทรัพยากร	52
8 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	53
9 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ	54
10 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การสนับสนุนทางการเมือง	55
11 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วม	56
12 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลของความสำเร็จของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ	57
13 แสดงการเปรียบเทียบผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำแนกตามชั้นยศ	58
14 แสดงการเปรียบเทียบผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	58
15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทรัพยากรกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ	59

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทรัพยากรกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	59
17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไป ปฏิบัติกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ	60
18 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไป ปฏิบัติกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	60
19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานต่างๆ กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ	61
20 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานต่างๆ กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุ ราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	61
21 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมืองกับ ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ	62
22 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมืองกับ ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	62
23 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมกับปัจจัยส่วน บุคคล จำแนกตามชั้นยศ	63
24 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมกับปัจจัยส่วน บุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	63
25 แสดงการเปรียบเทียบผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำแนกตามชั้นยศ	64
26 แสดงการเปรียบเทียบผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	64
27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลการนำนโยบาย การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ	65

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 แสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความสำเร็จในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ โดยการทำแบบ Stepwise Regression	68
29 แสดงตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการพยากรณ์หรืออธิบายผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	67
30 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	69
31 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	70

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 แสดงตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของแวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น	26
3 แสดงตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติตามแนวคิดของจอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ด	27
4 แสดงกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติตามแนวคิดของ แมสมาเนียนและซาบาเตียร์	30

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลให้โครงสร้างทางสังคมเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ขาดพลังและขาดความสมดุลในการพัฒนา สถาบันหลักทางสังคมหลายสถาบันเกิดความอ่อนแอ เป็นช่องว่างทำให้ปัญหาเสียดังกล่าวแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางมากขึ้น

ปัญหาเสียดังกล่าวในประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลง และขยายตัวมากขึ้นจากผลของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี เช่นกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าเสียดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นนายทุน ผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้นำเข้า และผู้ส่งออกเสียดังกล่าว อาศัยผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นำยาเสพติดทั้งที่มีอยู่เดิมและชนิดใหม่เข้ามาเผยแพร่ในหมู่ประชาชนในแต่ละกลุ่มให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดประมาณไม่น้อยกว่า 3 ล้านคน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ชัดเจนว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมเป็นปัญหาที่ นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น และสร้างความสูญเสียใหญ่หลวงแก่ประเทศ

หากพิจารณาในแง่เศรษฐกิจ ความสูญเสียประการแรกคือ ความสูญเสียโดยตรงจากการที่รัฐจะต้องเสียเงินไปในการบำบัดรักษาหรือดูแลผู้ที่มีปัญหาเสียดังกล่าวและไม่ให้สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ประการที่สอง คือ ความสูญเสียของทรัพยากรในการเลี้ยงดูบุคคลเหล่านี้ตั้งแต่ก่อนคลอดจนกระทั่งถึงวันที่เริ่มเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประการที่สาม คือ ความสูญเสียอันเกิดจากความเสียหายที่บุคคลเหล่านี้ก่อให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินหรือบุคคลอื่น และประการที่สี่ คือ ความสูญเสียจากการที่บุคคลเหล่านี้ไม่สามารถเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังมีความสูญเสียทางสังคมอีกหลายประการ และเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ

ถึงแม้ว่าปัญหาเสียดังกล่าวหรือการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่เด็ก เยาวชน และกลุ่มผู้ใช้แรงงานจะเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก แต่ปัญหาของประเทศไทยจัดว่าอยู่ในระดับที่รุนแรงเมื่อเทียบกับหลายๆประเทศ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของสังคมไทยที่เป็นตัวหล่อหลอมความคิดและพฤติกรรมของเด็ก เยาวชน และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ที่จะต้องช่วยกันป้องกันไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมทั้งช่วยกันแก้ไขผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับแล้วให้กลับตัวออกห่างจากยาเสพติดก่อนที่จะสายเกินไป เพราะยาเสพติดนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ อีกหลายเรื่อง เช่น ปัญหาอาชญากรรมในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ร่างกาย และชีวิต การกระทำผิดทางเพศ ปัญหาความรุนแรง การวิวาท ปัญหาโสเภณี และพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ปัญหาทางจิตและประสาทของตัวผู้เสพเอง โดยเฉพาะโรคจิตที่เกิดจากการใช้

ยากระตุ้นประสาท(Amphetamine – induced psychosis) ความพิการอันเกิดจากสมอง กล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบทางเดินหายใจ และระบบสืบพันธุ์ถูกทำลายเนื่องจากการเสพยาเสพติด ปัญหา อุบัติเหตุ ความผิดปกติดทางพันธุกรรมซึ่งส่งผลถึงพลเมืองรุ่นต่อไป(รัศมี วิศทเวทย์ 2546 1-2)

จากข้อมูลดังกล่าวรัฐบาลจึงได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติด และถือเป็น ปัญหาเร่งด่วนของชาติที่จะต้องแก้ไข โดยมีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในการผนึกกำลังของทุกภาคส่วน ของสังคมร่วมกันเป็นพลังแผ่นดินตามแนวยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดให้ได้ โดยเร็ว คือ รัฐบาลจะต้องควบคุมปัญหาเหล่านี้ไม่ให้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และดำเนินการให้ลดลงใน ที่สุด เพื่อรักษาความมั่นคงของชาติทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมไว้ รวมทั้งทำให้การพัฒนา ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า และมีความมั่นคง ดังนั้น จึงทำให้รัฐบาลภายใต้การบริหารงานของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้มีการกำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) ที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการให้บรรลุผลภายในเวลาอันรวดเร็วพร้อมกับประกาศสงครามขึ้นแตกหัก เพื่อเอาชนะยาเสพติด และได้มอบนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการตามแนวทางการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อยุติ สถานการณ์ การแพร่ระบาดของยาเสพติด และเอาชนะปัญหายาเสพติดอันเป็นภัยคุกคามต่อความ มั่นคงของชาติให้ได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืน และถาวร โดยมีแนวความคิดในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในลักษณะเบ็ดเสร็จ ด้วยการระดมความร่วมมือจากปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า องค์กรภาครัฐ และ ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในทุกพื้นที่อย่างพร้อมเพรียงกันทั่วประเทศ ให้สัมฤทธิ์ผล โดยให้ชุมชน และสถาบันการศึกษาเป็นบ้านในการสร้างกระแสต่อต้านและกดดันการ กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งนี้ ให้มีการจัดตั้งองค์กรนำในการปฏิบัติทุกระดับ เพื่อให้เกิด เอกภาพ และบูรณาการในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในทุกพื้นที่ และให้ปฏิบัติต่อผู้ติดยาเสพติด ในฐานะผู้ป่วย แต่ในขณะเดียวกันก็ให้มีการระดมการปฏิบัติการทั้งหลาย ทั้งปวง เพื่อลดรอบและ ทำลายกระบวนการผลิต การค้ายาเสพติด ตลอดจนยับยั้งและยุติการนำยาเสพติดมาแพร่ระบาดใน ประเทศ

การดำเนินงานตามนโยบายนี้ ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ ราษฎร์-รัฐ ร่วมใจด้านกั ยาเสพติดโดยการผนึกกำลังของประชาชนและหน่วยราชการในการต่อต้านปัญหายาเสพติดอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง ด้วยระบบบริหาร และการจัดการที่ชัดเจน เข้มแข็งมีเอกภาพ โดยปรากฏผลที่ สำคัญ จากการน่านโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2546 – เดือนกรกฎาคม 2548 จะพบว่า สถิติในภาพรวมของการจับกุมคดียาเสพติดมีแนวโน้มลดลง ดังปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 สถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2546 - 2548

ประเภทยาเสพติด	ปีงบประมาณ(จำนวนคดี (ราย))		
	2546	2547	2548
เฮโรอีน	1,609	686	173
แอมเฟตามีน(ยาบ้า)	63,595	34,636	13,316
ฝิ่น	2,220	898	218
สารระเหย	15,410	8,808	1,903
กัญชา	15,525	7,474	1,866
เคตามีน	325	164	34
เอ็กซ์ตาซี	664	563	120
โคเคน	119	87	22
อื่นๆ	3,604	2,164	535

ที่มา ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2548

จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนล่างที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง ซึ่งเป็นเมืองที่มีแหล่งสถานบันเทิงเป็นจำนวนมาก และเป็นเส้นทางการคมนาคมของผู้ค้ายาเสพติดที่จะลำเลียงยาเสพติด จากภาคเหนือไปสู่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ต่อไป ทั้งนี้ จากการที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ได้นำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ ทำให้สถานการณ์ในภาพรวมของจังหวัดนครสวรรค์อยู่ในระดับที่ดีขึ้น ตลอดจนจังหวัดนครสวรรค์มีการบริหารจัดการนโยบายเป็นอย่างดี มีแผนงาน และโครงการสนับสนุนในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดได้อย่างต่อเนื่องและมีระบบ กอปรกับผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้การสนับสนุน ติดตามประเมินผลนโยบายนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่องจนทำให้สถานการณ์ในการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์มีแนวโน้มลดลงตามลำดับ ซึ่งพิจารณาได้จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ในช่วงปีงบประมาณ 2546 – 2548 ตามตาราง 2

ตาราง 2 สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

ประเภท ยาเสพติด	ปีงบประมาณ(จำนวนคดี)								
	2546			2547			2548		
	ผลิต	จำหน่าย/ ครอบครอง	เสพ	ผลิต	จำหน่าย/ ครอบครอง	เสพ	ผลิต	จำหน่าย/ ครอบครอง	เสพ
แอมเฟตามีน									
(ยาบ้า)	5	613	299	-	141	39	-	26	6
ฝิ่น	-	4	-	-	-	-	-	-	-
สารระเหย	-	6	118	-	-	87	-	-	10
กัญชา	1	108	2	1	38	3	-	3	-
เคตามีน	-	4	-	-	-	-	-	-	-
เฮโรอีน	-	6	2	-	5	1	-	1	4

ที่มา สถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ 2548

เมื่อพิจารณาจากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ในช่วงปีงบประมาณ 2546-2548 ตามตาราง 2 ข้างต้น แสดงถึงอัตราการลดลงของผู้กระทำความผิดทางคดียาเสพติดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งปัจจัยสำคัญก็เนื่องมาจากความสำเร็จของการบริหารจัดการที่ดีในการดำเนินงานตามนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ไปปฏิบัติตนเอง

นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ถือเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดของประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม และส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศ การนำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติมีปัจจัยต่างๆ มากมายที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้นโยบายดังกล่าวดำเนินไปสู่ความสำเร็จ เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาจเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปปรับปรุงนโยบายมาสู่การปฏิบัติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ

2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละด้านกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

ความสำคัญของการวิจัย

สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบาย และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 380 คน

1 2 ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน จำนวน 17 คน

2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยนำจำนวนประชากรทั้งหมด เทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) จะได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 191 คน และการเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชนได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 17 คน และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

3 ประเด็นการศึกษา มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ ในระหว่างปี 2546 – 2547 โดยศึกษาจากปัจจัยทั้ง 7 ประการ ดังนี้

3 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

3 2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย

3 3 ปัจจัยด้านทรัพยากร

3 4 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัตินโยบายไปปฏิบัติ

3 5 ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ

3 6 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง

3 7 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

4 พื้นที่ดำเนินการศึกษา คือ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

5 ด้านระยะเวลา ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 7 เดือน ตั้งแต่ ก.พ. 48 – ก.ย. 48

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1 1 1 อายุ

1 1 2 ระดับการศึกษา

1 1 3 ชัยยศ

1 1 4 อายุราชการ

1 1 5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1 2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย

1 2 1 ความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

1 2 2 ความชัดเจนในด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย

1 3 ปัจจัยด้านทรัพยากร

1 3 1 งบประมาณ

1 3 2 กำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

1 3 3 วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

1 4 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้มีนโยบายไปปฏิบัติ

1 4 1 ทัศนคติต่อหน่วยงาน

1 4 2 ทัศนคติต่องานที่ปฏิบัติ

1 4 3 ทัศนคติต่อผู้บริหารหน่วยงาน

1 5 ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ

1 5 1 การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานในด้านข้อมูลข่าวสาร

1 5 2 การใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและความร่วมมือ

1 6 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง

1 6 1 การได้รับการสนับสนุนจากองค์กรการเมือง สถาบันทางการเมือง
หรือนักการเมือง

1 6 2 การได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

1 7 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

1 7 1 การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชน

1 7 2 การมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ

1 7 3 การมีส่วนร่วมของหน่วยงานเอกชนและสื่อมวลชน

1 7 4 การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2 ตัวแปรตาม(Dependent Variable) ได้แก่ ผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด หมายถึง คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ว่าด้วยเรื่อง การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กิจกรรมที่ผู้บริหารระดับสูงมอบหมายหรือสั่งการให้นำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในทุกด้าน ทั้งความเรียบร้อยในการดำเนินงานให้ครบสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นของสังคมมีจำนวนผู้ผลิต ผู้เสพ และผู้ค้าลดลงกว่าเดิม ภายหลังจากการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ

เจ้าหน้าที่ตำรวจ หมายถึง ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ

หัวหน้าส่วนราชการ หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(ศตส)ที่เกี่ยวข้องกับการ นำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ผู้นำชุมชน หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชนหรือหัวหน้าชุมชนแต่ละชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ผู้นำท้องถิ่น หมายถึง นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

หน่วยงานเอกชน หมายถึง บริษัท ห้างสรรพสินค้า และร้านค้า

ความชัดเจนของนโยบาย หมายถึง ความชัดเจนในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายที่นำไปปฏิบัติ และความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเอื้อประโยชน์สนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบายและสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

ทรัพยากร หมายถึง งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์นำมาใช้กับนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง แนวความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อหน่วยงาน ต่อกฎที่ปฏิบัติ และผู้บริหารของหน่วยงาน

การสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ หมายถึง การติดต่อประสานงานกันระหว่างหน่วยงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติดให้กันและกันระหว่างหน่วยงาน

การสนับสนุนทางการเมือง หมายถึง รัฐบาลหรือนักการเมืองผลักดันให้นโยบายดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ โดยการสนับสนุนงบประมาณ และปรับปรุงกฎระเบียบข้อกฎหมายให้ปฏิบัติได้รวดเร็ว และเป็นประโยชน์ต่อผู้นำไปปฏิบัติ

การมีส่วนร่วม หมายถึง หน่วยงานต่างๆ เช่น หน่วยงานของรัฐ สื่อมวลชน บริษัท ร้านค้า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนเข้ามาช่วยส่งเสริมในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ

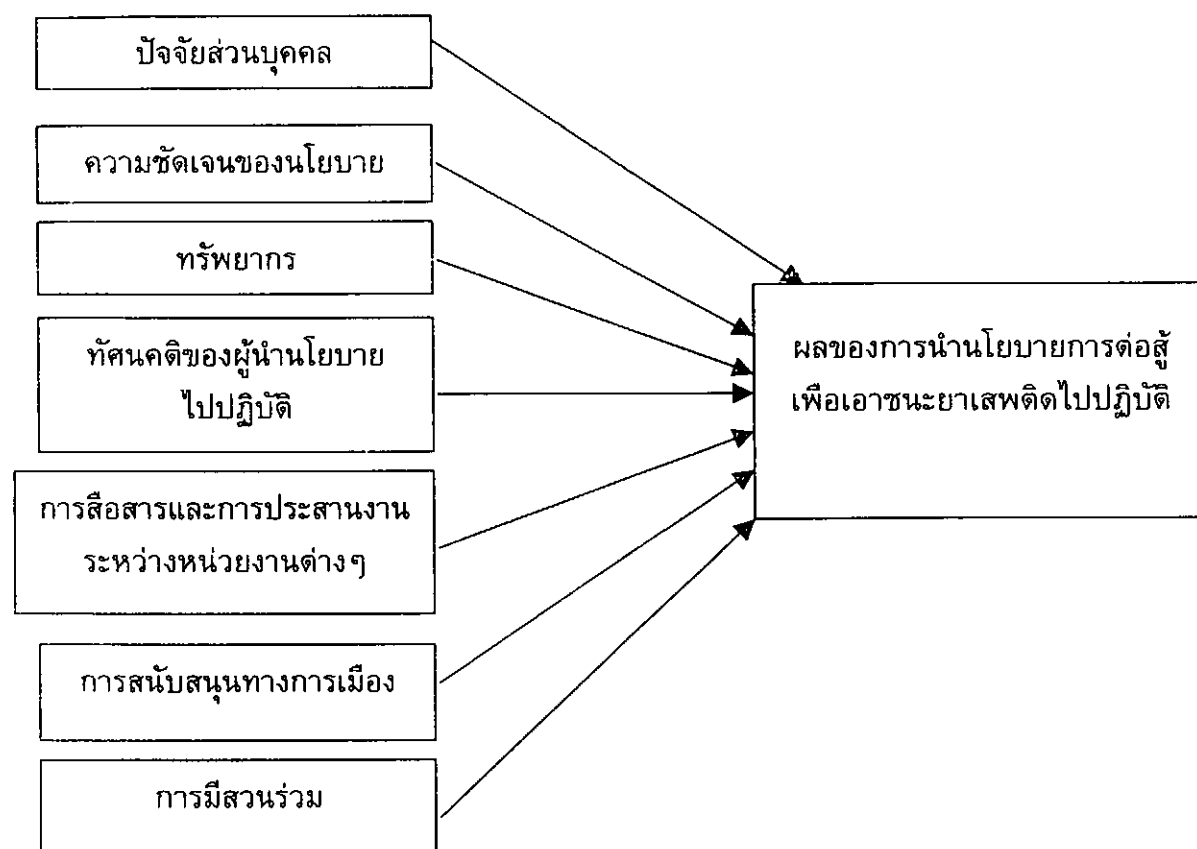
กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาสาระสำคัญของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องที่มีขอบข่ายกว้างขวาง ผู้ศึกษามักจะมีจุดสนใจเฉพาะกรณีของตนเองอยู่ก่อนแล้วเป็นผลทำให้กรอบการศึกษาจำกัดเฉพาะปัจจัยที่อยู่ในความสนใจของผู้ศึกษาเป็นหลักอย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตัวแบบที่นักวิชาการหลายท่านเสนอหรือนำมาใช้ในการศึกษา พบว่าปัจจัยหลายประการที่เป็นปัจจัยร่วมกันและเมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับการศึกษาการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติพอสรุปได้ว่าปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จะประกอบด้วยปัจจัยดังนี้

- 1 ปัจจัยส่วนบุคคล
- 2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย
- 3 ปัจจัยด้านทรัพยากร
- 4 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ
- 5 ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ
- 6 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง

7 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้ง 7 ประการดังกล่าว จึงก่อให้เกิดแนวความคิดอันเป็นเหตุและผลที่สำคัญที่มุ่งให้ผู้วิจัยนำปัจจัยทั้ง 7 ประการมาเป็นตัวแบบในการศึกษาครั้งนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย, ปัจจัยด้านทรัพยากร, ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ, ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ, ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

3 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย, ปัจจัยด้านทรัพยากร, ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ, ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ, ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- 1 ขอบข่ายการศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ
 - 2 1 ขั้นตอนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ
 - 2 2 ลักษณะของการปฏิบัตินโยบาย
- 2 แนวคิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 3 1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 3 2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
 - 3 3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม
 - 3 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 4 การวัดความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ
- 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6 1 ผลงานของนักวิชาการต่างประเทศ
 - 6 2 ผลงานของนักวิชาการไทย

1 ขอบข่ายการศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษากระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจขอบข่ายของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ชัดเจน เพื่อสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากในอดีตเท่าที่ผ่านมามีการศึกษากระบวนการนโยบายได้มุ่งไปที่กระบวนการของการกำหนดนโยบายและการประเมินผลนโยบายเสียเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการศึกษาเรื่องการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสนใจในวงแคบเฉพาะในบริบทขององค์การเป็นหลักเท่านั้น และเริ่มเป็นจุดสนใจหลังขั้นตอนอื่น ๆ ของกระบวนการนโยบาย จึงทำให้เกิดความสงสัยว่าการศึกษาในเรื่องนี้มีขอบเขตหรือมีเนื้อหาสาระที่เป็นลักษณะอย่างไรบ้าง มีผู้สนใจจำนวนมากยังสับสนแยกกัน ไม่ออกกระหว่างการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ(Implementation Study)กับการประเมินผล(Evaluation Study)โดยมักมองวาทะของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนย่อยของการวิจัยประเมินผล กรอบการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติได้มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายไว้ดังนี้

วอลเตอร์ วิลเลียม (Walter Williams 1982 13) ได้อธิบายขอบเขตของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าเป็นการศึกษาถึงองค์การหนึ่งว่าสามารถใช้คนและวัตถุดิบภายในหน่วยงานนั้นปฏิบัติงานตามโครงการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบายจริงหรือไม่เขาได้อธิบายถึงลักษณะของการวิจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ(Implementation Research) ว่ามี 3 ประการ คือ

1 แนวทางการศึกษามีจุดสนใจอยู่ที่การค้นหารายละเอียดว่ามีอะไรเกิดขึ้นในภาคสนามบ้างเมื่อมีการนำเอาแนวคิดใหม่ไปปฏิบัติให้เป็นจริง

2 การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการศึกษาที่โดยทั่วไปแล้วจะมีขอบข่ายที่กว้าง โดยมีการพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ หลายด้าน อันได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านองค์การราชการ และปัจจัยด้านเทคนิค อันมีผลกระทบต่อความพยายามในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3 การศึกษาจะเป็นการชี้แนะโดยประเด็นเฉพาะเรื่องมากกว่าความสนใจในเชิงทฤษฎี และยังไม่มีการรอบความคิดเชิงทฤษฎีที่ชัดเจนเกิดขึ้น

เพรสแมน และวิลด์ฟสกี (Pressman & Wildavsky 1979 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติว่า เป็นการดำเนินการ ทำให้สำเร็จ ทำให้เสร็จสมบูรณ์ โดยตัววัตถุประสงค์ที่ถูกกระทำก็คือ นโยบาย แต่ไม่ได้หมายความว่านโยบายทุกนโยบาย มีนโยบายบางเรื่องเท่านั้นที่มีเรื่องการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เราศึกษา นโยบายนั้นจะต้องมีลักษณะเป็นข้อสมมติฐานอันหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขเบื้องต้นจำนวนหนึ่งที่พึงมีกับผลที่คาดว่าจะเกิดตามมา นโยบายประเภทหนึ่งเมื่อเงื่อนไขเบื้องต้นถูกกระทำให้เป็นจริงเช่นมี กฎหมายรองรับ มีงบประมาณให้นโยบายก็จะถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นโครงการเป็นการกระทำของรัฐบาลแล้วก็จะเกิดผลที่คาดหมายตามมา ระดับของการเกิดผลนี้เราจะเรียกว่า “การนำนโยบายไปปฏิบัติ”

มาร์ติน เรน (Martin Rein 1983 113 -114) ได้กล่าวถึงการศึกษา การนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ว่า เป็นการเสริมช่องว่างของความสนใจเรื่องการพัฒนา นโยบาย (Policy Development) กับการประเมินผลนโยบาย(Policy Evaluation) ซึ่งตั้งแต่เดิมนั้นเมื่อพบว่า นโยบายสาธารณะไม่สามารถบรรลุผลตามที่กำหนดไว้มักจะสรุปกันว่าหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติขาดความสามารถที่จะแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เป็นจริงได้ โดยที่ไม่ได้มีการศึกษาระหว่างปัจจัยนำเข้า (Inputs) กับผลลัพธ์ (Outcomes) ว่านโยบายถูกเปลี่ยนแปลงอย่างไร เขาจึงได้เสนอให้มีการศึกษากระบวนการที่เกิดขึ้นในขั้นตอนดังกล่าว ซึ่งเขาเรียกว่า การเมืองของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

กอกกิน(Goggin 1987 31) ได้นิยามการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า เป็นกลุ่มของพฤติกรรมทางการเมืองและการบริหารที่มุ่งทำให้นโยบายอันหนึ่งเป็นจริง

วรเดช จันทรศร (2528 313-314) ได้กล่าวถึงกรอบแนวคิดของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของความสามารถที่จะผลักดันการทำงานของกลไก ทั้งหมดให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ดังที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ เนื้อหาสาระของการศึกษา

จึงเน้นที่การแสวงหาคำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์หรือสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการน่านโยบายไปปฏิบัติ เพื่อจะศึกษาบทเรียน พัฒนาแนวทางและสร้างกลยุทธ์ เพื่อที่จะทำให้การน่านโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จนอกจากนี้ วรเดช จันทรศร ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่ากรอบการศึกษาการน่านโยบายไปปฏิบัติที่นักวิชาการชั้นนำในด้านนี้ อาทิเช่น วิลเลียม แวนมิเตอร์ กับแวน ฮอร์น และเพรสแมนกับวิลด์ฟสกี มีความเห็นตรงกันคือ การน่านโยบายไปปฏิบัติคือ การศึกษาองค์การที่รับผิดชอบการ น่านโยบายไปปฏิบัติสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหารตลอดจนกลไกที่สำคัญสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่ และมีความสามารถแค่ไหนเพียงใด

จากการทบทวนแนวคิดขอบข่ายของการน่านโยบายไปปฏิบัติของนักวิชาการข้างต้น ทำให้ทราบถึงกรอบความคิดของการศึกษาการน่านโยบายไปปฏิบัติว่า เป็นการศึกษาระบวนการที่อยู่ระหว่างตัวนโยบายที่ถือว่าเป็นปัจจัยนำเข้า (Inputs) กับผลลัพธ์ (Outcomes) ของนโยบายเพื่อแสวงหาคำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการนั้น การน่านโยบายไปปฏิบัติไม่ได้เป็นเพียงกระบวนการทางเทคนิคที่ต้องอาศัยความรู้และเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนประสิทธิภาพของระบบบริหารเท่านั้น หากแต่เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและครอบคลุมถึงพฤติกรรม การปฏิบัติ และปฏิสัมพันธ์ของบุคคล กลุ่มบุคคล สมรรถนะและความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ความแตกต่างในสภาพแวดล้อมแต่ละพื้นที่ รวมถึงตลอดถึงปัจจัยอื่นๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในนโยบาย (วรเดช จันทรศร 2530 3-4) ทั้งในเรื่องอำนาจ ผลประโยชน์ การต่อสู้ และความขัดแย้ง ซึ่งเป็นมิติทางการเมืองนั่นเอง ดังนั้น ในการศึกษาการน่านโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกว่าควรหรือไม่ควรอย่างไร คำถามที่มักจะถูกตั้งขึ้นมาจึงได้แก่ ใครจะได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากนโยบายรัฐจะหาวิธีการประสานผลประโยชน์กับกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร จึงจะทำให้นโยบายที่ร่างขึ้นมาได้รับการดำเนินการไปได้ตามเป้าหมายที่วางไว้(พัชรีย์ ลิธโรส 2534 69) กล่าวอีกนัยหนึ่ง การศึกษาการน่านโยบายไปปฏิบัติ คือ การศึกษาว่านโยบายถูกนำไปปฏิบัติอย่างไรทำไมถึงได้นำไปปฏิบัติ เช่นนั้นและมีปัจจัยหรือตัวแปรใดที่มีอิทธิพลต่อผลการน่านโยบายไปปฏิบัตินั่นเอง

จากกรอบแนวคิดที่กล่าวมา ทำให้พิจารณาได้ว่าการศึกษาการน่านโยบายไปปฏิบัติมีความแตกต่างหรือเป็นคนละส่วนกับการวิจัยประเมินผล การประเมินผลเป็นการมุ่งตอบ คำถามว่านโยบาย แผนงาน หรือโครงการนั้น ๆ ก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างไรบ้าง เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีไม่มีนโยบาย แผนงาน หรือโครงการดังกล่าว การประเมินในลักษณะนี้เป็นการประเมินหลังจากที่นโยบายหรือ แผนงานสิ้นสุดไปแล้วหรือดำเนินการไปอย่างน้อยก็ช่วงเวลาหนึ่ง กล่าวอีกนัยหนึ่ง การประเมินผลเน้นผลลัพธ์ในระยะยาว ส่วนการศึกษาการน่านโยบายไปปฏิบัติจะเน้นหนักไปที่ผลลัพธ์ในระยะสั้นของนโยบาย โดยมุ่งอธิบายกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อนการเกิด ผลลัพธ์ เป็นการ ศึกษาผลลัพธ์(Outcomes)และผลกระทบ(Impacts)ของนโยบายว่าได้ตรงตามเป้าหมายหรือไม่ และ

หาสาเหตุที่ทำให้ผลลัพธ์และผลกระทบเป็นหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อหาแนวทางพัฒนาและสร้างกลยุทธ์ที่ทำให้นโยบาย แผนงาน หรือโครงการนั้นบรรลุผลสำเร็จ อย่างไรก็ตาม กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในสองขั้นตอนนี้ไม่ได้แบ่งแยกกันโดยสิ้นเชิง ดังนั้น การศึกษา การนำนโยบายไปปฏิบัติจำเป็นต้องให้ความสนใจแนวคิดในการประเมินวัดความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบาย ซึ่งเป็นแนวคิดที่ปรากฏเป็นหลักอยู่ในเรื่องการวิจัยประเมินผลด้วย

2.1 ขั้นตอนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

สามารถแบ่งพิจารณาออกได้เป็น 2 ขั้นตอนหลักคือ(วรเดช จันทรศร 2539 : 213)

2.1.1 ขั้นตอนของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในระดับมหภาค(Macro)แบ่งย่อยออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ขั้นการแปลงนโยบายออกเป็นแนวทางปฏิบัติ หรือออกมาในรูปของแผนงาน หรือโครงการ กับขั้นตอนในการทำให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นยอมรับ(adopt) แนวทาง แผนงาน โครงการหรือผลของการแปลงนโยบายนั้นไปปฏิบัติ

2.1.2 ขั้นตอนของการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro) เป็นเรื่องทีนโยบายจากส่วนกลางถูกนำมาปฏิบัติในสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีความแตกต่างกัน ในขั้นตอนนี้มีความเกี่ยวข้องกับการที่หน่วยงานในระดับท้องถิ่นจะทำการยอมรับนโยบายจากหน่วยงานส่วนกลางเข้าเป็นนโยบายของท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด จะทำการปรับปรุงวิธีการในการปฏิบัติงานของตนเองให้สอดคล้องกับนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงาน ตลอดจนแผนงานที่ส่วนกลางกำหนดไว้หรือไม่ หรือจะทำการปรับเปลี่ยนนโยบายแนวทาง ตลอดจนแผนงานที่ส่วนกลางกำหนดให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและวิธีการปฏิบัติงานของตนเอง ตลอดจนจะทำการยอมรับ และถือเอา นโยบายนั้นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของภาระกิจประจำวันด้วยความต่อเนื่องเพียงใด กล่าวให้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้นความเกี่ยวข้องต่างๆ ซึ่งอยู่ในระดับจุลภาคนี้สามารถแยกออกได้ 3 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นตอนระดมพลัง (mobilization)
- 2) ขั้นการปฏิบัติ(deliver implementation)
- 3) ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง(institutionalization or continuation)

2.2 ลักษณะของการปฏิบัตินโยบาย

ลักษณะของการปฏิบัติ(nature implementation) ซึ่งนับว่าเป็นประเด็นที่มีความสำคัญยิ่ง สามารถแยกประเด็นที่สำคัญได้ 2 ประเด็นด้วยกันกล่าวคือ(เจษฎา อรุณพัฒน์พงศ์ 2529 : 25)

1 คนรู้สึกว่าการปฏิบัตินโยบายจะต้องกระทำโดยอัตโนมัติอยู่แล้ว ทำให้ผู้ตัดสินใจไม่สนใจ เพราะถือว่าภาระของตนเสร็จสิ้นแล้ว

2 คนบางคนมองว่า การปฏิบัตินโยบาย มีความซับซ้อน(complexity)สูงมากไม่มีวิธีการที่จะทำการวิเคราะห์ได้ เช่น กรณีปัญหาการเมืองในระบบราชการ หรือปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ไม่มีใครสามารถจัดการได้

เป็นที่ยอมรับกันว่า การปฏิบัตินโยบายไม่ได้เป็นอิสระในกระบวนการนโยบาย(policy process) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง(part)ของกระบวนการนโยบาย และจะแยกออกไม่ได้ นั้นหมายความว่า ผู้ตัดสินใจ(decision-maker)จะละเลยการปฏิบัตินโยบายไม่ได้ ถ้าจะกล่าวกว้างไปแล้ว ผู้ตัดสินใจจะต้องติดตามว่ามีอะไรบ้างในขั้นตอนของการปฏิบัตินโยบายจะต้องระมัดระวังไว้บ้าง ซึ่งหัวใจสำคัญในกระบวนการนโยบาย คือ ผู้ตัดสินใจที่จะต้องคิดว่าทำอย่างไรเพื่อให้นโยบายที่ถูกเลือกไม่ถูกบิดเบือนไปในการปฏิบัติ ดังนั้นความสำเร็จของนโยบายย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ตัดสินใจในการถอดนโยบายในรูปของนามธรรมไปสู่รูปธรรมในทางปฏิบัตินั่นเอง ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ให้นโยบายล้มเหลวได้มีประเด็นที่ควรจะต้องกล่าวถึง 2 ประเด็น คือ

- 1 เราจะทำอย่างไรจึงจะสามารถรักษาเป้าหมายของนโยบายเดิมไม่ให้ถูกบิดเบือนได้
- 2 เราจะทำอย่างไรในการรักษาแม่แบบของนโยบาย(model of policy)ให้สามารถปฏิบัติเป็นไปตามแม่แบบของนโยบาย

2 แนวคิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

นักวิชาการที่สนใจด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ มักจะกล่าวถึงแนวคิดในการพิจารณาความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้หลายแนวทาง อาทิ

ริปลีย์ และแฟรงก์ลิน (วเรเดช จันทรศร 2529 195-200 , อ้างอิงจาก Ripley & Franklin 1977) ซึ่งให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความแตกต่างอย่างน้อย 3 แนวทาง คือ

แนวทางแรก ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถวัดได้จากระดับของความร่วมมือที่ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติที่มีต่อผู้ออกคำสั่งหรือผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับของความร่วมมือสูง ระดับของความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะมีสูงตามไปด้วย และ ในทางกลับกัน ถ้าระดับของความร่วมมือมีต่ำก็ย่อมหมายความว่า ระดับของความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีอยู่สูง

แนวทางที่สอง ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถพิจารณาได้จากเงื่อนไขที่ว่า ได้มีการบรรลุผลการปฏิบัติตามนโยบายนั้นตามภาระหน้าที่ขององค์กรที่รับผิดชอบด้วยความราบรื่นและปราศจากปัญหา ถ้าการปฏิบัติตามนโยบายใดเต็มไปด้วยความขัดแย้งหรือมีอุปสรรคขัดข้องเกิดมากขึ้นเท่าใด ระดับของความล้มเหลวน่าจะมีสูงขึ้นเท่านั้น

แนวทางที่สาม ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถพิจารณาได้จากการที่นโยบายนั้นได้ก่อให้เกิดผลการปฏิบัติในระยะสั้น (Short-run Performance) และหรือก่อให้เกิดผลกระทบ (Impact) ตามที่พึงปรารถนาหรือไม่

ดอนน่า เคอร์ (Donna H Kerr 1976 359-363) ได้มีแนวคิดที่เหมือนกันกับวอลเตอร์ วิลเลียม โดยมองว่านโยบายเปรียบเสมือนทฤษฎีหรือข้อสมมติฐานอย่างหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่เป็นเงื่อนไข(condition beta) กับส่วนที่เป็นผลตามมา (action alpha) หรือการบรรลุ

จุดมุ่งหมาย (goals)จากแนวคิดเช่นนี้ ดอนน่า เคอร์ มีความเห็นว่า ความล้มเหลวของนโยบายสามารถเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ คือ

1 ความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ(Implementation failure) เป็นการล้มเหลวเนื่องจากนโยบายไม่ได้ถูกนำไปปฏิบัติหรือส่วนที่เป็นเงื่อนไขไม่เกิดขึ้น อาจเกิดจากหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติไม่มีความสามารถเพียงพอ ขาดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ต้องปฏิบัติ หรือขาดกำลังคนในการปฏิบัติงาน

2 ความล้มเหลวของตัวเครื่องมือ หรือตัวนโยบาย(Instrument failure) เป็นความล้มเหลวเนื่องจากนโยบายไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายทั้งนี้ส่วนเงื่อนไขได้เกิดขึ้นแล้วหรือนโยบายถูกนำไปปฏิบัติแล้วอาจเกิดขึ้นจากตัวนโยบายไม่มีความชัดเจนหรือไม่มีความต่อเนื่องในการนำไปปฏิบัติ

3 ความล้มเหลวในเชิงปทัสสถาน(failure in normative justification) เป็นความล้มเหลวอันเนื่องมาจากเป้าหมายของนโยบายไม่เป็นที่ยอมรับหรือขัดกับปทัสสถานของสังคมหรือของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

นอกจากนี้วิลเลียม มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ความล้มเหลวในอีกลักษณะหนึ่งที่จะเกิดขึ้นได้นั้น คือ ความล้มเหลวในการกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงาน(specification failure) รายละเอียดในการปฏิบัติงานเป็นตัวเชื่อมระหว่างแผนงานนโยบายกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งจะบอกให้ผู้ปฏิบัติรู้ว่าจะต้องปฏิบัติอะไรบ้าง ปฏิบัติอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่ได้รับการคาดหวังหรือวัตถุประสงค์ที่สามารถวัดได้แน่นอนมีอะไรบ้าง หากคำถามเหล่านี้ไม่มีรายละเอียดที่ชัดเจนก็ถือได้ว่าเป็นความล้มเหลวอีกรูปแบบหนึ่ง

เฮเลน อินแกรม กับ ดีน แมนน์(Helen M Ingram & Dean Mann 1980 12-15) เห็นว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวเป็นแนวคิดที่เข้าใจยาก มีลักษณะเป็นนามธรรมสูง สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติหรือมุมมองของคน ๆ หนึ่งซึ่งเป็นผู้ประเมินผล อาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวขึ้นอยู่กับตัวบุคคล นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับกรอบเวลาและเงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อมในขณะนั้นที่นโยบายถูกประเมิน กล่าวคือ นโยบายอย่างหนึ่งซึ่งเคยถูกมองว่าประสบความสำเร็จ แต่เมื่อเวลาหรือเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป นโยบายนั้นอาจ ถูกมองว่าเป็นนโยบายที่ล้มเหลวก็ได้ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องพิจารณาในการตัดสินใจความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบาย นโยบายที่ถูกมองว่าล้มเหลวอาจจะช่วยเอื้อประโยชน์ให้กับนโยบายอื่นที่มีความสำคัญมากกว่าก็ได้

เจมส์ ดับบลิว เฟสเลอร์ ซึ่งถึงปัจจัยที่มีนัยสำคัญแห่งความล้มเหลว ของการนำนโยบาย ไปปฏิบัติ ซึ่งมี 6 ข้อด้วยกันคือ(เจษฎา อรุณพัฒน์พงศ์ 2529 : 35)

- 1 ความเฉื่อยชา(inertia) ของนโยบายเองและองค์กรที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ นโยบายนั้นๆ
- 2 ความซับซ้อน(complexity)ของผู้รับบริการ ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัตินโยบายสูงทำให้การ ปฏิบัตินโยบายยากขึ้น
- 3 การมีขอบเขตแห่งความพยายามไม่เพียงพอ(inadequate scope of effort)
- 4 การสนับสนุนจากรัฐสภามีต่ำหรือน้อยมาก(weak congressional support)
- 5 การมีงบประมาณไม่เพียงพอ(inadequate funds)
- 6 การขาดผู้นำที่มีความสามารถหรือมีความจริงต่อการปฏิบัติงาน(the loss of leadership)

โธมัส กลินน์ (Thomas P Glynn 1977 : 120-166) ได้สำรวจวรรณกรรมด้านนี้แล้วบอกว่า เป็นการยากที่จะบอกว่าควรใช้มาตรฐานใดมาตัดสินความสำเร็จหรือล้มเหลว เขายกตัวอย่างว่า มาร์ก มัวร์ (Mark Moore) ซึ่งเขียนกรณีศึกษาเกี่ยวกับ The New York City Methodone Maintenance ซึ่งสามารถให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายได้ประมาณหนึ่งในสามว่าประสบความสำเร็จ ในทัศนะของเขาเห็นว่า ความสำเร็จนั้นบ่งบอกถึงมิติต่างๆ มากมาย เช่น บ่งบอกถึงผลกระทบของ โครงการ บ่งบอกถึงการใช้ทรัพยากร บ่งบอกถึงการให้ความสำคัญทางการเมือง(political recognition)

จากความคิดเห็นของนักวิชาการข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการศึกษาความสำเร็จหรือล้มเหลว ของนโยบายควรมีการพิจารณาตั้งแต่รายละเอียดในการปฏิบัติงานว่าถูกนำไปปฏิบัติจริงหรือไม่ และหากมีการนำไปปฏิบัติจริงยังต้องพิจารณาในขั้นตอนต่อไปอีกว่า การปฏิบัตินั้นก่อให้เกิด ผลลัพธ์ของนโยบายหรือไม่ รวมทั้งการพิจารณาว่าผลลัพธ์เหล่านั้นเป็นที่ยอมรับจากสังคมในเวลา และสภาพแวดล้อมขณะนั้นหรือไม่ หรือนโยบายนั้นได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ได้ คาดหวังมาก่อนหรือไม่ ดังนั้นในการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติในแต่ละกรณีจึงจำเป็นต้อง กำหนดกรอบแนวคิดในเรื่องนี้ให้เหมาะสมกับนโยบายแต่ละเรื่องด้วย

3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การดำเนินงานตามนโยบายต่างๆ ในการบริหารงานประเทศยุคปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญ ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยมุ่งเน้นที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและท้องถิ่นให้มากที่สุด และนับวันแนวคิดดังกล่าวก็ยิ่งมีความสำคัญ มากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นในปัจจุบันยังมีปัญหาเรื่องการตีความการมีส่วนร่วมของประชาชนใน ทรรศนะที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ ความยึดมั่นของแต่ละบุคคล หน่วยงานหรือองค์กร ตลอดจนขึ้นอยู่กับกาลเวลาและยุคสมัยอีกด้วย

3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้คำนิยาม ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเสนอ ดังนี้

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (2527 : 2) การมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคม ในการมีส่วนร่วมประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนอย่างเป็นตัวของตัวเอง

กรรณิกา ชมดี (2524 : 10) สรุปว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันเข้าร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ต้องการโดยการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

สากุล สถิติวิทยานันท์ (2532 : 37) ให้ความเห็นว่า การมีส่วนร่วมเกิดจากแนวคิดสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1 ความสนใจ และความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจ และความห่วงกังวลส่วนบุคคลซึ่งบังเอิญพ้องต้องกันกลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนรวม

- 2 ความเดือดร้อนและความไม่พอใจร่วมกัน ที่มีอยู่ต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้นผลักดันให้พุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผนและลงมือกระทำร่วมกัน

- 3 การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนาตัดสินใจร่วมกันนี้ จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดความริเริ่มกระทำการที่ตอบสนองความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527 : 3) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้ (contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อกลุ่มดังกล่าวด้วย สรุปได้ว่าเป็นการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง (involvement) มิใช่เป็นเพียงแต่การเป็นส่วนหนึ่ง (belonging) ของชุมชนนั้นเท่านั้นหรือการมีส่วนร่วมอาจหมายถึงการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ (ความรวมมือร่วมใจ) โดยการกระทำดังกล่าวให้ห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่ทรงประสิทธิภาพ คือ ถูกจังหวะและเหมาะสม (การประสานงาน) กับทั้งกระทำการงานดังกล่าวด้วยความรู้สึกผูกพัน ให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือไว้วางใจได้ (ความรับผิดชอบ) ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอีกด้วย

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2528 : 288) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริมชักนำ สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งรูปแบบส่วนบุคคล กลุ่มชน สมาชิก มูลนิธิและองค์การอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนรวมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2525 : 25) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การรวมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท เพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นได้นั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส และได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง

สุจินต์ ดาววีระกุล (2527 : 12) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลง เพื่อตัวประชาชนโดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนร่วมดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังที่ปรารถนาหรือที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมีใช่เป็นการกำหนดกรอบแนวคิดจากบุคคลภายนอก

กล่าวโดยสรุปการมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันในกิจกรรมของชุมชน หมู่บ้าน สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครในรูปแบบต่าง ๆ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน โดยร่วมกันคิดหาแนวทางวิธีการในการดำเนินงาน ตัดสินใจเลือกแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ลงมือปฏิบัติร่วมกันหรือให้การสนับสนุน และติดตามการดำเนินงานในกิจกรรมที่ตัดสินใจร่วมกันไว้ รวมทั้งรับประโยชน์จากกิจกรรมที่ดำเนินการนั้น ๆ รวมกัน

3.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ปรัชญา เวสารัชช ์ ได้อธิบายถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญไว้ดังนี้(กรรณิกา ชมดี 2524 : 25-26)

3.2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้างโอกาสที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและของสังคมได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่และมีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนาและเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

3.2.2 การมีส่วนร่วมสะท้อนการเข้าเกี่ยวข้องโดยสมัครใจและเป็นประชาธิปไตยในกรณีต่อไปนี้

- (1) การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน
- (2) การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย กำหนดนโยบาย การวางแผน และการดำเนินการโครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม
- (3) การสร้างโอกาสเอื้อให้ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาเท่าเทียมกัน

3 2 3 เมื่อพิจารณาในแง่นี้ การมีส่วนร่วมเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่ประชาชนลงแรงและทรัพยากรเพื่อพัฒนากับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนลงแรงระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ จะช่วยก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ประชาชนลงทุนลงแรงกับผลประโยชน์ที่ได้

3 2 4 ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายและโครงสร้างการบริหารรวมทั้งลักษณะเศรษฐกิจสังคมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการแต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่มุ่งเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน

นอกจากนี้ สมนึก ปัญญาสิงห์ ได้อธิบายความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมว่ามีสาระสำคัญสูงสุดของการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบเหล่านี้ คือ ความร่วมมือร่วมใจ (Cooperation) การประสานงาน (Coordination) ความรับผิดชอบร่วมกัน (Responsibility) ความพยายามร่วมกัน (Collective Effort) ความสัมพันธ์ที่ราบรื่น และกลมกลืนกัน (Harmonious) การมีจิตใจมุ่งมั่นและรวมกันทำงาน (Communal and Cooperative Spirit of Partnership) และการลงมือปฏิบัติดำเนินการร่วมกัน (Action or Implementation)

3 3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527 : 6-7)กล่าวถึง การมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นกระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและเสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชุมชน สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนรวมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกันเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ โดยมีส่วนร่วมในลักษณะต่อไปนี้

(1) ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมตลอดจนความต้องการของชุมชน

(2) ร่วมคิดสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขลดปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน

(3) ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของชุมชน

(4) รวมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม

(5) ร่วมจัดปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(6) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามความสามารถตนเอง หน่วยงาน

(7) ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการ กิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

(8) รวมควบคุมติดตามประเมินผล และบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

เจมส์ คัดดี้ ปิ่นทอง (2527 272-273) สรุปการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท 4 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ
- (2) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการปฏิบัติตามโครงการพัฒนา
- (3) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตลอดจนกระบวนการพัฒนา
- (4) การติดตามประเมินผลในการแก้ไขปัญหา

อดิน รพีพัฒน์ (2527 101) ได้อธิบายถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ทำทุกอย่าง ซึ่งไม่ใช่การกำหนดจากภายนอกแล้วให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หากแต่ทุกอย่างจะต้องเป็นเรื่องที่ประชาชนคิดขึ้นเอง ซึ่งอาจแบ่งการมีส่วนร่วมออกได้ 5 ขั้นตอน คือ

- (1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- (2) ร่วมในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของปัญหา
- (3) ร่วมในการเลือกวิธีการวางแผนและแก้ไขปัญหา
- (4) ร่วมในการดำเนินงานตามแผนงาน
- (5) ร่วมในการประเมินผล วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จ

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถแบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางไปสู่การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะประกอบไปด้วยประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- 1) มีส่วนรวมอะไรบ้าง (What) แบ่งเป็น
 - การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 - การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
 - การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
 - การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2) มีส่วนร่วมกับใครบ้าง(Whose) ได้แก่ การมีส่วนร่วมกับชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เจ้าหน้าที่ต่างชาติ (จากองค์กรที่ให้ทุน เป็นต้น) ทั้งนี้ ให้พิจารณาคุณลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของผู้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องเพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา ระดับชั้นในสังคม อาชีพ ระดับรายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย การถือครองที่ดิน

- 3) มีส่วนรวมอย่างไรบ้าง(How) โดยพิจารณาจาก
 - การมีส่วนร่วมเกิดจากเบื้องบน และเบื้องล่าง
 - ถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือมีแรงจูงใจ
 - โครงสร้างชุมชน
 - ช่องทางการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้น
 - ระยะเวลาความต่อเนื่องของกิจกรรม

- ขอบข่ายความครอบคลุมของกิจกรรม
- ผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วม

3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

รีเดอร์ (อัญชลี รัตนกุล 2541 การรับรู้ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของประชาชนตอบทบาทของตำรวจชุมชนประจำตำบล หน้า 26 , อ้างอิงจาก William Reeder 1963 39-53) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ได้ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนรวมหรือไม่เข้ามามีส่วนร่วมไว้ดังนี้

- 1) บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ก็ต่อเมื่อกิจกรรมนั้นสอดคล้องกับความเชื่อพื้นฐาน ทศนคติ และค่านิยมของตน
- 2) บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ก็ต่อเมื่อกิจกรรมนั้นมีคุณค่าสอดคล้องกับผลประโยชน์ของตน
- 3) บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ก็ต่อเมื่อกิจกรรมนั้นมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมและปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตน
- 4) บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ก็ต่อเมื่อกิจกรรมนั้นสอดคล้องกับสิ่งที่ตนเองได้มาหรือหวังเอาไว้
- 5) บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่
- 6) การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ของบุคคลและกลุ่มบุคคลจะกระทำโดยการบีบบังคับหาได้ไม่
- 7) การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ของบุคคลและกลุ่มบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับอุปนิสัยและจารีตประเพณี
- 8) บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ย่อมขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะเอื้ออำนวย
- 9) การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ของบุคคลและกลุ่มบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถ
- 10) บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ก็ต่อเมื่อได้รับการกระตุ้น ยั่วยุ และจูงใจให้เกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุปถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นจะเห็นได้ว่าประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมเป็นผู้คิดค้นปัญหาเป็นผู้ทำทุกอย่าง ซึ่งไม่ใช่การกำหนดจากภายนอกประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการ และควบคุมการใช้ และกระจายทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความ จำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคมและได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกใน รูปของการตัดสินใจในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง

4 การวัดความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

นักวิชาการด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติหลายท่านได้กล่าวถึง การวัดหรือเกณฑ์ในการประเมินความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ไว้ดังนี้

นาคามูระ และสแมลวูด(Nakamura & Smallwood 1980 146-151) ได้เสนอเกณฑ์ในการวัดหรือประเมินความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ 5 ประการคือ

1 เกณฑ์การบรรลุเป้าหมายของนโยบาย(policy goal attainment)เป็นการพยายามวัดผลที่มองเห็นได้ว่า ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นบรรลุเป้าหมายของนโยบายหรือไม่ ซึ่งมักจะอาศัยวิธีการเชิงปริมาณมาวัดผลผลิต เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

2 เกณฑ์ประสิทธิภาพ(efficiency) เป็นการประเมินคุณภาพของการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่าย มักใช้กับกรณีซึ่งผลผลิตของนโยบายที่ไม่ชัดเจน เช่น นโยบายด้านความปลอดภัย นโยบายด้านการป้องกันประเทศ เป็นต้น

3 เกณฑ์ความพึงพอใจของผู้ลงคะแนนเสียง(constituency satisfaction) เป็นการพิจารณาถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบาย โดยพิจารณาจากเสียงสนับสนุนให้การดำเนินนโยบายนั้นว่ามีมากขึ้นหรือลดลง

4 เกณฑ์การตอบสนองความต้องการของลูกค้า (clientele responsiveness) เป็นการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งเหมาะกับหน่วยงานประเภทให้บริการประชาชน เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน สถานีตำรวจ เป็นต้น

5 เกณฑ์การดำรงอยู่ของระบบ(system maintenance) จะเป็นการพิจารณาถึงความสอดคล้องภายในองค์กร(internally consistent) พิจารณาดูการจัดสรรการใช้ทรัพยากรขององค์กร

เอ็ดเวิร์ด ซุชแมน (Edward A Suchman 1967 146) ได้เสนอเกณฑ์วัดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ 5 ประการ ดังนี้

1 เกณฑ์ความพยายาม(effort) เป็นการประเมินจากปริมาณ และคุณภาพของกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยพิจารณาจากปัจจัยนำเข้า หรือพลังงานที่ใช้ไปโดยที่สนใจผลผลิต

2 เกณฑ์การปฏิบัติงาน(performance) เป็นการประเมินจากการกระทำหรือการปฏิบัติงานโดยมองที่ผลลัพธ์ของความพยายาม

3 เกณฑ์ความเพียงพอ (adequacy) เป็นการประเมินพิจารณาว่าการปฏิบัติงานทั้งหมดเพียงพอต่อความต้องการของสาธารณชนหรือไม่

4 เกณฑ์ประสิทธิภาพ(efficiency)เป็นการประเมินโดยมองในด้านค่าใช้จ่าย

5 เกณฑ์กระบวนการ(process) เป็นการประเมินความสำเร็จหรือล้มเหลว โดยดูว่าโครงการหนึ่งทำงานได้ผลหรือไม่ อย่างไร ทำไม่ถึงเป็นเช่นนั้น

บาแดช (Bardach 1977 : 3) เป็นนักวิชาการอีกท่านหนึ่งที่ทำให้ความสนใจเกี่ยวกับเกณฑ์ในการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบาย ซึ่งได้อธิบายว่า ความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถมองได้ 3 ประเด็น คือ

- 1 การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ
- 2 มีความล่าช้าในการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 3 มีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานมากเกินไป

จากแนวความคิดที่กล่าวมา เมื่อนำมาพิจารณากับกรณีของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้วิจัยเห็นว่าการประเมินความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติควรใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ เกณฑ์การปฏิบัติงาน และเกณฑ์การบรรลุเป้าหมายของนโยบาย โดยมีเหตุผลดังนี้

เกณฑ์การปฏิบัติงาน เป็นการประเมินจากการกระทำหรือการปฏิบัติงานมองที่ผลผลิตของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยความสำเร็จของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติจะต้องบรรลุวัตถุประสงค์ โดยสามารถวัดได้จากระดับของการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งตัวผู้กำหนดนโยบายและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ในที่นี้คือ ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำนั่นเอง ถ้าระดับของความร่วมมือสูง ระดับของความสำเร็จในการผ่านนโยบายไปปฏิบัติก็จะมีสูงไปด้วย และในทางกลับกันถ้าระดับความร่วมมือมีต่ำก็ย่อมหมายความว่าระดับของความล้มเหลวในการปฏิบัติจะมีอยู่สูง

เกณฑ์การบรรลุเป้าหมายของนโยบาย เป็นการพยายามวัดผลที่มองเห็นได้ว่าบรรลุผลของนโยบายหรือไม่ โดยพิจารณาจากการวัดจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายและมาตรการที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งพิจารณาถึงการขยายตัวของปัญหาแพร่ระบาดของยาเสพติด หลังจากที่ได้มีการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

การศึกษาเรื่องการนำนโยบายไปปฏิบัติมักให้ความสนใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากการศึกษาด้านนี้ยังขาดกรอบความคิดในเชิงทฤษฎีที่ชัดเจน การศึกษาส่วนใหญ่จึงถูกชี้นำโดยกรณีเฉพาะเรื่องมากกว่าทฤษฎี โดยที่ผู้ศึกษาได้พยายามเสนอตัวแบบของตนเองขึ้นมาเพื่ออธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบายที่ตนทำการศึกษาเท่านั้น มิได้เป็นการสร้างตัวแบบในเชิงทฤษฎีขึ้น ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงผลงานของนักวิชาการ เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

แวนมิเตอร์และแวนฮอร์น(Van Meter and Van Horn 1975 445-463)ได้พัฒนากรอบการมองการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยอาศัยพื้นฐานความรู้จาก 3 แนวใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ ทฤษฎีองค์การ ผลกระทบของนโยบายสาธารณะ และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ แต่แนวคิดที่มีอิทธิพลมากที่สุดและมีประโยชน์มากที่สุดต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ แนวความคิดแรก กล่าวคือ ทฤษฎีองค์การศาสตร์ ตัวแบบนี้แม้ว่าจะไม่ใช่การประสานตัวแบบต่าง ๆ ทั้ง 5 แนวทางเข้าด้วยกัน แต่กรอบของตัวแบบได้รวมตัวแปรอื่น ๆ เข้าไว้ด้วยกันมากพอที่จะช่วยให้การศึกษาสภาพทั่วไปของปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ให้ลักษณะที่กว้างกว่าตัวแบบอื่น ๆ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าตัวแบบทั่วไปนี้จะสามารถวิเคราะห์เจาะลึกเฉพาะส่วนได้เท่ากับตัวแบบอื่น ๆ บางตัวแบบ

กรอบการมองนี้อธิบายให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วยปัจจัยหรือตัวแปรที่สำคัญ 6 ประการที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่

- 1 วัดอุปสรรคหรือมาตรฐานของนโยบาย
- 2 ทรัพยากรนโยบาย
- 3 การสื่อสารและการทำให้ปฏิบัติตามนโยบายในระหว่างองค์การต่าง ๆ
- 4 คุณลักษณะของหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการปฏิบัติ
- 5 สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
- 6 คุณสมบัติของบุคคลที่รับผิดชอบ

ปัจจัยทั้ง 6 ประการดังกล่าว สรุปได้ ดังนี้

1 วัดอุปสรรคหรือมาตรฐานของนโยบาย ในการศึกษาว่าปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ของนโยบายที่เกิดขึ้น สิ่งที่สำคัญประการแรกก็คือจะต้องทำการแยกแยะให้ชัดเจนว่าวัดอุปสรรคที่กำหนดไว้ในนโยบายมีอะไรบ้าง ทั้งนี้วัดอุปสรรคเป็นเกณฑ์ใช้ประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ไว้ นอกจากนี้วัดอุปสรรคยังเป็นส่วนขยายเป้าหมายรวมของนโยบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และง่ายต่อการเข้าใจ

2 ทรัพยากรนโยบาย นโยบายนอกจากจะมีวัดอุปสรรคและมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ชัดเจนแล้ว จะต้องมีการระบุทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรในที่นี้หมายถึงทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ และงบประมาณรวมทั้งความคล่องตัวในการเบิกจ่าย งบประมาณด้วย เพราะบางครั้งมีงบประมาณเพียงพอ แต่ประสบปัญหาความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ ไม่สามารถนำงบประมาณออกมาใช้ได้ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้การปฏิบัติตามนโยบายนั้นล้มเหลวได้

3 การสื่อสารและการทำให้ปฏิบัติตามนโยบายในระหว่างองค์การต่าง ๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้รับผิดชอบในหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีข้อมูล และ

ข่าวสารที่ตรงกันในเรื่องวัตถุประสงค์ของนโยบาย ดังนั้น การสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติและระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานด้วยกัน จึงมีความสำคัญมาก การสื่อสารที่ถูกต้อง รวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดจนไม่มีการปิดบังข่าวสารระหว่างกันนอกจากนั้น การสื่อสารภายในหน่วยงานเดียวกันต้องมีประสิทธิภาพด้วย

4 คุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีปัจจัยหลายประการ อันมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่

4 1 จำนวนบุคลากรและความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

4 2 ระดับของการควบคุมตามลำดับชั้นบังคับบัญชาหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ภายในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

4 3 ทรัพยากรทางการเมืองของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ความสนับสนุนที่ได้รับจากฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

4 4 ความสำคัญของหน่วยงานที่รับผิดชอบเอง

4 5 ระดับของการสื่อสารแบบเปิดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรวมถึงการติดต่ออย่างเสรีระหว่างบุคลากรระดับเดียวกันและต่างระดับกัน

4 6 สายสัมพันธ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบมีกับผู้กำหนดนโยบายในระดับต่าง ๆ

5 สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว มีผลหรืออิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบาย แวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น เสนอแนวคิดให้พิจารณาดังนี้

5 1 ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในพื้นที่ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ๆ เพียงพอหรือไม่ที่จะช่วยผลักดันให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุผล

5 2 การนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญในเขตพื้นที่ดำเนินการนั้น

5 3 ประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการมีความเห็นอย่างไรบ้างต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

5 4 ผู้นำต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ดำเนินการเห็นด้วยหรือคัดค้านต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

5 5 ประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่ชมชอบพรรคการเมืองใด และพรรคการเมืองนั้นมีความเห็นอย่างไรต่อเรื่องนี้

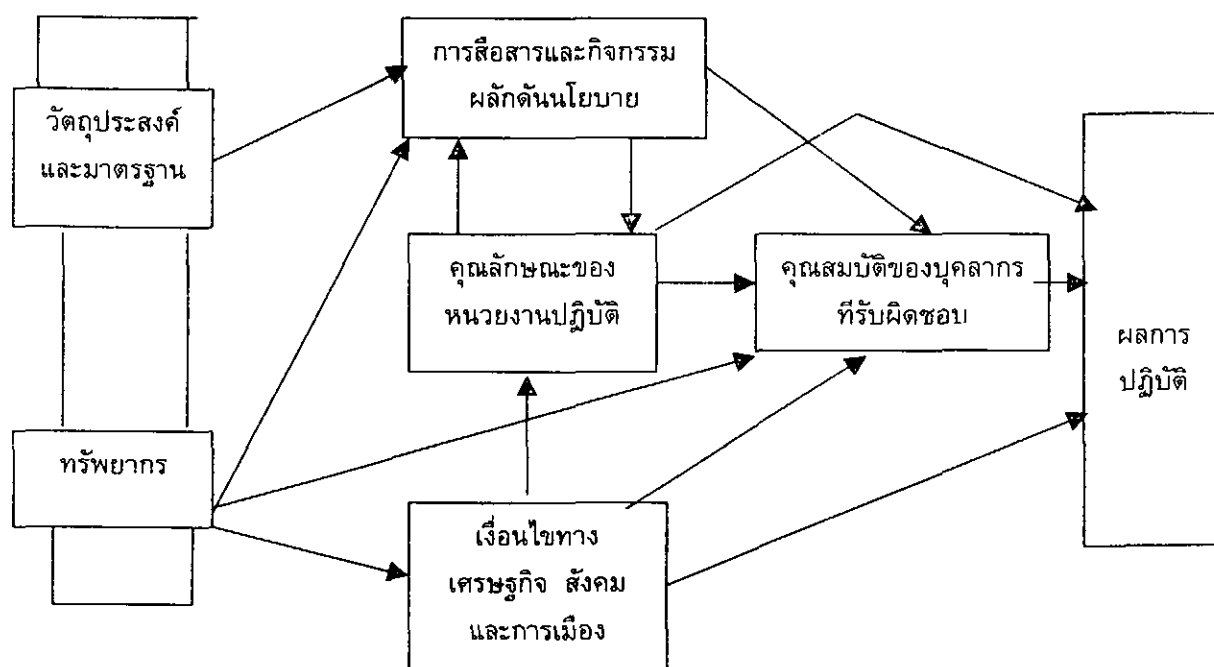
5 6 กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มีการเคลื่อนไหวเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายนี้หรือไม่อย่างไร

6 คุณสมบัติของบุคลากรที่รับผิดชอบ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คุณสมบัติของบุคลากรที่รับผิดชอบนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลหรือมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ คุณสมบัตินี้ดังกล่าว ได้แก่

6 1 ความรู้ ความชำนาญทางเทคนิค และทัศนคติทางการเมือง

- 6 2 ทศนคติของผู้รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 6 3 ผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ
- 6 4 ค่านิยมของผู้ปฏิบัติ
- 6 5 อำนาจ ศักดิ์ศรี และผลประโยชน์ของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาปัจจัยทั้ง 6 ประการมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันดังภาพประกอบที่ 2 ซึ่งเป็นตัวแบบที่แวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น ได้พัฒนาขึ้นมาจากการสำรวจวรรณกรรม นับว่าเป็นผลงานที่เป็นประโยชน์มากต่อการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ภาพประกอบ 2 แสดงตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ แวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น
(ทีมา สุพร เสียนสลาย 2539 109 , อ้างอิงจาก Van Meter & Van Horn 1975)

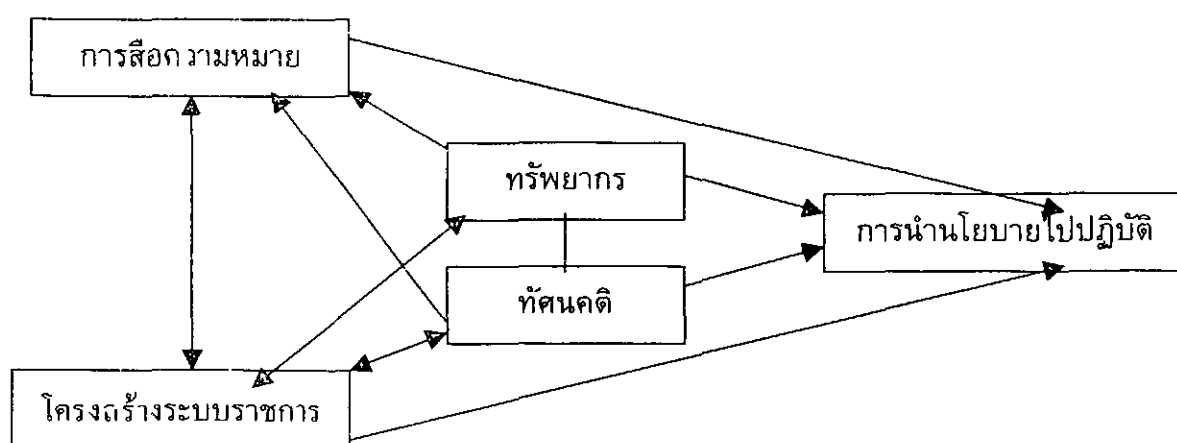
จอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ด ที่ 3 (นิยม เดิมศรีสุข 2543 39 , อ้างอิงจาก George C Edward III 1980) ได้เสนอแนวความคิดการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นทั้งส่วนส่งเสริมสนับสนุนหรือยับยั้งขัดขวางอันได้แก่

1 การสื่อความหมาย(Communication) การสื่อความหมายเน้นหนักที่การสื่อข้อความหรือความหมายของนโยบายไปสู่ผู้ตัดสินใจในนโยบาย ทั้งนี้ เพื่อให้นโยบายที่จะนำไปปฏิบัติมีความถูกต้อง การสั่งการจะต้องมีความชัดเจน มีความแน่นอน ขาวสารที่ผู้ปฏิบัตินโยบายได้รับจะต้องเป็น ขาวสารที่มีเนื้อหาตรงตามที่ผู้สั่งการส่งลงไป

2 ทรัพยากร(Resources)นับเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญยิ่งระหว่างการสื่อสาร ความหมาย และทรัพยากรในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรที่กล่าวมานี้รวมตลอดถึงคณะทำงานอำนาจหน้าที่ ขาวสาร สิ่งอำนวยความสะดวก เงินอุดหนุน อุปกรณ์ต่างๆ สิ่งของเครื่องใช้ และที่สำคัญที่สุดคือ บุคลากรที่เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน

3 ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติหรือทัศนคติ(Dispositions or Attitude) ผู้ปฏิบัติจะต้องมี ทัศนคติที่ดีต่อนโยบายที่กำหนดขึ้นและยอมรับนโยบายนั้น เช่น ถ้าผู้ปฏิบัตินโยบายไม่เต็มใจหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนโยบายนั้น ผู้ปฏิบัติอาจจะเลยไม่ให้ความสนใจหรือไม่ทุ่มเทเวลาทีปฏิบัติงานจะทำให้ นโยบายที่นำไปปฏิบัติมีปัญหาได้

4 โครงสร้างระบบราชการ(Bureaucratic Structure) กล่าวคือ โครงสร้างระบบราชการ มักถูกกำหนดขึ้นให้มีโครงสร้างที่สลับซับซ้อนของโครงสร้างระบบราชการ อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการปฏิบัตินโยบายตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ภาพประกอบ 3 แสดงตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติตามแนวคิดของ จอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ดที่ 3 (ทีมา นิยม เดิมศรีสุข 2543 40 , อ้างอิงจาก George C Edward III 1980)

แมสมาเนียนและซาบาเตียร์ (Mazmanian & Sabatier 1980 538-553) ได้เสนอกรอบการศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้นโดยมองว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มตัวแปรหลัก คือ

1 กลุ่มตัวแปรความยากง่ายของปัญหา(tractability of the problem) ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร ได้แก่ (1) การมีทฤษฎีอธิบายปัญหาได้ถูกต้อง และมีวิทยาการที่ใช้แก้ปัญหาได้ (2) ความหลากหลายในพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายที่ควบคุม (3) อัตราส่วนร้อยละของประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (4) ระดับของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีไม่มาก

แมสมาเนียนและซาบาเตียร์ ได้อธิบายให้เห็นว่า นโยบายบางอย่างสามารถบรรลุเป้าหมายได้ง่ายกว่าบางนโยบายหากมีทฤษฎีที่สามารถใช้อธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และในปัญหานั้นมีวิทยาการที่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาได้ พฤติกรรมที่ควบคุมมีไม่มาก ประชากรกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อย และขนาดของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีไม่มาก

2 กลุ่มตัวแปรความสามารถกำหนดโครงสร้างการนำนโยบายไปปฏิบัติของนโยบาย(ability of statute to structure implementation) ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 7 ตัวแปร ได้แก่ (1) การมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนจัดลำดับความสำคัญชัดเจน (2) นโยบายตั้งอยู่บนพื้นฐานทางทฤษฎีที่เที่ยงตรง (3) มีทรัพยากรเพียงพอ (4) มีการประสานงานที่ดีทั้งภายในและระหว่างสถาบันที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (5) มีกฎระเบียบสนับสนุนหน่วยงานที่ปฏิบัติ (6) ผู้ปฏิบัติงานมีความผูกพันกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย (7) มีช่องทางให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3 กลุ่มตัวแปรที่ไม่ใช่ข้อกฎหมาย (nonstatutory variables) ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 6 ตัวแปร คือ (1) เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีของสังคม (2) การสนับสนุนของสาธารณชน (3) ทศนคติและทรัพยากรของกลุ่มผู้เลือกตั้ง (4) การสนับสนุนจากผู้ทรงอิทธิพลซึ่งควบคุมทรัพยากรทางการเงินและกฎหมาย (5) ความสนใจของสื่อมวลชนต่อปัญหาที่นโยบายมุ่งแก้ไข (6) ความผูกพันและทักษะของผู้นำในการปฏิบัติงาน

แมสมาเนียนและซาบาเตียร์ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า เงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมในแต่ละช่วงเวลาหรือสถานที่ และการสนับสนุนของสาธารณชน จะมีผลต่อแรงสนับสนุนทางการเมืองและวัตถุประสงค์หรือผลผลิตของนโยบายด้วย ซึ่งในกลุ่มตัวแปรเหล่านี้บางครั้งก็มีความสัมพันธ์กันอยู่ อาทิเช่น ตัวแปรความผูกพันของผู้ปฏิบัติงานในการทำให้วัตถุประสงค์ของนโยบายบรรลุผลสำเร็จส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับทัศนคติเชิงวิชาชีพ ค่านิยมส่วนบุคคล และแรงสนับสนุนที่มีวัตถุประสงค์ของนโยบายจากกลุ่มผลประโยชน์และผู้ทรงอิทธิพล

ตัวแปรอิสระทั้ง 3 กลุ่มนี้จะส่งผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีการเชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ อันประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

1 ขั้นตอนผลิตของนโยบาย(policy outputs)เป็นขั้นตอนที่วัตถุประสงค์ของนโยบายถูกแปลงออกมาเป็นกฎข้อบังคับต่างๆ และวิธีการในทางปฏิบัติในการพิจารณาตัดสินใจดำเนินการ

2 ขั้นตอนการยอมปฏิบัติตามกลุ่มเป้าหมาย(compliance)ในที่นี้หมายถึงยอมทำตามกฎข้อบังคับที่กำหนดขึ้นมา

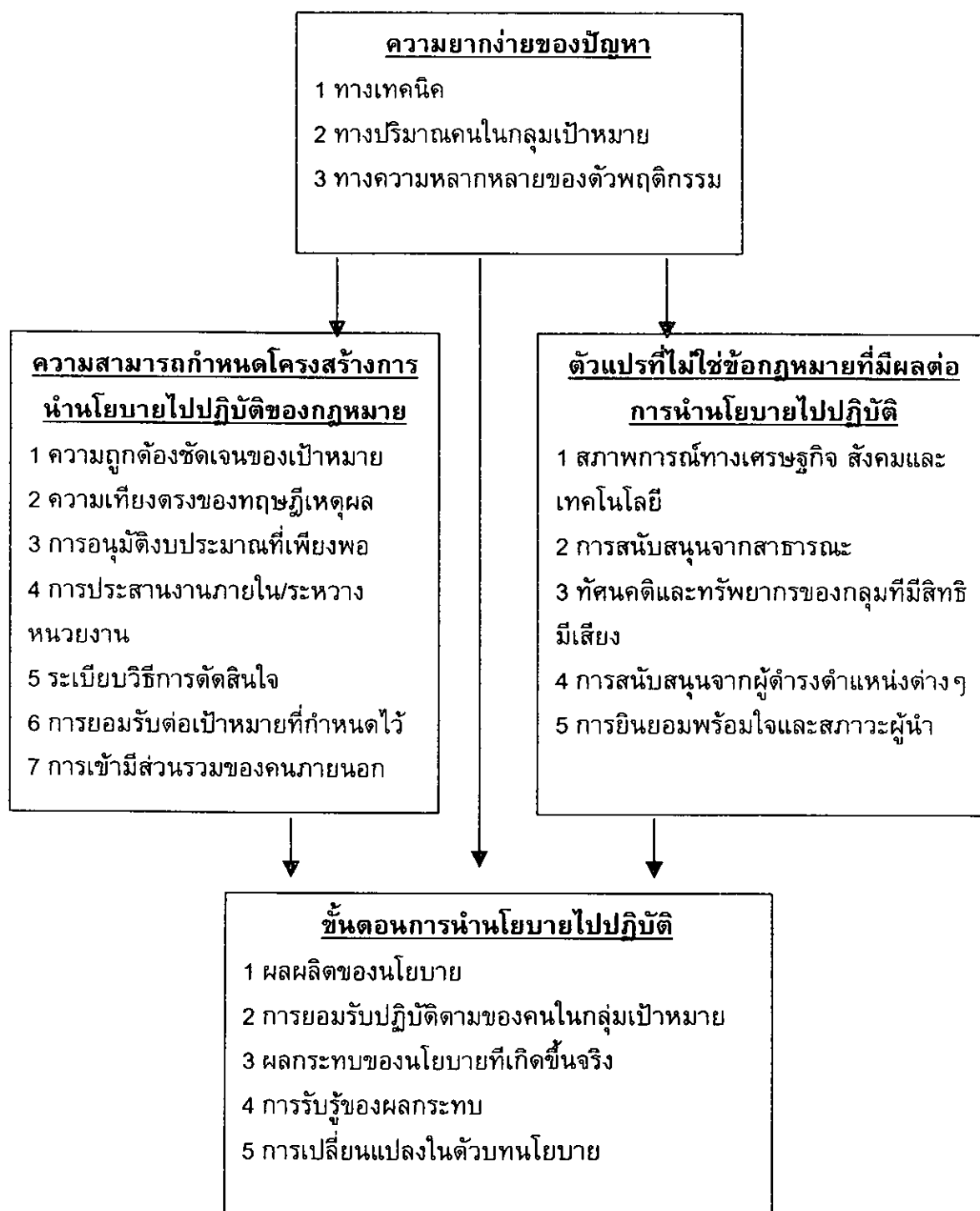
3 ขั้นการเกิดผลกระทบ(impacts)แท้จริงของหน่วยงาน ขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผลผลิตของนโยบายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย และนโยบายมีพื้นฐานทฤษฎีที่สามารถเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกับการบรรลุเป้าหมายของนโยบาย

4 ขั้นการรับรู้ผลกระทบจากการตัดสินใจนโยบาย เป็นผลกระทบที่มองเห็นได้โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งและรัฐบาล

5 ขั้นการปรับปรุงนโยบายเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ

กรอบความคิดที่แมสมาเนียนและชาบาเตียร์ได้นำเสนอนั้น จะเน้นที่การนำนโยบายประเภทควบคุมพฤติกรรม(Regulation Policy)ไปปฏิบัติและเขาทั้งสองได้พยายามแก้ไขจุดบกพร่องของนักวิชาการรุ่นก่อนด้วยการเพิ่มตัวแปรที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องในเรื่องนี้เข้าไปอีกจำนวนหนึ่ง โดยสามารถสรุปปัจจัยสำคัญที่เป็นเงื่อนไขของการนำนโยบายไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพได้ 6 ประการ ดังนี้

- 1 นโยบายนั้นได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจนและแน่นอน
- 2 นโยบายมีรากฐานหรือเกิดมาจากทฤษฎีเชิงเหตุผลที่เหมาะสม และให้อำนาจในการติดตามผลและบังคับใช้กฎหมาย(กับกลุ่มเป้าหมาย) แก่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเพียงพอ
- 3 นโยบายนั้นกำหนดโครงสร้างของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้เพื่อทำให้ผู้ปฏิบัติงานหรือกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามที่ต้องการและมีการมองภารกิจให้หน่วยงานต่างๆ อย่างเหมาะสม
- 4 ผู้นำมีทักษะทางการเมืองและการบริหารและมีความผูกพันกับเป้าหมายของนโยบาย
- 5 โครงการได้รับการสนับสนุนในการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจากรัฐบาล
- 6 ระดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความคงที่ตลอดไป ไม่ถูกลดความสำคัญลงเนื่องจากมีนโยบายอื่นมาแทนหรือเงื่อนไขทางเศรษฐกิจสังคมเปลี่ยนไป

ภาพประกอบ 4 แสดงกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติตามแนวคิดของ
แมสมาเนียนและซาบาเตียร์(ที่มา Mazmanian & Sabatier 1980 542)

จากการศึกษาตัวแบบของนักวิชาการแต่ละท่านที่กล่าวมานั้น พบว่ามีปัจจัยหลายตัวที่มีลักษณะเป็นปัจจัยร่วมของตัวแบบหลายตัวแบบที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ให้สำเร็จผลและพบว่ามี การให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติ นโยบายมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติ นโยบายนั้นแท้จริงแล้วเป็นตัวแสดงที่สำคัญยิ่งในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 ผลงานของนักวิชาการต่างประเทศ

พอล แอตเทเวล และดีน เกอร์สทีน (Pall Attewell & Dean R. Gerstein 1987 311-327) ได้ศึกษาความล้มเหลวของการนำนโยบายการบำบัดยาเสพติดไปปฏิบัติ โดยใช้วิธีการศึกษา สำหรับกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยนักวิชาการทั้งสองได้ใช้ กรอบทฤษฎีองค์การทำการวิเคราะห์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภายใต้เงื่อนไขเฉพาะรัฐบาลกลางสามารถกำหนดข้อปฏิบัติให้หน่วยงานระดับ ท้องถิ่นปฏิบัติตามได้โดยตรง แต่ในทางปฏิบัติเมื่อท้องถิ่นนำข้อปฏิบัติที่ส่วนกลางกำหนดให้ไป ปฏิบัติ พบว่านโยบายต้องประสบความสำเร็จ

การศึกษาของแอตเทเวล และเกอร์สทีน พบว่าในระดับมหภาค รัฐบาลกลางในฐานะผู้ให้การ สนับสนุนทางการเงินแก่โครงการได้กำหนดแนวปฏิบัติเชิงเหตุและผลโดยเชื่อว่า มีผลดีแก่หน่วยงาน ปฏิบัติการในท้องถิ่น หากหน่วยงานระดับท้องถิ่นปฏิบัติตามเงื่อนไขก็จะได้รับการสนับสนุนต่อไป แต่ข้อมูลระดับจุลภาคพบว่าแนวปฏิบัติที่กำหนดจากส่วนกลางหลายประการ หน่วยปฏิบัติดำเนินการ ได้ยาก ข้อปฏิบัติหลายอย่างทำไม่ได้ มีบางหน่วยงานพยายามทำผิดระเบียบเพื่อให้การรักษาได้ ผล แต่หลายหน่วยงานปฏิบัติตามระเบียบทุกอย่างที่การรักษาอาจไม่ประสบความสำเร็จ ต้องการ เงินสนับสนุนจึงดำเนินงานตามแนวทางที่ส่วนกลางกำหนดไว้

กล่าวโดยสรุปการศึกษาครั้งนี้พบว่า การนำแนวดำเนินนโยบายจากส่วนกลางไปปฏิบัติใน ระดับท้องถิ่น หากส่วนกลางเป็นฝ่ายกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติโดยตรงฝ่ายเดียว โอกาสที่นโยบายนั้นจะล้มเหลวมีมาก เพราะสภาพปัญหาทางสังคมวิทยาทั้งสองระดับมีความแตกต่าง

กรีนวูดและคณะ (Greenwood & Others 1975 4-5) ได้ทำการศึกษาแผนงานในการ สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในด้านนวัตกรรมในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พบว่า ผู้ศึกษาต้องการอธิบายว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของการนำนโยบายไป ปฏิบัติได้ กำหนดตัวแบบในการศึกษาขึ้นมาประกอบด้วยตัวแปรตามซึ่งเป็นผลิตผลนโยบาย คือ (1) ผลกระทบของโครงการต่อการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียน พฤติกรรมการสอนของครูและการ เรียนของนักเรียน (2) ความต่อเนื่องของกิจกรรมภายหลังสิ้นสุดการสนับสนุนทางการเงินและ (3) ระดับการแพร่กระจายของการนำไปเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่น ๆ ส่วนตัวแปรอิสระที่ศึกษามี จำนวนมาก ผลจากการศึกษาพบว่าตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามได้แก่

(1)ผู้ร่วมโครงการที่คงอยู่เพื่อให้การสนับสนุน (2)การสนับสนุนอย่างเข้มแข็งจากผู้บริหารทุกระดับ (3)แนวทางการยืดหยุ่นปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่ไม่คาด

กรอสและคณะ (Gross & Others 1971 1-3) เป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนแห่งหนึ่งในรัฐ New England ในช่วงปลายทศวรรษ 1960 นวัตกรรมที่ถูกนำมาใช้นี้มุ่งให้ครูผู้สอนแสดงบทบาทตามตัวแบบที่เรียกว่า “ตัวแบบบทบาทผู้กระตุ้น (catalytic role model)” โดยครูผู้สอนจะจัดกิจกรรมในห้องเรียนตามความสนใจของนักเรียนและเน้นที่กระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาสาระการนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติต้องประสบความล้มเหลวทั้งที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงมีค่อนข้างน้อย กรอส และคณะ จึงได้ทำกรณีศึกษา (case study) วิเคราะห์หาสาเหตุความล้มเหลว

ตัวแปรอิสระที่สำคัญในการศึกษา คือ (1) ความชัดเจนที่เกี่ยวกับนวัตกรรมของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ (2) ทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (3) ระดับการจูงใจบุคลากร

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยอาศัยเครื่องมือ 3 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์ครู แบบสังเกตห้องเรียน ผลจากการวิจัยพบว่า อุปสรรคที่ขัดขวางความพยายามในการนำนโยบายไปปฏิบัติของครูก็คือครูขาดความชัดเจนเกี่ยวกับนวัตกรรม ขาดทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขาดวัสดุอุปกรณ์ และอุปสรรคที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือโรงเรียนไม่สามารถจัดการให้ระบบการเรียนการสอนแบบใหม่กลมกลืนเข้ากับระบบเดิม ซึ่งเป็นการจัดตารางการเรียนการสอนตามที่ผู้สอนหรือครูกำหนดไว้ให้ นักเรียน

เบอร์แมน และแมคลอลิน (Berman & McLaughlin 1977 1-3) เป็นการศึกษาที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาระดับที่ 7 ไปปฏิบัติงานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงความต่อเนื่องของนโยบายนวัตกรรมหลังจากความช่วยเหลือทางการเงินสิ้นสุดลง

ผู้วิจัยได้สำรวจโครงการจำนวน 100 โครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากรัฐบาลกลางและการช่วยเหลือได้สิ้นสุดไปแล้วประมาณ 1-2 ปี มีการเก็บข้อมูลภาคสนามใน 18 ท้องที่ (districts) โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลจากผู้บริหารหรือข้าราชการที่เป็นตัวหลักในระดับท้องถิ่น 100 คน ครูใหญ่ 171 คน และครู 1,072 คน

ความสำเร็จของโครงการ ผู้วิจัยวัดจาก (1) เปอร์เซ็นต์การบรรลุเป้าหมายของโครงการ (2) ความต่อเนื่องของการใช้วิธีการที่ได้รับจากโครงการ (3) จิตสำนึกของครูเกี่ยวกับประสิทธิผล (4) ประสิทธิภาพการในการทำงานของครูและ (5) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการจัดห้องเรียน

การศึกษาของเบอร์แมนและคณะ ครั้งนี้พบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของรัฐบาลโดยการสนับสนุนจากครูใหญ่สามารถอธิบายหรือมีอิทธิพลต่อเปอร์เซ็นต์การบรรลุเป้าหมายของโครงการและความต่อเนื่องของการใช้วิธีการที่ได้รับจากโครงการเช่นเดียวกัน ปัจจัยการใช้กลยุทธ์ในการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านจิตสำนึกของครูเกี่ยวกับประสิทธิผลก็สามารถอธิบายหรือทำนายเปอร์เซ็นต์การบรรลุเป้าหมายของโครงการได้เช่นกัน การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพการสอนของครูมีอิทธิพลทางลบต่อเปอร์เซ็นต์การบรรลุเป้าหมายของโครงการและผลรวมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวครู

6 2 ผลงานของนักวิชาการไทย

ไกรสุข สินศุข (2532 บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “นโยบายการปราบปรามยาเสพติด” ในปี พ.ศ. 2532 โดยทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดให้โทษว่ามีปัญหาข้อขัดข้องหรือมีปัจจัยอุปสรรคอะไรบ้างที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งในปัจจุบันและในทศวรรษหน้า ผลการศึกษาพบว่าในการนำนโยบายการปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัตินั้นไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะมีปัจจัยอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติหลายประการ เช่น ระบบการบริหารบุคลากร งบประมาณ กฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐ ความร่วมมือของต่างประเทศ ระบบข้อมูลข่าวสาร แหล่งผลิต เส้นทางลำเลียง วิธีการชักชวนในการขนย้ายยาเสพติด เหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการปราบปรามยาเสพติด

อาจม ใจแก้ว (2533 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ” ในปี พ.ศ. 2533 โดยมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมการศึกษาชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างที่ตั้งโครงการ โดยนำเอาตัวแบบของ วรเดช จันทรศร มาเป็นแนวทางในการวิจัย คือ ตัวแบบยึดหลักเหตุผล ตัวแบบทางด้านการจัดการ และตัวแบบทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า ในการทดสอบเชิงปริมาณ ตัวแบบแรก ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านประชาชนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในเชิงทัศนคติและเชิงพฤติกรรม ส่วนตัวแบบที่สอง พบว่า ปัจจัยข้าราชการและงบประมาณมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของการ นำนโยบายไปปฏิบัติ ข้อเสนอสรุปการค้นพบจากการใช้ 2 ตัวแบบ ในการศึกษา ก็คือ ปัจจัยชุมชนด้านการยึดมั่นวัฒนธรรม ปัจจัยด้านนโยบายและปัจจัยด้านข้าราชการระดับล่าง มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผู้วิจัยยังมีความเห็นว่า ข้าราชการระดับล่างซึ่งเป็นผู้เชื่อมโยงนโยบายไปสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม หากข้าราชการขาดความตั้งใจจริง ไม่มีความสามารถด้านวิชาชีพหรือไม่อาจปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แล้ว แม้นโยบายจะมีความชัดเจนสอดคล้องกับสภาพปัญหาและวัฒนธรรมของพื้นที่เพียงใดก็อาจทำให้นโยบายล้มเหลวได้ในที่สุด

กล้า ทองขาว (2534 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ” ในปี พ.ศ. 2534 โดยใช้ตัวแบบของ วรเดช จันทรศร มาทำการทดสอบ ได้แก่ ตัวแบบยึดหลักเหตุผล และตัวแบบทางด้านการจัดการ โดยนำเอาปัจจัยของตัวแบบดังกล่าวมาผสมผสานเป็นแนวทางในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ การสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่น การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มาตรการควบคุม ประเมินผล และกระตุ้นส่งเสริม และเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ รัฐบาล

ในฐานะผู้กำหนดมาตรฐานแผนงานจะต้องให้ความสำคัญสนับสนุนหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติทั้งในด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และวิธีการ ในขณะเดียวกันผู้บริหาร โครงการจะต้องแสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยการประชุม สัมมนาปัญหา นโยบาย แลกเปลี่ยนแนวความคิด จัดประชุม อบรมเพื่อจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจเหตุผล และความสำคัญของนโยบายตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ทิพย์อร ไชยณรงค์ (2535 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ผลงานวิจัยด้านยาเสพติด” ในปี พ.ศ. 2532 โดยทำการรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ดำเนินการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2521-2531 และศึกษาวิเคราะห์สถานภาพลักษณะและเนื้อหาของผลงานวิจัย จำแนกกลุ่มการศึกษาวิจัยและเรียบเรียงผลงานวิจัยในแต่ละกลุ่มที่ทำการศึกษาเชิงพรรณนา และสรุปเรียบเรียงผลงานวิจัยตามกลุ่มเรื่อง ผลจากการวิจัยผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าการแก้ปัญหา ยาเสพติดที่ได้ผลจะต้องมีการร่วมมือรวมใจกันทุกๆ ฝ่าย ในการแก้ไขไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนรัฐบาล

สุพร เสียนสลาย (2539 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย” ในปี พ.ศ. 2539 เป็นการศึกษาเพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการนำนโยบายไปปฏิบัติในบริบทของระบบราชการและสังคมไทยซึ่งใช้นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมไปปฏิบัติเป็นกรณีศึกษา โดยได้ทำการศึกษาระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในช่วงเวลา 17 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2518 – 2535 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมไปปฏิบัติ ได้แก่ การสนับสนุนทางการเมืองต่อนโยบาย บทบาทของตัวการสำคัญในนโยบาย ความผูกพันต่อนโยบายของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ความชัดเจนของนโยบาย ความเหมาะสมของวิธีการทำงานที่นำมา และความเหมาะสมของราคาประเมินที่ดิน

กุศล รักษา (2539 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ” ในปี พ.ศ. 2539 เพื่อค้นหาปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการนำโครงการพัฒนากรรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการมีความสัมพันธ์เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังต่อไปนี้ คือ การประชาสัมพันธ์ แรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ สมรรถนะของหน่วยงานปฏิบัติ การควบคุมการกระตุ้น การส่งเสริม และการประเมินผล การมอบหมายภารกิจและการมอบหมายงานและความชัดเจนใน เป้าหมายและวัตถุประสงค์

ธำรง ทัดนาญชลี (2540 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด การพัฒนานโยบายและแนวทาง” ในปี พ.ศ. 2540 โดยมุ่งพัฒนานโยบายด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยได้ทบทวนนโยบายและแนวทางการแก้ไข

ปัญหาเสพติดของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา แล้วศึกษาแนวทางการพัฒนานโยบาย และแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศไทยที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์ปัจจุบันว่าการกำหนดนโยบาย และแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น ควรจะต้องกระทำด้วยความชัดเจนและเป็นรูปธรรมตลอดถึงการกำหนดกิจกรรมที่มุ่งเน้นโดยตรงต่อการแก้ปัญหา ไม่ว่าจะเป็นด้านการปราบปราม การป้องกัน การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพก็ตาม อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า การแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลชัดเจนนั้น รัฐบาลจะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นนโยบายที่แน่ชัด ตลอดถึงการปฏิบัติที่ชัดเจนและ ต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนงบประมาณทุกด้านอย่างเต็มที่ และที่สำคัญที่สุดก็คือ ควรถือเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลและจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรมและต่อเนื่อง รวมทั้งมุ่งพัฒนาระบบครอบครัว สังคมและคุณภาพชีวิตของประชากรให้อยู่ดีกินดี มีความสุข และเป็นกำลังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ

สมเกียรติ แสงสินทร(2541 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดของข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ของข้าราชการตำรวจที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานแตกต่างกัน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การปฏิบัติงานแตกต่างกัน ปัจจัยเกี่ยวกับองค์การ ได้แก่ ความรู้สึกต่อองค์การ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของตำรวจปราบปรามยาเสพติดที่แตกต่างกัน มีผลต่อการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน และปัจจัยเกี่ยวกับงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในงาน ของตำรวจปราบปรามยาเสพติดที่แตกต่างกัน มีผลต่อการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กมล สาตศรี(2541 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอำนาจเจริญ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในด้านความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบายอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านลักษณะของสถานศึกษาด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย และด้านการนํานโยบายไปปฏิบัติของสถานศึกษา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ อาวุธราชการ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และลักษณะของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การนํานโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

สำหรับความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบายและกระบวนการถ่ายทอดนโยบายที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การนํานโยบายไปปฏิบัติมีระดับแตกต่างกัน

วุฒิพงษ์ นาวิน(2542 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล วัดอุประสงค์ เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่มีต่อผลการปราบปรามยาเสพติด ศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับผลการปราบปรามยาเสพติด ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยสนับสนุนส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กรกับผลการปราบปรามยาเสพติดและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการปราบปรามยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า(1) ค่าเฉลี่ยผลการปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง (2) เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน จำแนกตาม ชันยศ อายุ อายุราชการ อายุงาน สถานภาพ สมรส และระดับการศึกษาที่ต่างกันทำให้ผลการปราบปรามยาเสพติดไม่แตกต่าง (3) การมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ การได้รับการฝึกอบรมด้านยาเสพติด การมีโอกาสดำเนินการในการปฏิบัติหน้าที่ ภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา และการได้รับความร่วมมือจากประชาชนมีความสัมพันธ์กับผลการปราบปรามยาเสพติด แต่การได้รับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปราบปรามยาเสพติด (4) การได้รับความร่วมมือจากประชาชน การได้รับการฝึกอบรมด้านยาเสพติด เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่มียศ ส ต อ เป็นตัวแปรที่สามารถรวมพยากรณ์ ความแปรผันของผลการปราบปรามยาเสพติดได้ ร้อยละ 19.07

นิยม เต็มศรีสุข และคณะ (2543 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติศึกษาเฉพาะกรณีนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 141/2541" วัดอุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 141/2541 ไปปฏิบัติ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ตามความคิดเห็นของข้าราชการที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด(ศ ปส จ) ในเขตพื้นที่จังหวัดภาคกลาง จำนวน 188 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่าปัจจัยด้านการสื่อความหมาย ทรัพยากร เจตคติ และโครงสร้างของส่วนราชการล้วนมีผลต่อการนำนโยบายสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 141/2541

ซัช สุขแก้วณรงค์ (2544 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของกำนันและผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมมี 5 ตัวแปร คือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้รวมของครอบครัว อาชีพ ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม และทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนปัจจัยอายุ ระยะเวลาพักอาศัยในชุมชน ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์เกี่ยวกับอาชญากรรมในชุมชนไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

โดยสรุป จากการทบทวนแนวความคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังกล่าวข้างต้น สามารถสังเคราะห์แนวความคิดอันเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อตอบปัญหาการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ตัวนโยบายต้องมีความชัดเจน เจาะจงและสมเหตุสมผลเพื่อขจัดความกำกวมอันจะเป็นบ่อเกิดของปัญหาในการนำไปปฏิบัติ

2. ความยากง่ายของปัญหา คือ ลักษณะงาน และวิธีปฏิบัติงานจะต้องใช้เทคนิคในการปฏิบัติงาน ผู้ชำนาญการมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ปริมาณคนในกลุ่มเป้าหมายหรือปริมาณงานมากน้อยเพียงใด

3. สมรรถนะขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การที่จะสามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น โครงสร้างองค์การ ทรัพยากรและกลไกการบริหาร

4. ทักษะคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายมีความสามารถที่จะบิดเบือนเจตนารมณ์ของนโยบายได้ถ้าผู้ปฏิบัติไม่เห็นด้วยกับนโยบาย

5. ภาวะผู้นำขององค์การ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารองค์การหรือหน่วยงานในการจะระดมทรัพยากรและบริหารจัดการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย

6. การสนับสนุนของฝ่ายการเมือง นโยบายสาธารณะนั้นได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายการเมืองหรือไม่ ถ้าได้รับการสนับสนุนมากนโยบายดังกล่าวย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ

7. ความร่วมมือของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับนโยบาย กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับนโยบายให้ความร่วมมือมากน้อยเพียงใด ถ้ากลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับนโยบายให้ความร่วมมือมาก นโยบายนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 4 การรวบรวมข้อมูล
- 5 การประมวลและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 380 คน และผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน จำนวน 17 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ที่มีบทบาทสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีจำนวนทั้งหมด 380 คน โดยนำจำนวนประชากรทั้งหมดเทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane) จะได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 191 คน และการเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีแจกแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน จำนวน 17 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling) และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อสอบถามข้อมูลเชิงลึกให้งานวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาแจกแจงให้เห็นอย่างชัดเจนได้ตามตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนก ได้ดังนี้

รายการ	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ	380	191
กลุ่มที่ 2		
ผู้ว่าราชการจังหวัด	1	1
เลขานุการผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(ศตส)	1	1
ผู้นำท้องถิ่น	5	5
ผู้นำชุมชน	5	5
ประชาชน	5	5

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยสร้างมาจากการตรวจสอบเอกสาร ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสัมภาษณ์หัวหน้าชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำนวน 32 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ด้านความชัดเจนของนโยบาย จำนวน 6 ข้อ

ด้านที่ 2 ด้านทรัพยากร จำนวน 6 ข้อ

ด้านที่ 3 ด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ จำนวน 6 ข้อ

ด้านที่ 4 ด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ จำนวน 5 ข้อ

ด้านที่ 5 ด้านการสนับสนุนทางการเมือง จำนวน 4 ข้อ

ด้านที่ 6 ด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับผลของความสำเร็จในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรค

คำถามในส่วนที่ 1 เป็นการสร้างคำถามโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบจากข้อความที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ให้เลือกตอบ

คำถามในส่วนที่ 2-3 เป็นคำถามใช้มาตราวัดแบบ Rating Scale จำลองตามแบบ Likert คือ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกแสดงความคิดเห็นจากข้อความที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ให้ โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ในแต่ละระดับมีช่วงห่างของคะแนนที่เท่ากัน คือ 1 คะแนน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดข้อความทั้งในเชิงบวกและเชิงลบตามตาราง 4

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนของข้อความเชิงบวก และเชิงลบ

ระดับความคิดเห็น	คะแนน ข้อความเชิงบวก	คะแนน ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด หรือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
มาก หรือ เห็นด้วย	4	2
ปานกลาง หรือ ไม่แน่ใจ	3	3
น้อย หรือ ไม่เห็นด้วย	2	4
น้อยที่สุด หรือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนหรือค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และเมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก็ได้นำมาหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำไป

ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนหน้านี้แล้ว จึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ครอบคลุมและให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุด

2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้(Try out)กับกลุ่มประชากรที่พิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 50 ชุด เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์รายข้อ โดยการหาความสัมพันธ์ของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์สูงไว้ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.2 วิเคราะห์ความเชื่อถือได้ (Reliability) ในแบบสอบถามของแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ควอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้าน ดังนี้

แบบสอบถามปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย สัมประสิทธิ์แอลฟา = 8460

แบบสอบถามปัจจัยด้านทรัพยากร สัมประสิทธิ์แอลฟา = 8952

แบบสอบถามปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ นโยบายไปปฏิบัติ
สัมประสิทธิ์แอลฟา = 7480

แบบสอบถามปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ
สัมประสิทธิ์แอลฟา = 8165

แบบสอบถามปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง สัมประสิทธิ์แอลฟา = 8757

แบบสอบถามปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม สัมประสิทธิ์แอลฟา = 8744

แบบสอบถามความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ สัมประสิทธิ์แอลฟา = 7504

แบบสอบถามทั้งฉบับ สัมประสิทธิ์แอลฟา = 8295

3 ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ยังไม่เหมาะสม

การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1 แหล่งข้อมูล

1.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้รวบรวมจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในภาคสนาม

1.2 แหล่งข้อมูลด้านทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เช่น วิทยานิพนธ์ ผลงานวิจัย บทความ วารสาร หนังสือ และรวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้

2 วิธีการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

2.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปติดต่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบงานด้านการปราบปรามยาเสพติดทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 ชุด

2.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาจำนวน 212 ชุด มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม และคัดเลือกออกมาจำนวน 191 ชุดตามกลุ่มตัวอย่าง

2.3 นำมาลงรหัสแล้วนำไปลงใส่ในโปรแกรม SPSS for Window และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

2.4 สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในกลุ่มตัวอย่างที่ 2 จำนวน 17 ราย

การประมวลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อนำไปแปลผล ผู้วิจัยใช้การประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์หาค่าต่าง ๆ ตามขั้นตอน ดังนี้

1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ต้องการศึกษา

2 ค่า t -test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ใช้ One - way ANOVA หรือ F-test สำหรับตัวแปรที่แบ่งกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม และถ้าพบว่าข้อใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls method)

3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ใช้ในการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ กับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

4 การวิเคราะห์หาตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของนโยบาย โดยวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณ แบบวิธี Stepwise Multiple Regression Analysis

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1 การหาความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Hambleton and Rovinelli) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2 การวิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ในการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อ (Item) โดยหาคาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือทั้งหมด โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนของข้อคำถามรายข้อ

Y แทน คะแนนผลรวมของข้อที่เหลือทั้งหมด

3 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ
- 2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2544 173-174) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$\text{และหา } df = \frac{\left\{ \frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right\}}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

- 3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หรือ แบบทดสอบค่าเอฟ (F-test) (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2544 236) ดังนี้

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F- distribution
 MS_B แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

4 ถ้าผลการทดสอบค่าเอฟ (F-test) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls method) (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2544 252) ดังนี้

$$q \circ \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$$

เมื่อ q แทน ค่าที่เปิดจากตารางจะเท่ากับค่า r
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

5 การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2544 314) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน X
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนน Y
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y ทุกคู่
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

6 การทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t- test (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2544 317 , อ้างอิงมาจาก Welkowitz 1971 158) ดังนี้

$$t = r \sqrt{\frac{N-2}{1-r^2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงแบบ t
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	df	แทน	$N - 2$

7 การวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ เพื่อนำไปสู่การพยากรณ์หรือการประมาณค่าของตัวแปรตามด้วยตัวแปรอิสระ โดยต้องใช้ตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป และเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ในเชิงเส้น ซึ่งมีรูปแบบของสมการถดถอย ดังนี้

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_3 X_3 + \dots + b_n X_n$$

เมื่อ	Y	แทน	ค่าประมาณของตัวแปรตาม
	a	แทน	ค่าคงที่
	b_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระที่ i ($i = 1, 2, 3, \dots, n$)
	X_i	แทน	ตัวแปรอิสระที่ i ($i = 1, 2, 3, \dots, n$)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X_1	แทน	ความชัดเจนของนโยบาย
X_2	แทน	ทรัพยากร
X_3	แทน	ทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ
X_4	แทน	การสื่อสารและการประสานงานระหว่างราชการ
X_5	แทน	การสนับสนุนทางการเมือง
X_6	แทน	การมีส่วนร่วม
Y	แทน	ผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนประชากร
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ (F- distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Mean of square)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนคดียาเสพติดที่ดำเนินการจับกุมได้ ประเภทการกระทำผิดคดียาเสพติดที่สามารถจับกุมได้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลกับกลุ่มตัวแปรแต่ละตัว

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ลักษณะต่าง ๆ ที่ได้จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการจับกุมคดียาเสพติด จำนวนคดียาเสพติดที่ดำเนินการจับกุมได้ ประเภทการกระทำผิดคดียาเสพติดที่สามารถจับกุมได้ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนคดียาเสพติดที่ดำเนินการจับกุมได้ ประเภทการกระทำผิดคดียาเสพติดที่สามารถจับกุมได้

ตัวแปรที่ศึกษา	N	ร้อยละ
1 อายุ		
1 1 21 – 30 ปี	37	19.4
1 2 31 – 40 ปี	86	45.0
1 3 41 – 50 ปี	47	24.6
1 4 51 – 60 ปี	21	11.0
2 ระดับการศึกษา		
2 1 มัธยมศึกษา	39	20.4
2 2 อนุปริญญา	72	37.7
2 3 ปริญญาตรี	57	29.8
2 4 สูงกว่าปริญญาตรี	23	12.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	N	ร้อยละ
3 ชั้นยศปัจจุบัน		
3 1 ชั้นประทวน	124	64 9
3 2 ชั้นสัญญาบัตร	67	35 1
4 อายุราชการ		
4 1 1 – 10 ปี	62	32 5
4 2 11 – 20 ปี	73	38 2
4 3 21 – 30 ปี	56	29 3
5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
5 1 5,000 – 10,000 บาท	18	9 4
5 2 10,001 – 15,000 บาท	99	51 8
5 3 15,001 – 20,000 บาท	46	24 1
5 4 20,001 – 25,000 บาท	15	7 9
5 5 25,001 – 30,000 บาท	8	4 2
5 6 30,001 – 35,000 บาท	5	2 6
6 จำนวนคดียาเสพติดที่ ดำเนินการจับกุมได้		
6 1 1 – 50 คดี	121	63 4
6 2 51 – 100 คดี	44	23 0
6 3 101 – 150 คดี	16	8 4
6 4 151 – 200 คดี	10	5 2
7 ประเภทการกระทำผิดคดี ยาเสพติดที่สามารถจับกุมได้		
7 1 ผลิตยาเสพติด	13	6 8
7 2 จำหน่ายยาเสพติด	77	40 3
7 3 ส่งออกยาเสพติด	10	5 2
7 4 เสพ	91	47 6

จากตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 คน โดยสามารถอธิบายแต่ละตัวแปรได้ดังนี้

- 1 อายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.6 และมีอายุระหว่าง 51-60 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11
- 2 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษานุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมาจบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 29.8 และสูงกว่าปริญญาตรี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12
- 3 ชั้นยศ ส่วนใหญ่เป็นตำรวจชั้นประทวน คิดเป็นร้อยละ 64.9 และเป็นตำรวจระดับชั้นสัญญาบัตร คิดเป็นร้อยละ 35.1
- 4 อายุราชการ ส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมามีอายุราชการระหว่าง 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.5 และมีอายุราชการระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.3
- 5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.1 และมีรายได้ระหว่าง 30,001 – 35,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.6
- 6 จำนวนคดีอาชญากรรมที่ดำเนินการจับกุมได้ ส่วนใหญ่จับกุมคดีอาชญากรรมได้ระหว่าง 1 – 50 คดี คิดเป็นร้อยละ 63.4 รองลงมาระหว่าง 51-100 คดี คิดเป็นร้อยละ 23 และจับกุมได้ระหว่าง 151 – 200 คดี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.2
- 7 ประเภทการกระทำผิดคดีอาชญากรรมที่สามารถจับกุมได้ ส่วนใหญ่เป็นคดี คิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมาคดีจำหน่ายยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 40.3 และคดีสงออกยาเสพติด น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.8

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านการสื่อสาร และประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ดังแสดงในตาราง 6 - 12

ตาราง 6 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบาย

ข้อ	ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	4 2356	1 0770	มากที่สุด
2	ยุติสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยการตัดวงจรด้านยาเสพติดให้ได้โดยเด็ดขาด	3 7382	1 2288	มาก
3	เอาชนะปัญหาเสพติดอันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติให้ได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืน และถาวร	4 2042	9432	มากที่สุด
4	จัดตั้งองค์กรนำในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดในทุกตำบล อำเภอ และจังหวัด	3 8377	9999	มาก
5	ปราบปรามผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ลำเลียงยาเสพติดและผู้มีอิทธิพลที่พัวพันเกี่ยวข้อง สนับสนุนช่วยเหลือขบวนการยาเสพติด	3 9634	1 0020	มาก
6	นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่มุ่งในการบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เสพยาเสพติด	3 7277	1 0757	มาก
รวม		3 9511	1 0544	มาก

จากตาราง 6 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบาย ในด้านนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4 2356 รองลงมา ได้แก่ เอาชนะปัญหาเสพติดอันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติให้ได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืน และถาวร มีค่าเฉลี่ย 4 2042 และนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่มุ่งในการบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เสพยาเสพติด ต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 7277 และค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวม 3 9511 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นด้วยกับความชัดเจนของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากร

ข้อ	ปัจจัยด้านทรัพยากร	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	จังหวัดได้จัดสรรงบประมาณในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ	3 7801	1 0681	มาก
2	การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด เบิกจ่ายได้อย่างรวดเร็ว ทันใจ	2 7435	1 0474	ปานกลาง
3	จังหวัดจัดสรรบุคลากร รถยนต์ และค่าน้ำมันสนับสนุนในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างเพียงพอ	3 5026	1 0900	มาก
4	หน่วยงานของทามมีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงาน	3 6597	1 1896	มาก
5	จังหวัดได้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการตรวจค้นสารเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ	2 7696	1 0307	ปานกลาง
6	จังหวัดได้มีการพัฒนาเทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสืบสวนและหาข่าวด้านยาเสพติด ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอและทันสมัย	2 8429	1 0645	ปานกลาง
รวม		3 2164	1 0817	ปานกลาง

จากตาราง 7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรด้านจังหวัดได้จัดสรรงบประมาณในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 7801 รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ย 3 6597 และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด เบิกจ่ายได้อย่างรวดเร็ว ทันใจ ต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2 7435 และค่าเฉลี่ยโดยสวนรวม 3 2164 แสดงว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการสนับสนุนในด้านทรัพยากรในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยสวนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ
ของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

ข้อ	ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	3 6859	1 1858	มาก
2	ท่านมีความรู้สึกเต็มใจที่ได้ปฏิบัติงานในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	3 9267	7573	มาก
3	ท่านมีความรู้สึกพึงพอใจต่อสถานภาพ บทบาทและหน้าที่กับการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	3 7853	8832	มาก
4	ผู้บริหารให้ความสำคัญ และส่งเสริมสนับสนุนในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อย่างจริงจัง	3 7173	1 1115	มาก
5	ผู้บังคับบัญชามีทักษะในการบริหารงานและบริหารคนสูง	3 5340	9390	มาก
6	หน่วยงานของท่านให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนเพียงพอ	3 3298	1 0265	ปานกลาง
รวม		3 6632	9839	มาก

จากตาราง 8 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า มีความรู้สึกเต็มใจที่ได้ปฏิบัติงานในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 9267 รองลงมา ได้แก่ มีความรู้สึกพึงพอใจต่อสถานภาพ บทบาทและหน้าที่กับการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 3 7853 และหน่วยงานของท่านให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนเพียงพอ ค่าที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 3298 และค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวม 3 6632 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อสาร และประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ

ข้อ	ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่าง หน่วยงานต่างๆ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่างหน่วยงาน อย่างโปร่งใสไม่บิดเบือน	3 7277	1 0757	มาก
2	การทำงานมีการประสานกันเป็นอย่างดีระหว่างหน่วย งานภายในจังหวัดและนอกจังหวัด	3 8377	1 2225	มาก
3	หน่วยงานของรัฐร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการต่อสู้เพื่อ เอาชนะยาเสพติด โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การปราบปรามยาเสพติด	3 6545	1 1680	มาก
4	เปิดสายด่วนรับแจ้งเหตุ และรับเรื่องราวการแจ้ง เบาะแสของผู้ค้า ผู้ผลิต และผู้เสพ	3 7382	1 0734	มาก
5	เผยแพร่ข้อมูล และข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้ประชาชน รับทราบโทษของการมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	2 7801	1 0632	ปานกลาง
	รวม	3 5476	1 1206	มาก

จากตาราง 9 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การทำงานมีการประสานกันเป็นอย่างดีระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัดและนอกจังหวัด สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 8377 รองลงมา ได้แก่ เปิดสายด่วนรับแจ้งเหตุ และรับเรื่องราวการแจ้ง เบาะแสของผู้ค้า ผู้ผลิต และผู้เสพ มีค่าเฉลี่ย 3 7382 และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้ประชาชนรับทราบโทษของการมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2 7801 และค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวม 3 5476 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการติดต่อสื่อสารและประสานราชการระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเมือง

ข้อ	ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	รัฐบาลได้สนับสนุนเกี่ยวกับกฎหมาย หรือระเบียบใหม่ๆ เพื่อให้การทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น	3 3298	1 0317	ปานกลาง
2	คณะรัฐมนตรีให้การสนับสนุนนโยบาย งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างเต็มที่	3 3403	1 0435	ปานกลาง
3	รัฐบาลติดตามและเอาใจใส่กับนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	4 0681	7259	มาก
4	นักการเมืองในจังหวัดให้การสนับสนุน และผลักดันให้นโยบายขบรลุผลสำเร็จ	2 7906	1 0301	ปานกลาง
รวม		3 3822	9578	ปานกลาง

จากตาราง 10 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า รัฐบาลติดตามและเอาใจใส่กับนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4 0681 รองลงมา คณะรัฐมนตรีให้การสนับสนุนนโยบาย งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ย 3 3403 และนักการเมืองในจังหวัดให้การสนับสนุน และผลักดันให้นโยบายขบรลุผลสำเร็จ ต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2 7906 และค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวม 3 3822 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ข้อ	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S D	แปลผล
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุน ด้านบุคลากร งบประมาณ และเครื่องมือในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	3 2880	1 2548	ปานกลาง
2	บริษัท ร้านค้า ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และจัดกิจกรรมในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด	2 7696	1 0307	ปานกลาง
3	ผู้นำชุมชนและประชาชนช่วยเป็นหูเป็นตาและให้ ข้อมูล ในการแจ้งเบาะแสด้านยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดี	3 5445	1 1083	มาก
4	สถาบันการศึกษาและสื่อมวลชนช่วยรณรงค์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยยาเสพติด รวมทั้งการป้องกันตนเอง	3 5812	1 1157	มาก
5	ประชาชนให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งผลิต และแหล่งจำหน่ายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดี	2 7749	1 0035	ปานกลาง
	รวม	3 1916	1 1026	ปานกลาง

จากตาราง 11 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนช่วยรณรงค์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยยาเสพติด รวมทั้งการป้องกันตนเอง สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 5812 รองลงมาได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนและประชาชนช่วยเป็นหูเป็นตา และให้ข้อมูลในการแจ้งเบาะแสด้านยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 3 5445 และการมีส่วนร่วมของบริษัท ร้านค้า ในการสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2 7696 และค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวม 3 1916 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบเบาบางและลดลง	3 6806	1 0700	มาก
2	จำนวนแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ลดลง	3 7068	1 0553	มาก
3	จำนวนผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบลดน้อยลง	3 3403	1 0435	ปานกลาง
4	จำนวนผู้ค้ายาหรือแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบลดน้อยลง	3 3298	1 0265	ปานกลาง
5	การหาซื้อยาเสพติดได้มีแนวโน้มลดลง	3 3455	1 0239	ปานกลาง
6	จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง	3 5445	1 1083	มาก
7	มีการจัดตั้งองค์กรศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับตำบล อำเภอ และจังหวัดอย่างเหมาะสม	3 3770	1 0230	ปานกลาง
8	การนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติทำให้ประชาชน อยู่ดี กินดี มีความสุข และรู้สึกปลอดภัย	3 3037	1 2490	ปานกลาง
รวม		3 4535	1 0749	มาก

จากตาราง 12 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติในช่วง ปี 2546 – 2547 ว่า จำนวนแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ลดลงสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 7068 รองลงมา นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบเบาบางและลดลง มีค่าเฉลี่ย 3 6806 และเห็นว่าการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติทำให้ประชาชน อยู่ดี กินดี มีความสุข และรู้สึกปลอดภัยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3 3037 และค่าเฉลี่ยโดยสวนรวม 3 4535 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติและประสบความสำเร็จโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลกับกลุ่มตัวแปรแต่ละตัว

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบายกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	SD	t
ชั้นประทวน	124	3.992	530	1.551
ชั้นสัญญาบัตร	67	3.875	420	

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบายกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	14	20.052	1.432	1.884
	ภายในกลุ่ม	176	133.791	.760	
	รวม	190	153.843		
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	14	11.458	.818	.929
	ภายในกลุ่ม	176	155.097	.881	
	รวม	190	166.555		
อายุราชการ	ระหว่างกลุ่ม	14	14.354	1.025	1.744
	ภายในกลุ่ม	176	103.458	.588	
	รวม	190	117.812		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	14	34.286	2.449	2.302
	ภายในกลุ่ม	176	187.243	1.064	
	รวม	190	221.529		

จากตาราง 13 – 14 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มี ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความเห็นในด้านความชัดเจนของนโยบายไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีแนวความคิดสอดคล้องกันในด้านความชัดเจนของนโยบาย โดยเห็นว่าเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทรัพยากรกับปัจจัยส่วนบุคคล
จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	SD	t
ชั้นประทวน	124	3 200	602	- 501
ชั้นสัญญาบัตร	67	3 245	612	

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทรัพยากรกับปัจจัยส่วนบุคคล
จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	18	24 463	1 359	1 807
	ภายในกลุ่ม	172	129 380	752	
	รวม	190	153 843		
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	18	20 034	1 113	1 307
	ภายในกลุ่ม	172	146 521	852	
	รวม	190	166 555		
อายุราชการ	ระหว่างกลุ่ม	18	16 819	0 934	1 591
	ภายในกลุ่ม	172	100 993	0 587	
	รวม	190	117 812		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	18	39 237	2 180	2 057
	ภายในกลุ่ม	172	182 292	1 060	
	รวม	190	221 529		

จากตาราง 15 — 16 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มี ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความเห็นในด้านทรัพยากรไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีแนวความคิดสอดคล้องกันในด้านทรัพยากร โดยเห็นว่าเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่สำคัญมากที่มีผลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	SD	t
ชั้นประทวน	124	3 660	472	- 134
ชั้นสัญญาบัตร	67	3 669	420	

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	15	10 799	720	881
	ภายในกลุ่ม	175	143 044	817	
	รวม	190	153 843		
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	15	17 036	1 136	189
	ภายในกลุ่ม	175	149 519	854	
	รวม	190	166 555		
อายุราชการ	ระหว่างกลุ่ม	15	7 937	529	843
	ภายในกลุ่ม	175	109 875	628	
	รวม	190	117 812		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	15	15 084	1 006	852
	ภายในกลุ่ม	175	206 444	1 180	
	รวม	190	221 529		

จากตาราง 17 – 18 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มี ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความเห็นในด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีแนวความคิดสอดคล้องกันในด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยเห็นว่าเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงาน
ระหว่างหน่วยงานต่างๆ กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	SD	t
ชั้นประทวน	124	3.553	783	134
ชั้นสัญญาบัตร	67	3.537	787	

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงาน
ระหว่างหน่วยงานต่างๆ กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	17	15.545	914	1.144
	ภายในกลุ่ม	173	138.298	799	
	รวม	190	153.843		
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	17	23.610	1.389	1.681
	ภายในกลุ่ม	173	142.945	826	
	รวม	190	166.555		
อายุราชการ	ระหว่างกลุ่ม	17	17.504	1.030	1.776
	ภายในกลุ่ม	173	100.307	580	
	รวม	190	117.812		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	17	47.260	2.780	2.760
	ภายในกลุ่ม	173	174.269	1.007	
	รวม	190	221.529		

จากตาราง 19 – 20 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มี ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความเห็นในด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีแนวความคิดสอดคล้องกันในการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ โดยเห็นว่าเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมืองกับ
ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S D	t
ชั้นประทวน	124	3.383	696	230
ชั้นสัญญาบัตร	67	3.381	721	

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมืองกับ
ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	13	9.466	728	893
	ภายในกลุ่ม	177	144.377	816	
	รวม	190	153.843		
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	13	17.666	1.359	1.616
	ภายในกลุ่ม	177	148.889	841	
	รวม	190	166.555		
อายุราชการ	ระหว่างกลุ่ม	13	6.830	525	838
	ภายในกลุ่ม	177	110.981	627	
	รวม	190	117.812		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	13	33.639	2.588	2.438
	ภายในกลุ่ม	177	187.890	1.062	
	รวม	190	221.529		

จากตาราง 21 – 22 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มี ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความเห็นในด้านการสนับสนุนทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีแนวความคิดสอดคล้องกันในด้านการสนับสนุนทางการเมือง โดยเห็นว่าเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อผลของการนโยบายไปปฏิบัติ

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมกับปัจจัยส่วนบุคคล
จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	SD	t
ชั้นประทวน	124	3.182	.760	-2.36
ชั้นสัญญาบัตร	67	3.209	.720	

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมกับปัจจัยส่วนบุคคล
จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	16	9.760	.610	737
	ภายในกลุ่ม	174	144.083	.828	
	รวม	190	153.843		
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	16	19.899	1.244	1.476
	ภายในกลุ่ม	174	146.656	.843	
	รวม	190	166.555		
อายุราชการ	ระหว่างกลุ่ม	16	5.790	.362	562
	ภายในกลุ่ม	174	112.022	.644	
	รวม	190	117.812		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	16	20.182	1.261	1.090
	ภายในกลุ่ม	174	201.347	1.157	
	รวม	190	221.529		

จากตาราง 23 – 24 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มี ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความเห็นในด้านการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีแนวความคิดสอดคล้องกันในด้านการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานต่างๆโดย เห็นว่าเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 25 -26

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	SD	t
ชั้นประทวน	124	3 626	901	334
ชั้นสัญญาบัตร	67	3 677	815	

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	3	191 514	63 838	1 325
	ภายในกลุ่ม	187	9009 083	48 177	
	รวม	190	9200 597		
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	245 506	81 835	1 709
	ภายในกลุ่ม	187	8955 091	47 888	
	รวม	190	9200 597		
อายุราชการ	ระหว่างกลุ่ม	2	51 612	25 806	530
	ภายในกลุ่ม	188	9148 984	48 665	
	รวม	190	9200 597		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	5	365 191	73 038	1 529
	ภายในกลุ่ม	185	8835 406	47 759	
	รวม	190			

จากตาราง 25 – 26 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และชั้นยศต่างกัน มีความเห็นต่อผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ด้านทรัพยากร ด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ด้านการสนับสนุนทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

ตาราง 27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y
X ₁	1 000	230	258	463	223	218	395
X ₂		1 000	534	657	556	681	474
X ₃			1 000	650	359	473	516
X ₄				1 000	606	687	893
X ₅					1 000	702	636
X ₆						1 000	679
Y							1 000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

จากตาราง 27 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านกับผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ มีค่าอยู่ระหว่าง 395 ถึง 893 โดยผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ (Y) มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ (X₄) สูงสุด มีค่าเท่ากับ 893 และมีความสัมพันธ์รองลงมากับการมีส่วนร่วม (X₆) การสนับสนุนทางการเมือง (X₅) ทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ (X₃) ทรัพยากร (X₂) มีค่าเท่ากับ 679 636 516 474 ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์กับความชัดเจนของนโยบาย (X₁) น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 395 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ทุกค่า

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การสนับสนุนทางการเมือง (X_5) กับการมีส่วนร่วม (X_6) มีความสัมพันธ์กันสูงถึง 702 คู่ที่มีความสัมพันธ์รองลงมา คือ การสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ (X_4) กับการมีส่วนร่วม (X_6) ทรัพยากร (X_2) กับการมีส่วนร่วม (X_6) ทรัพยากร (X_2) กับการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ (X_4) ทักษะคิดของผู้ชำนาญนโยบายไปปฏิบัติ (X_3) กับการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ (X_4) การสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ (X_4) กับการสนับสนุนทางการเมือง (X_5) ทรัพยากร (X_2) กับการสนับสนุนทางการเมือง (X_5) ทรัพยากร (X_2) กับทักษะคิดของผู้ชำนาญนโยบายไปปฏิบัติ (X_3) ทักษะคิดของผู้ชำนาญนโยบายไปปฏิบัติ (X_3) กับการมีส่วนร่วม (X_6) ความชัดเจนของนโยบาย (X_1) กับการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ (X_4) ทักษะคิดของผู้ชำนาญนโยบายไปปฏิบัติ (X_3) กับการสนับสนุนทางการเมือง (X_5) ความชัดเจนของนโยบาย (X_1) กับทักษะคิดของผู้ชำนาญนโยบายไปปฏิบัติ (X_3) ความชัดเจนของนโยบาย (X_1) กับทรัพยากร (X_2) ความชัดเจนของนโยบาย (X_1) กับการสนับสนุนทางการเมือง (X_5) มีค่าเท่ากับ 687 681 657 650 606 556 534 473 463 359 258 230 223 ตามลำดับ และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ความชัดเจนของนโยบาย (X_1) กับการมีส่วนร่วม (X_6) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ทุกค่า

สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ความสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ทั้งสิ้น กล่าวคือ การค้นพบนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่าปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ด้านทรัพยากร ด้านทักษะคิดของผู้ชำนาญนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ด้านการสนับสนุนทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วม จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ด้านทรัพยากร ด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ด้านการสนับสนุนทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

ตาราง 28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ โดยการทำแบบ Stepwise Regression

ปัจจัย	b	SE	Beta	t
ค่าคงที่ (a)	2 462	1 135		
การสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ(X_4)	1 574	074	885	21 314**
ทรัพยากร(X_2)	- 596	078	- 311	-7 685**
การมีส่วนร่วม(X_6)	338	087	181	3 880**
การสนับสนุนทางการเมือง(X_5)	361	099	146	3 649**
R = 926	$R^2 = 858$	$R_{adj} = 855$	F = 13 316	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

จากตาราง 29 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปรกับผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่าเท่ากับ 926 ($R = 926$) แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัว มีความสัมพันธ์กัน สามารถร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของผลการนำนโยบายไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ร้อยละ 85.8 ($R^2 = 858$) และตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปรยังสามารถนำไปอธิบายความแปรปรวนของผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยที่มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ คือ ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ($Beta = 885$) ปัจจัยทรัพยากร ($Beta = -311$) ปัจจัยการมีส่วนร่วม ($Beta = 181$) และปัจจัยการสนับสนุนทางการเมือง ($Beta = 146$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

แสดงให้เห็นว่า มีตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการพยากรณ์ หรืออธิบายผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ทั้งหมด 4 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ปัจจัยทรัพยากร ปัจจัยการมีส่วนร่วม และปัจจัยการสนับสนุนทางการเมือง

จากข้อมูลสามารถนำมาอธิบายในรูปแบบของสมการทำนาย ได้ดังนี้

สมการ

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_3 X_3 + b_4 X_4 + b_5 X_5 + b_6 X_6$$

แทนค่าจากสมการ

$$Y = 2\,462 + 1\,574X_4 + 361X_2 + -596X_6 + 338X_5$$

เมื่อ Y แทน ค่าประมาณของตัวแปรตาม

a แทน ค่าคงที่

b_i แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระที่ i ($i = 1, 2, 3, \dots, n$)

X_2 แทน ปัจจัยด้านทรัพยากร

X_4 แทน ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ

X_5 แทน ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง

X_6 แทน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

สำหรับอำนาจในการอธิบายหาตัวแปรแต่ละตัว แสดงให้เห็นได้ดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการพยากรณ์หรืออธิบายผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตัวแปร	R	R ²	R ² change	F
X_4	893	798	798	744 678
$X_4 X_2$	905	820	022	23 039
$X_4 X_2 X_6$	921	848	028	34 786
$X_4 X_2 X_6 X_5$	926	858	010	13 316

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

จากตาราง 29 สามารถอธิบายได้ดังนี้

1 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ(X_4) มีอำนาจในการพยากรณ์หรืออธิบายผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้มากที่สุดเป็นลำดับแรก เท่ากับ 798

2 ปัจจัยทรัพยากร(X_2) มีอำนาจในการพยากรณ์หรืออธิบายผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ รองลงมา เท่ากับ 820

3 ปัจจัยการมีส่วนร่วม (X_6) มีอำนาจในการพยากรณ์หรืออธิบายผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้รองลงมา เท่ากับ 848

4 ปัจจัยการสนับสนุนทางการเมือง(X_5) มีอำนาจในการพยากรณ์หรืออธิบายผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้เป็นลำดับสุดท้าย เท่ากับ 858

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปร หรือเรียกอีกอย่างว่า ตัวแปรพยากรณ์ สามารถรวมกันอธิบายหรือพยากรณ์ความแปรปรวนของผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ร้อยละ 85.8

ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรค

จากการให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรค ในรูปคำถามปลายเปิดปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังปรากฏตาม ตาราง 30 และตาราง 31

ตาราง 30 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ข้อ	แนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	ระดับความคิดเห็น	
		จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1	รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	178	93.19
2	ความเพียงพอและการมีประสิทธิภาพของบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่ทันสมัย	136	71.20
3	ความเพียงพอและมีประสิทธิภาพของยานพาหนะ	125	65.45
4	ออกกฎหมายที่มีผลในการบังคับใช้ได้อย่างจริงจัง เด็ดขาดให้มากกว่าที่เป็นอยู่	90	47.12
5	การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือให้ข้อมูล ข่าวสารด้านยาเสพติด	65	34.03

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	ระดับความคิดเห็น	
		จำนวน(ราย)	ร้อยละ
6	รณรงค์ปลูกจิตสำนึกที่ดีให้แก่ประชาชนให้มาร่วมกันต่อต้านยาเสพติดทุกประเภทให้หมดไป	60	31.41
7	การประชาสัมพันธ์ให้แก่เด็กและเยาวชนในชุมชน หรือในโรงเรียนได้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติด	52	27.23
8	การประสานงานที่ดีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการปิดบังข้อมูล และให้ข้อมูลที่เปิดเผยความจริง	50	26.18
9	ควรให้รางวัล และยกย่องผู้ที่ทำความดี เสียสละ ท่วมเทให้กับ การปฏิบัติหน้าที่ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจัง	49	25.65
10	กระบวนการพิจารณาของนักกฎหมายความยืดหยุ่นหลักความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง และพิสูจน์ความจริงให้แจ่มแจ้งก่อนพิจารณาความ	25	13.09
	รวม	191	100.00

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ได้แก่ รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.19 รองลงมา ปัจจัยเกี่ยวกับความเพียงพอและการมีประสิทธิภาพของบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 71.20 และปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของนักกฎหมายความยืดหยุ่นหลักความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง และพิสูจน์ความจริงให้แจ่มแจ้งก่อนพิจารณาความ คิดเป็นร้อยละ 65.45

ตาราง 31 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ข้อ	ปัญหาอุปสรรคในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	ระดับความคิดเห็น	
		จำนวน	ร้อยละ
1	ขบวนการค้ายาเสพติดมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลหนุนหลังเนื่องจากมีผลประโยชน์มหาศาล	162	84.82
2	การรั่วไหลของข่าวสารที่มาจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเป็นสายให้ผู้ค้ายาเสพติด	153	80.11

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาอุปสรรคในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	ระดับความคิดเห็น	
		จำนวน	ร้อยละ
3	ความไม่พร้อมหรือไม่เพียงพอของงบประมาณ ยานพาหนะ อุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องใช้ ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร	120	62 83
4	การขาดความร่วมมือจากสื่อมวลชน สถานศึกษาและหน่วยงานเอกชน	56	29 32
5	การขาดความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ในการให้ข่าวสารด้านยาเสพติด	48	25 13
6	ขาดแรงจูงใจต่อการปฏิบัติงานด้านการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	40	20 94
7	การขาดการจริงจังในการแก้ไขปัญหาเสพติดทั้งจากหน่วยงานเดียวกัน และหน่วยงานอื่น เช่น การสอบสวนที่เอื้อประโยชน์ หรือ การได้รับการปล่อยตัวผู้ต้องหาที่รวดเร็ว	28	14 66
8	เจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนผู้กระทำผิดกฎหมาย	23	12 04
9	การได้รับอิทธิพลที่ผิดกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง	22	11 52
10	เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย – แผนงาน ไม่ให้ความสำคัญและสนใจในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ	15	7 85
11	กระบวนการทางกฎหมายไม่เคร่งครัด บางครั้งมีการเลือกปฏิบัติ	8	4 19
รวม		191	100 00

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอุปสรรคต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการค้ายาเสพติดมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลหนุนหลังเนื่องจากมีผลประโยชน์มหาศาล สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84 82 รองลงมา ปัจจัยเกี่ยวกับการรั่วไหลของข่าวสารที่มาจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเป็นสายให้ผู้ค้ายาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 80 11 และ ปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการทางกฎหมายไม่เคร่งครัด บางครั้งมีการเลือกปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 62 83

ผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ในการศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาประกอบการวิเคราะห์เพื่อศึกษาว่าในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ มีปัจจัยหรือตัวแปรที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติตามที่ได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้หรือไม่ ทั้งนี้จะนำเสนอผลการศึกษาแยกปัจจัยตามลำดับ ดังนี้

1) ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย

ผลการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ (ดร.พีรพล ไตรทศาวิทย์) และเลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) พบว่า นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 มีความชัดเจนทั้งในด้านวัตถุประสงค์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน รวมทั้งกำหนดภารกิจที่ต้องดำเนินการไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะแนวทางการปฏิบัติทั้ง 9 ประการ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ซึ่งเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานที่จะต้องร่วมมือกันในการนำนโยบายไปแปลงเป็นการปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ มากมาย สิ่งสำคัญจึงอยู่ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยอมรับและปฏิบัติตามนโยบาย โดยไม่มองว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นเพียงแค่งานฝากอีกต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ต้องการให้ปัญหายาเสพติดหมดไปจากประเทศ

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นแต่ละท่านมีความคิดเห็นต่อนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ว่าเป็นนโยบายที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งเป็นแนวทางทำให้การนำนโยบายลงไปปฏิบัติได้ง่าย นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ยังพบว่าผู้บริหารท้องถิ่น และผู้นำชุมชนยังมีความเข้าใจในนโยบายเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของนโยบายตามสาระสำคัญของนโยบายที่ได้กำหนดไว้ โดยทั้งหมดเห็นว่ นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 เป็นนโยบายที่มีความชัดเจน เนื่องจากรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับนโยบายดังกล่าวมาก โดยได้ยกระดับปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ มีการวางแนวทางการดำเนินงาน และกำหนดหลักการดำเนินงานในทุกมาตรการ และทุกระดับไว้อย่างชัดเจน

ผลการสัมภาษณ์ประชาชน พบว่า ประชาชนบางส่วนทราบถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 เป็นอย่างดีและมีความเห็นต่อนโยบายว่าเป็นนโยบายที่มีความชัดเจนที่จะทำให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

จากการสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 มีความชัดเจนทั้งเป้าหมาย และกระบวนการดำเนินงาน โดยส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า การที่

กำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากขึ้น และทำให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมุ่งสู่เป้าหมายสุดท้ายร่วมกัน

2 ปัจจัยด้านทรัพยากร

ผลการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์(ดร.พีรพล ไตรทศวิทย์) และเลขานุการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) พบว่า ปัจจัยทางด้านทรัพยากรนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะทำให้การดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ของรัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ตามที่ได้มอบนโยบายเอาไว้ทำให้การจัดสรรทรัพยากร เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้รับการสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สำหรับจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและได้นำไปจัดสรรให้แต่ละโครงการต่าง ๆ ตามแผนงานจำนวน 1,146 โครงการ ใช้งบประมาณไปทั้งสิ้น 25,989,555 บาท โดยสามารถแยกรายละเอียดได้ดังนี้ ปี พ.ศ. 2546 มีจำนวน 400 โครงการ อนุมัติงบประมาณ 8,255,555 บาท ปี พ.ศ. 2547 มีจำนวน 417 โครงการ อนุมัติงบประมาณ 9,713,000 บาท ปี พ.ศ. 2548 มีจำนวน 329 โครงการ อนุมัติงบประมาณ 8,021,000 บาท แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ กล่าวคือแหล่งงบประมาณในการดำเนินงาน ได้รับการสนับสนุนจากราชการส่วนกลางและงบประมาณจากสวนราชการท้องถิ่น อำเภอและจังหวัดได้มีการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยพยายามให้ทุกส่วนราชการมีการประสานแผนในการปฏิบัติร่วมกัน มีใช้ต่างคนต่างทำ แต่ในการบริหารงบประมาณยังมีปัญหาเหมือนที่ผ่าน ๆ มาคืองบประมาณของแต่ละหน่วยงานจะไม่พร้อมกันทำให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนตัวอย่างเช่นงบประมาณจากกระทรวงมหาดไทยกับงบประมาณของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่จัดสรรมาให้ราชการส่วนภูมิภาค จะมาไม่พร้อมกัน ทำให้การดำเนินงานในเรื่องซึ่งมีลักษณะกลุ่มเป้าหมายที่คล้ายกันจะต้องดำเนินการคนละครั้งเป็นการทำงานซ้ำซ้อน ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรจัดสรรไปให้จังหวัดดำเนินการบริหารด้วยตนเอง จะทำให้ช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและสามารถใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และผู้บริหารยังเห็นว่า ถึงแม้ว่าการออกนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 จะมีความชัดเจนและเป็นการแสดงถึงความจริงจังของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติดก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติ พบว่า การสนับสนุนทางด้านทรัพยากรยังไม่เพียงพอ อาทิ งบประมาณ ถึงแม้ว่าจะได้รับการสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังขาดความชัดเจนในการจัดสรรให้เพียงพอ เช่น การที่ทางจังหวัดได้รับงบประมาณมากกว่าทางอำเภอซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหรือการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันมากกว่าด้านการปราบปราม เป็นต้น บุคลากรผู้มาปฏิบัติงานซึ่งถือเป็นการยืมตัวมาจากหน่วยงานต่าง ๆ มาช่วยปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อถึงเวลาผู้ปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง และขาดทักษะความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ ซึ่งแม้ว่าจะได้มีการจัดการฝึกอบรมแต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง โอน ย้าย ก็จะทำให้ต้องมาจัดการฝึกอบรมกันใหม่ สำหรับ

สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานทางจังหวัดก็สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้บางส่วนเนื่องจากงบประมาณมีอย่างจำกัด จึงดำเนินการได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้แก่ชุมชน ได้แก่ สนับสนุนอุปกรณ์กีฬาให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน มอบเงินให้กับโรงเรียนในเขตเทศบาลจัดการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด จัดทำห้องสมุดเพื่อให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในสวนของบุคลากรนั้น ท้องถิ่นยังขาดแคลนบุคลากรที่จะมาปฏิบัติหน้างานอย่างเต็มที่ เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายยังคงมีงานในหน้าที่ความรับผิดชอบเดิมอยู่ แต่ต้องมารับผิดชอบงานด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพิ่มเติม ทำให้ปริมาณงานเพิ่มมากขึ้นในขณะที่อัตรากำลังเท่าเดิม

ผลการสัมภาษณ์ประชาชน พบว่า ประชาชนได้รวมกลุ่มกันแล้วเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อดำเนินการป้องกันยาเสพติด โดยการดำเนินงานดังกล่าวกระทำกันอย่างสมัครใจ ทุกคนมีความเสียสละในการที่จะมีส่วนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐจัดยาเสพติดให้หมดไปจากชุมชน/หมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขานุการผู้ช่วยราชการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรที่ได้รับจากรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่เพียงพอต่อการนำไปแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไปได้ และบุคลากรก็มีย่างจำกัดทำให้กระบวนการขับเคลื่อนดำเนินการไปอย่างล่าช้า รวมทั้งยังขาดอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาให้ผู้ปฏิบัติอย่างเพียงพอ

3 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์(ดร.พีรพล ไตรทศาวาทย์) และเลขานุการผู้ช่วยราชการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) พบว่า เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีทัศนคติที่ดีและมีความเต็มใจต่อการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ทั้งนี้เนื่องมาจากนโยบายดังกล่าวถือเป็น นโยบายสำคัญที่จะสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งอยู่ในชั้นวิกฤตติในขณะนี้ได้ไม่มากนักน้อย แต่ก็ยอมรับว่า ถึงแม้ว่านโยบายจะมีความถูกต้องเหมาะสม แต่ในการนำไปปฏิบัติก็ยังคงต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับลักษณะปัญหาในแต่ละพื้นที่ และผู้ปฏิบัติยังต้องการได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มากขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เพิ่งเคยเข้ามาปฏิบัติงานเกี่ยวกับยาเสพติด และการปฏิบัติงานด้านนี้จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งผู้บริหารยังแสดงความคิดเห็นว่านโยบายนี้เป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยเฉพาะการประกาศสงครามขึ้นแตกหักกับยาเสพติด ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสังคมเป็นอย่างมาก

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นแต่ละท่านมีความคิดเห็นต่อทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้สึกเต็มใจที่จะนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ เพราะมีความต้องการที่จะเห็นประเทศชาติมีความมั่นคงปราศจากสิ่งอบายมุขต่างๆ ที่มาทำให้ประเทศชาติเกิดความวุ่นวาย และอยากให้ประชาชนอยู่กันอย่างสงบสุข ไม่เกิดปัญหาการฆ่ากันแบบที่เป็นอยู่ในยุคปัจจุบันนี้

ผลการสัมภาษณ์ประชาชน พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกยอมรับกับนโยบายดังกล่าว เพราะมีส่วนทำให้ปัญหาเสพติดลดลงอย่างชัดเจน และยังมีความเห็นต่อการบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัดว่ามีการบริหารงานอย่างมีระบบ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้ผลตามเป้าหมายอย่างชัดเจน

จากการสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นโยบายดังกล่าวทำให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้สึกที่ดีในการปฏิบัติงาน ยอมรับและเต็มใจที่จะนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติให้บรรลุผล เพราะมีการวางแผนอย่างมีระบบ มีกระบวนการ ขั้นตอนในการปฏิบัติที่ชัดเจน

4 ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ (ดร. พิรพล ไตรทศาวีทย์) และเลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) พบว่า นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ได้มีการกำหนดของทางราชการ ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ไว้อย่าง ชัดเจนในระบบต่างๆ ตั้งแต่ระบบการประสานแผนงาน การประสานงบประมาณ ระบบการติดตามและประเมินผล และจากผลการนำไปปฏิบัติ พบว่า การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายนอกองค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรประชาชนในพื้นที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบายในระดับหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแก้ไขปัญหาเสพติดที่สำคัญ โดยเฉพาะความร่วมมือขององค์กรต่างๆ ในการร่วมกันให้ข้อมูลและรวมแรงค์ต่อต้านยาเสพติด และการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ ราษฎร – รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน พบว่า หน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดนครสวรรค์ให้ความร่วมมือกัน ในการให้ข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อประสานงานก็อำนวยความสะดวกให้เต็มที่ จึงทำให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคล่องตัวมากในการทำงาน

ผลการสัมภาษณ์ประชาชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการประสานงานของหน่วยงานต่างๆ ภายในจังหวัดมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานเป็นแนวใหม่ทำให้การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานรวดเร็ว และได้รับข้อมูลข่าวสารที่สะดวกมากยิ่งขึ้น

จากการสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขานุการผู้ช่วย การศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความคิดเห็น สอดคล้องกันว่า จังหวัดนครสวรรค์มีการบริหารจัดการในการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในจังหวัดได้เป็นอย่างดีเยี่ยม

5 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง

ผลการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ (ดร.พีรพล ไตรทศาวิทย์) และ เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) พบว่า การที่จะนำ พานโยบายให้ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนและการผลักดันจากฝ่ายการเมือง เช่น คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายออกมาให้ผู้ปฏิบัติ นำไปปฏิบัติ และยังมีส่วนที่จะทำให้นโยบายต่างๆ ขับเคลื่อนไปอย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปปฏิบัติ ได้รวดเร็ว คล่องตัว ทั้งในด้านการออกกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ และอนุมัติงบประมาณที่ เพียงพอ เพราะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้นโยบายนั้นเกิดผลสำเร็จตามที่ได้มอบ นโยบายไว้ใน การเข้ามาบริหารประเทศ สำหรับนักการเมืองในจังหวัดนครสวรรค์นั้นก็มีส่วนช่วยของ งบประมาณมาให้จังหวัดนครสวรรค์ได้บางส่วนก็ถือได้ว่ามีส่วนช่วยสนับสนุนในการนำนโยบายดัง กล่าวไปปฏิบัติเป็นอย่างดี

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน พบว่า นโยบายจะขับเคลื่อนไปได้ นั้น จะต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล คณะรัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองให้การสนับสนุน นโยบายดังกล่าวอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

ผลการสัมภาษณ์ประชาชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการที่จะทำให้นโยบายประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขานุการผู้ช่วย การศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความคิดเห็น สอดคล้องกันว่า นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จะประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายการเมือง

6 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ผลการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ (ดร.พีรพล ไตรทศาวิทย์) และ เลขานุการผู้ช่วยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) พบว่า ได้มีการ ส่งการลงไปยังนายอำเภอและปลัดอำเภอในพื้นที่ให้เน้นย้ำให้สมาชิกผู้ประสานพลังแผ่นดิน และ สมาชิกชมรมพลังแผ่นดินของท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ที่มีความสมัครใจ รู้จักบทบาท/หน้าที่ในการร่วมมือ และช่วยเหลือภาครัฐ เช่น ให้ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยกันป้องกันและช่วยสอดส่องดูแล บุคลากรในพื้นที่เขตรับผิดชอบไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะการมีส่วนร่วมเท่านั้น ที่ จะทำให้นโยบายบรรลุผลสำเร็จได้ กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกส่วนของสังคมไม่ว่าจะ เป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนจะต้องมีทัศนคติในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ

โดยทำงานในลักษณะพหุภาคีจะต้องไม่มีการแบ่งแยกว่าเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในการที่จะทำให้สังคมมีความเข้มแข็งและมีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง จำเป็นที่จะต้องมีการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเกิดเป็นรูปธรรม การรวมกลุ่มถือเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนของสังคม ประกอบกับในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชน และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจในแนวทางหรือแนวปฏิบัติของการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ซึ่งในการทำความเข้าใจสามารถทำได้หลายรูปแบบ อาทิเช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ และที่สำคัญก็คือ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและปรับปรุงตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ ชุมชนเข้มแข็งได้เนื่องจากเป็นการยกระดับความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ หาทางเลือกของการแก้ไขปัญหา ตัดสินใจเลือกทางในการแก้ปัญหา การเรียนรู้ครอบคลุมทั้งเรื่องของการปลูกจิตสำนึกของคนในการที่จะมุ่งมั่นพึ่งตนเองรวมทั้งเรื่องของการพัฒนาความรู้ และทักษะในการจัดการกับปัญหาใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นองค์กรหนึ่งที่จะช่วยเป็นตัวขับเคลื่อนให้นโยบายบรรลุผลสำเร็จได้ โดยการเป็นหน่วยงานที่คอยสนับสนุนส่งเสริมและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย คือ

- 1 การเฝ้าระวังแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานบันเทิง สถานประกอบการ หอพัก บ้านเช่า ฯลฯ
- 2 การเฝ้าระวังแหล่งระบาดของยาเสพติด ในโรงเรียน/สถานศึกษา ฯลฯ
- 3 การเฝ้าระวังแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด ตามแนวพื้นที่ชายแดน โดยกระบวนการพลังแผ่นดินท้องถิ่น ท้องที่สามัคคี
- 4 ถ้าพบเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องหรือปล่อยปละละเลยในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชาใช้มาตรการเด็ดขาด โดยให้สำรongsราชการเจ้าหน้าที่ผู้นั้นก่อน

ผลการสัมภาษณ์ประชาชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทุกคนตื่นตัวที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด และมีส่วนร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งของคนไทยที่จะช่วยกันกวาดล้างยาเสพติดให้หมดไปจากประเทศให้ได้

จากการสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขานุการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะมีส่วนทำให้ นโยบายบรรลุตามเป้าหมาย เพราะการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดจำเป็นที่จะต้องให้ทุกส่วนราชการ และองค์กรต่างๆ มีส่วนช่วยกันแก้ไขปัญหา หากจะดำเนินการของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือดำเนินการโดยต่างคนต่างทำ นโยบายคงไม่ประสบความสำเร็จได้

7) ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ (ดร.พีรพล ไตรทศวิทย์) และเลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด(นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์) พบว่า ผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในช่วงปีงบประมาณ 2546 – 2548 ที่ผ่านมานั้น เป็นที่น่าภาคภูมิใจของจังหวัดนครสวรรค์ และของประเทศที่ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติทำให้ยาเสพติดลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยที่ในทุกเขตพื้นที่ของจังหวัดนครสวรรค์มีการตรวจจับกันอย่างจริงจัง และดำเนินการอย่างต่อเนื่องทำให้ยาเสพติดลดลงอย่างรวดเร็ว โดยเห็นเป็นรูปธรรมจากจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ดำรงความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 97.77

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน พบว่า ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติทำให้ยาเสพติดลดลง และการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบลดลงตามไปด้วย รวมทั้งประชาชนมีความพึงพอใจในการที่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นได้เข้าไปสนับสนุนในการสร้างกิจกรรมให้แก่เยาวชนในชุมชนหันมาสนใจกิจกรรมมากขึ้น เช่น การจัดแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน การสร้างลานกีฬา เป็นต้น

ผลการสัมภาษณ์ประชาชน พบว่า จากการที่จังหวัดนครสวรรค์ได้นำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดมาปฏิบัติทำให้สถานการณ์ยาเสพติดลดลง และมีความรู้สึกปลอดภัยสังเกตได้จากในชุมชน ซึ่งมีจำนวนผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพยาเสพติดเริ่มลดน้อยลง และในสวนของผู้เสพยาเสพติดก็ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวส่งไปบำบัดรักษา

จากการสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ลดลง

8) ปัญหาอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลการสัมภาษณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น พบว่า ปัญหาที่สำคัญคือ ในเรื่องของงบประมาณที่ได้จัดสรรมาให้จังหวัดนครสวรรค์ดำเนินการนั้นไม่เพียงพอในการที่จะนำมาบริหารจัดการในการจัดซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้ผู้ปฏิบัติได้นำไปปราบปรามยาเสพติดได้ เพราะวงเงินมีจำกัด ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการณรงค์ และด้านการส่งเสริมกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ วามมีปัจจัยใดบ้างที่เป็นตัวสนับสนุนหรือมีความสำคัญในการดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยผู้วิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายในการศึกษาไว้ ดังนี้

1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ไปปฏิบัติ

2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละด้านกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน ซึ่งตั้งขึ้นตามจุดมุ่งหมาย มีดังนี้

1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย, ปัจจัยด้านทรัพยากร, ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ, ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ, ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

3 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย, ปัจจัยด้านทรัพยากร, ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ, ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ, ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 191 ราย ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย นอกจากนั้นยังได้สัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน จำนวน 17 ราย เพื่อนำเอาข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อเสนอแนะและพัฒนางานในด้านการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้น ประกอบด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ทดสอบค่าที (t-test), วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA), ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise Multiple Regression Analysis

สรุปผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัย ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมา จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 29.8 ส่วนใหญ่เป็นตำรวจชั้นประทวน คิดเป็นร้อยละ 64.9 มีอายุราชการระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.8 สามารถจับกุมคดียาเสพติดได้ระหว่าง 1 – 50 คดี คิดเป็นร้อยละ 63.4 เป็นคดีเสพยา คิดเป็นร้อยละ 47.6

ตอนที่ 2 ระดับค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปรากฏผลตามรายละเอียด ดังนี้

1 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย มีค่ารวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อประเด็นของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเอาชนะปัญหาเสพติดอันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติให้ได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืน และถาวร และนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่มุ่งในการบำบัดรักษา ฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เสพยาเสพติดต่ำที่สุด

2 ปัจจัยด้านทรัพยากร มีค่ารวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อจังหวัดได้จัดสรรงบประมาณในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงาน และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด เบิกจ่ายได้อย่างรวดเร็ว ทันใจ ต่ำที่สุด

3 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่ารวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อความรู้สึกเต็มใจที่ได้ปฏิบัติงานในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีความรู้สึกพึงพอใจต่อสถานภาพ บทบาท และหน้าที่กับการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด และหน่วยงานของท่านให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนเพียงพอ ต่ำที่สุด

4 ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ มีค่ารวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการทำงานมีการประสานกันเป็นอย่างดีระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัดและนอกจังหวัด สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเปิดสายด่วนรับแจ้งเหตุ และรับเรื่องราวการแจ้ง เบาะแสของผู้ค้า ผู้ผลิต ผู้เสพ และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้ประชาชนรับทราบโทษของการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ต่ำที่สุด

5 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง มีค่ารวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ารัฐบาลติดตามและเอาใจใส่กับนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สูงที่สุด รองลงมา คณะรัฐมนตรีให้การสนับสนุนนโยบาย งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างเต็มที่ และนักการเมืองในจังหวัดให้การสนับสนุน และผลักดันให้นโยบายบรรลุผลสำเร็จ ต่ำที่สุด

6 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีค่ารวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนช่วยรณรงค์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยยาเสพติด รวมทั้งการป้องกันตนเอง สูงที่สุด รองลงมา การได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนและประชาชนช่วยเป็นหูเป็นตาและให้ข้อมูลในการแจ้งเบาะแสต้านยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดี และการมีส่วนร่วมของ บริษัท ร้านค้า ในการสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับค่าเฉลี่ยของผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และความเห็นที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งความเห็นในการส่งเสริมและปรับปรุงการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปรากฏผลตามรายละเอียด ดังนี้

1 ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่ารวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติในช่วง ปี 2546 – 2547 ว่า จำนวนแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ลดลง สูงที่สุด รองลงมา นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบเบาบางและลดลง และเห็นว่าการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติทำให้ประชาชน อยู่ดี กินดี มีความสุข และรู้สึกปลอดภัย ต่ำที่สุด

2 ปัญหาอุปสรรคในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อประเด็นปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับขบวนการค้ายาเสพติดมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลหนุนหลังเนื่องจากมีผลประโยชน์มหาศาล สูงที่สุด รองลงมา ปัจจัยเกี่ยวกับการรั่วไหลของข่าวสารที่มาจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเป็นสายให้ผู้ค้ายาเสพติด และยังมีความเห็นว่ากระบวนการทางกฎหมายไม่เคร่งครัด บางครั้งมีการเลือกปฏิบัติ

3 แนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อแนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ได้แก่ รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สูงที่สุด รองลงมา ความเพียงพอและการมีประสิทธิภาพของบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่ทันสมัย และยังมีความเห็นว่ากระบวนการพิจารณาของนักกฎหมายควรยึดหลักความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง และพิสูจน์ความจริงให้แจ่มแจ้งก่อนพิจารณาความ

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ชนัยศ อายุ ราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการทดสอบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ด้านทรัพยากร ด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ด้านการสนับสนุนทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 ทั้งสิ้น กล่าวคือ การค้นพบนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย ด้านทรัพยากร ด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ด้านการสนับสนุนทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ มีอยู่ 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ปัจจัยทรัพยากร ปัจจัยการมีส่วนร่วม และปัจจัยการสนับสนุนทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1 ปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลแต่ละตัวแปร พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุราชการ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังจะกล่าวในรายละเอียด ดังนี้

1.1 อายุ

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ว่าจะมีอายุเท่าใดมีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมเกียรติ แสงสินศรี(2541 : 59) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของข้าราชการตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด พบว่า อายุของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมล สาดศรี (2541 บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า อายุของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชัช สุกแก้วณรงค์(2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของกำนันและผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ส่วนปัจจัยอายุ ระยะเวลาพักอาศัยในชุมชน ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์เกี่ยวกับอาชญากรรมในชุมชนไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ นาวัน (2542 บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่มีอายุที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อผลการปราบปรามยาเสพติดไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุน้อยหรือมาก ต่างก็มีหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดเหมือนกัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และมีความภาคภูมิใจในอาชีพและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จึงมีความเห็นในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

1.2 ระดับการศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่ต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ นาวัน (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่มีการศึกษาที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อผลการปราบปรามยาเสพติดไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมล สาดศรี (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ระดับการศึกษาของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอดุล แสงสิงแก้ว (2525 บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยบางประการที่ส่งผลกระทบต่อขวัญในการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีผลทำให้ขวัญในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงจะมีระดับการศึกษาสูงหรือต่ำ แต่ก็มีความภาคภูมิใจในเกียรติและศักดิ์ศรีของอาชีพตำรวจ ก็สามารถที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13 ชัยยศ

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ว่าจะอยู่ในชั้นยศใด มีความเห็นต่อ ผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่ต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัย ของวุฒิพงษ์ นาวัน (2542 บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดของ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ ตำรวจชั้นประทวนที่มียศต่างกันมีความเห็นต่อผลการปราบปรามยาเสพติดไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำงานกันแบบ บูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่จึงไม่มีผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ต่างกัน

14 อายุราชการ

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ว่าจะมีอายุราชการนานเท่าใดมี ความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ นาวัน (2542 บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการ ปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจ นครบาล พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่มีอายุราชการต่างกันมีความเห็นต่อผลการปราบปราม ยาเสพติดไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมล สาดศรี (2541 บทคัดย่อ) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในสถานศึกษาของ กรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า อายุราชการของบุคลากรที่ แตกต่างกัน มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรู้ ความ สามารถ มีความเสียสละ และทำงานกันแบบบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น จึงทำให้อายุราชการ ไม่ส่งผลต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติต่างกัน

15 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ว่าจะรายได้ต่อเดือนเท่าใดมีความเห็นต่อผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมล สาดศรี (2541 บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ระดับรายได้ของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่างก็มีหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดเหมือนกัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และความภาคภูมิใจในอาชีพและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จึงทำให้รายได้ที่แตกต่างกันนั้นไม่มีผลอะไรต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2 ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบายมีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานกล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นด้วยกับความชัดเจนของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขานุการผู้ว่าราชการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความเห็นตรงกันว่า นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 มีความชัดเจนทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางในการบรรลุเป้าหมาย โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การที่รัฐบาลกำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากขึ้น และทำให้การนำไปสู่การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่เป้าหมายสุดท้ายร่วมกัน ซึ่งสนับสนุนแนวคิดของแวนมิเตอร์และแวนฮอร์น (Van Meter and Van Horn 1975 445-463) ที่ได้ศึกษาไว้และพบว่า สิ่งที่สำคัญประการแรกก็คือ จะต้องทำการแยกแยะให้ชัดเจนว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายมีอะไรบ้าง ทั้งนี้วัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ใช้ประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ไว้ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ยังเป็นส่วนขยายเป้าหมายรวมของนโยบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และง่ายต่อการเข้าใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร เสียนสลาย (2539 บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย” พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมไปปฏิบัติ ได้แก่ ความชัดเจนของนโยบาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุศล รักษา (2539 บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ” พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการและมีความสัมพันธ์ คือ ความชัดเจนใน เป้าหมายและวัตถุประสงค์ และ

กมล สาดศรี (2541 บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัด อำนาจเจริญ พบว่า ความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสอดคล้องต่อการนำนโยบายไป ปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

3 ปัจจัยด้านทรัพยากร

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบาย การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการสนับสนุนในด้านทรัพยากรในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง และจากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความเห็นตรงกันว่า การกำหนดนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 ของรัฐบาลทำให้การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้รับสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ กล่าวคือ แหล่งงบประมาณในการดำเนินงาน ได้รับการสนับสนุนจากราชการส่วนกลางและงบประมาณจากส่วนราชการท้องถิ่น อำเภอและจังหวัดได้มีการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยพยายามให้ทุกส่วนราชการมีการประสานแผนในการปฏิบัติร่วมกัน มิใช่ต่างคนต่างทำ แต่ในการบริหารงบประมาณยังมีปัญหาเหมือนที่ผ่านๆมาคือ งบประมาณของแต่ละหน่วยงานจะไม่พร้อมกันทำให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนตัวอย่างเช่น งบประมาณจากกระทรวงมหาดไทยกับงบประมาณของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่จัดสรรมาให้ราชการส่วนภูมิภาค จะไม่พร้อมกัน ทำให้การดำเนินงานในเรื่องซึ่งมีลักษณะกลุ่ม เป้าหมายที่คล้ายกันจะต้องดำเนินการคนละครั้งเป็นการทำงานซ้ำซ้อน ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรจะจัดสรรไปให้จังหวัดดำเนินการบริหารด้วยตนเอง จะทำให้ช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน และสามารถใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และผู้บริหารยังเห็นว่า ถึงแม้ว่าการออกนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 29/2546 จะมีความชัดเจน และเป็นการแสดงถึงความจริงจังของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติดก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การสนับสนุนทางด้านทรัพยากรยังไม่เพียงพอ อาทิ งบประมาณ ถึงแม้ว่าจะได้รับการสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังขาดความชัดเจนในการจัดสรรให้เพียงพอ เช่น การที่ทางจังหวัดได้รับงบประมาณมากกว่าทางอำเภอซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ หรือการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันมากกว่าด้านการปราบปราม เป็นต้น บุคลากรผู้มาปฏิบัติงานซึ่งถือเป็นการยืมตัวมาจากหน่วยงานต่างๆ มาช่วยปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อถึงเวลาผู้ปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง และขาดทักษะความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินการ ซึ่งแม้ว่าจะได้มีการจัดการฝึกอบรมแต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง โอน ย้าย ก็จะทำให้ต้องมาจัดการฝึกอบรมกันใหม่ สำหรับสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ได้รับการสนับสนุนแล้วแต่ยังขาดการพัฒนาเทคโนโลยีที่จะใช้ในการดำเนินงานให้ทันสมัย ซึ่งสนับสนุนแนวคิดของจอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ด ที่ 3 , แวนมิเตอร์และแวนฮอร์น (Van Meter & Van Horn 1975 445-

463) ที่ได้ศึกษาไว้และพบว่า ทรัพยากร นับเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญยิ่งระหว่างการสื่อสารความหมาย และทรัพยากรในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรที่กล่าวมานี้รวมตลอดถึงคณะทำงาน อำนาจหน้าที่ ขาวสาร สิ่งอำนวยความสะดวก เงินอุดหนุน อุปกรณ์ต่างๆ สิ่งของเครื่องใช้ และที่สำคัญที่สุดคือ บุคลากรที่เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิยม เดิมศรีสุขและคณะ (2543 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณีนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 141/ 2541” พบว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารความหมาย ทรัพยากร เจตคติ และโครงสร้างของส่วนราชการล้วนมีผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

4 ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความเห็นตรงกันว่า นโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายที่ดี ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาเสพติดโดยมีการจัดแบ่งโครงสร้างการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกเต็มใจและรู้สึกยอมรับนโยบาย ทั้งนี้ เนื่องจากนโยบายดังกล่าวถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะสามารถแก้ไขปัญหาเสพติด ซึ่งอยู่ในขั้นวิกฤตติในขณะนี้ได้ไม่มากนักน้อย แต่ก็ยอมรับว่า ถึงแม้ว่านโยบายจะมีความถูกต้องเหมาะสม แต่ในการนำไปปฏิบัติก็จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับลักษณะปัญหาในแต่ละพื้นที่ และผู้ปฏิบัติยังต้องการได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเสพติดให้มากขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เพิ่งเคยเข้ามาปฏิบัติงานเกี่ยวกับยาเสพติด และการปฏิบัติงานด้านนี้จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งผู้บริหารยังแสดงความคิดเห็นว่านโยบายนี้ เป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยเฉพาะการประกาศสงครามขึ้นแตกหักกับยาเสพติด ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสังคมเป็นอย่างมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของจอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ด ที่ 3 (George C Edward III 1980) โดยได้เสนอแนวความคิดการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นทั้งส่วนส่งเสริมสนับสนุนหรือยับยั้ง ขัดขวาง อันได้แก่ ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติหรือทัศนคติ (Dispositions or Attitude) ผู้ปฏิบัติจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อนโยบายที่กำหนดขึ้นและยอมรับนโยบายนั้น เช่น ถ้าผู้ปฏิบัติไม่เต็มใจหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนโยบายนั้น ผู้ปฏิบัติอาจจะเลยมองไม่ให้ความสนใจหรือไม่ทุ่มเทเวลาที่ปฏิบัติงาน จะทำให้นโยบายที่นำไปปฏิบัติมีปัญหาได้

5 ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ มีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐาน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการติดต่อสื่อสารและประสานราชการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความเห็นตรงกันว่า นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ได้มีการกำหนดช่องทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ไว้อย่างชัดเจนในระบบ ต่างๆ ตั้งแต่ระบบการประสานแผนงาน การประสานงบประมาณ ระบบการติดตามและประเมินผล และจากผลการนำไปปฏิบัติ พบว่า การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายนอกองค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรประชาชน ในพื้นที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบาย ในระดับหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญ โดยเฉพาะความร่วมมือขององค์กรต่างๆ ในการร่วมกันให้ข้อมูลและร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และการปฏิบัติตาม ยุทธศาสตร์ ราชภัฏ – รัฐ รวมใจต้านภัยยาเสพติด สอดคล้องกับแนวความคิดของแวนมิเตอร์และ แวนฮอร์น คือ การสื่อสารและการประสานงานทำให้การปฏิบัติตามนโยบายในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้รับผิดชอบในหน่วยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมี ข้อมูลและข่าวสารที่ตรงกันในเรื่องวัตถุประสงค์ของนโยบาย ดังนั้น การสื่อสารระหว่างผู้กำหนด นโยบายหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติและระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานด้วยกันจึงมีความสำคัญมาก การสื่อสารที่ถูกต้อง รวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดจนไม่มีการปิดบัง ข่าวสารระหว่างกันนอกจากนั้น การสื่อสารภายในหน่วยงานเดียวกันต้องมีประสิทธิภาพด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของกุศล รักษา (2539 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีโครงการเร่งรัดการออก โฉนดที่ดินทั่วประเทศ” พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการมีความ สัมพันธ์ คือ การประชาสัมพันธ์และการสื่อสารให้ประชาชนรับทราบข้อมูล

6 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับผลของ การนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือเจ้าหน้าที่ ตำรวจได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล คณะรัฐมนตรี นักการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง และจากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความเห็นตรงกันว่า การที่จะนำพานโยบายให้ประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนและการ ได้รับการผลักดันจากฝ่ายการเมือง เช่น คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็น ผู้กำหนดนโยบายออกมาให้ผู้ปฏิบัตินำไปปฏิบัติ และยังมีส่วนที่จะทำให้นโยบายต่างๆ ขับ เคลื่อนไปอย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปปฏิบัติได้รวดเร็ว คล่องตัว มีงบประมาณที่เพียงพอ เพราะ เป็นผู้มีความสำคัญในการที่จะทำให้นโยบายนั้นเกิดผลสำเร็จตามที่ได้แถลงไว้ในสภา สอดคล้อง กับแนวคิดของแมสมาเนียนกับซาบาเตียร์ ที่มีแนวความคิดว่ามีตัวแปรย่อยตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพล

ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั่นคือตัวแปรการสนับสนุนนโยบายอย่างต่อเนื่องจากผู้ทรงอิทธิพล ซึ่งควบคุมทรัพยากรทางการเงินและกฎหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพร เสียนสลาย (2539 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย” พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมไปปฏิบัติ ได้แก่ การสนับสนุนทางการเมืองต่อนโยบาย

7 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับความร่วมมือจากหลายๆฝ่ายในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และจากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความเห็นตรงกันว่า หน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย องค์กรเอกชน บริษัทห้างร้าน และประชาชนยังเข้ามามีบทบาทน้อย จึงทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดดำเนินไปอย่างล่าช้า เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้องค์กรต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกัน และกระตุ้นจิตสำนึกของคนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนรวมให้มากขึ้นก็จะทำให้เอาชนะปัญหาต่างๆได้ และจะส่งผลให้ประเทศชาติมีความมั่นคงเป็นปึกแผ่น มีสภาพเศรษฐกิจดี ประชาชนภายในประเทศกินดี อยู่ดี มีความสุข สอดคล้องกับผลงานวิจัยของประทีป ปิยะทัตศรี (2533 บทคัดย่อ) ที่พบว่าการได้รับความร่วมมือจากประชาชนมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน และสุรัชย์ ควณิกะคุปต์ (2532 บทคัดย่อ) ที่พบว่า การได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุม และวิทยา กิตติธาดากุล(2537 บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ต่อประชาชน ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้นก็เช่นกัน การได้มาซึ่งข่าวสารหรือเบาะแสของผู้ค้ายาเสพติดนั้น เป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพื่อใช้เป็นแนวทาง วางแผนการจับกุม และเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินคดีกับผู้ค้ายาเสพติดและกลุ่มผู้สนับสนุนอยู่เบื้องหลัง สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์อร ไชยณรงค์ (2535 บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ผลงานวิจัยด้านยาเสพติด” พบว่า การแก้ปัญหายาเสพติดที่ได้ผลจะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันทุกๆ ฝ่าย ในการแก้ไขไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนรัฐบาล

อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยที่พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับความร่วมมือจากหลายๆฝ่ายในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการแสดงออกของเจ้าหน้าที่ตำรวจบางนายมีความประพฤติไม่เหมาะสม ใช้กิริยามารยาทที่ไม่สุภาพ และประชาชนไม่มั่นใจว่าเมื่อแจ้งไปแล้วจะเกิดผลต่อตัวเองหรือไม่

หรืออาจขาดการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงอันตรายของยาเสพติดที่จะมีผลต่อชุมชนที่เขาอาศัยอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยยศ เหมะรัชตะและคณะ(2526 บทคัดย่อ) พบว่า ความร่วมมือของประชาชนมีน้อยส่วนหนึ่งมาจากประชาชนกลัวว่าจะไม่ปลอดภัยแก่ตนเองถ้าให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้นผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของตน ซึ่งหากถึงองค์กรที่กล่าวมานั้นมาช่วยดำเนินการแล้ว จะส่งผลทำให้การนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดประสบความสำเร็จแน่นอน และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทั้งระบบอีกด้วย

8 ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ปัจจัยทรัพยากร ปัจจัยการมีส่วนร่วม และปัจจัยการสนับสนุนทางการเมือง มีอิทธิพลผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ทั้ง 4 ตัวแปรสามารถนำมาอธิบายความผันแปรผลของการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติได้ร้อยละ 85.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 อธิบายได้ว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทรัพยากร การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนทางการเมือง ร่วมกันบอกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะประสบความสำเร็จในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติมากน้อยเท่าใด โดยให้ความถูกต้องร้อยละ 86 และมีแนวโน้มทำให้ยาเสพติดลดลง และทำให้สามารถควบคุมสถานการณ์ด้านกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ค้ายาเสพติดให้อยู่ในระดับเบาบางลง ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน ต่างมีความเห็นตรงกันว่า สิ่งที่สำคัญและจะต้องมีการดำเนินการที่ต่อเนื่องในการดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ก็คือจำเป็นที่ทุกส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนจะต้องมีทัศนคติในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ โดยทำงานในลักษณะพหุภาคีจะต้องไม่มีการแบ่งแยกว่าเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องของฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ในการที่จะทำให้สังคมมีความเข้มแข็งและมีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง จำเป็นที่จะต้องมีการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเกิดเป็นรูปธรรม การรวมกลุ่มถือเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนของสังคม ประกอบกับในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจในแนวทางหรือแนวปฏิบัติของการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ซึ่งในการทำความเข้าใจสามารถทำได้หลาย รูปแบบ อาทิเช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ และที่สำคัญก็คือว่าผู้เกี่ยวข้องต้องเรียนรู้ตลอดเวลาและปรับปรุงตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ ชุมชนเข้มแข็งได้เนื่องจากเป็น การยกระดับความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ หาทางเลือกของการแก้ไขปัญหา ดัดสินใจเลือกทางในการแก้ปัญหา การเรียนรู้ครอบคลุมทั้งเรื่องของการปลูกจิตสำนึกของคนในการที่จะ

มุ่งมั่นพึ่งตนเองรวมทั้งเรื่องของการพัฒนาความรู้และทักษะในการจัดการกับปัญหาใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของชาวัน ทศนาญชลี (2540 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด การพัฒนานโยบายและแนวทาง” พบว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลชัดเจนนั้น รัฐบาลจะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นนโยบายที่แน่ชัด ตลอดถึงการปฏิบัติที่ชัดเจนและ ต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนงบประมาณทุกด้านอย่างเต็มที่ และที่สำคัญที่สุดก็คือ ควรถือเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลและจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรมและต่อเนื่อง รวมทั้งมุ่งพัฒนาระบบครอบครัว สังคมและคุณภาพชีวิตของประชากรให้อยู่ดีกินดี มีความสุข และเป็นกำลังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศต่อไป

แต่การดำเนินการเรื่องของการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดที่ผ่านมา พบว่า ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จากผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ คือ ในส่วนของภาคราชการ พบว่า การปฏิบัติงานของข้าราชการยังเป็นลักษณะต่างคน ต่างทำ ประกอบกับการปฏิบัติงานเป็นลักษณะของการปฏิบัติตามการสั่งการ การทำงาน จึงมีลักษณะแบบฉาบฉวยทำตามนโยบายไม่ได้มุ่งถึงประสิทธิภาพของงานซึ่งเป็นผลมาจากการที่โครงสร้างของระบบราชการมีลักษณะแนวดิ่ง รวมศูนย์อำนาจแล้วสั่งการลงมาเป็นลำดับจากกระทรวงลงมาถึงชุมชน โครงสร้างทางสังคมแบบแนวดิ่ง (Vertical) เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดให้ ชุมชนเกิดความอ่อนแอ เนื่องจากโครงสร้างทางสังคมแบบนี้ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม (องค์กร) เป็นแบบใช้อำนาจหรือแบบบีบบังคับ ทำลายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของคนส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ด้านล่าง ทั้งยังเป็นโครงสร้างที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ในทุกระดับ เพราะผู้ที่อยู่ในโครงสร้างด้านบนจะใช้อำนาจสั่งหรือบังคับโดยไม่ต้องใช้ความรู้ หรือใช้สติปัญญาหรือแสวงหาความรู้ คอยทำตามคำสั่งของคนข้างบนเท่านั้น นอกจากนี้โครงสร้างแนวดิ่งนี้ยังปราศจากการตรวจสอบทักท้วงเพราะคนข้างล่างอยู่ใต้อาณัติของอีกฝ่ายหนึ่ง และจากการสั่งการลงมาให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างและความพร้อมของแต่ละชุมชน จึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาของชุมชนได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งที่ทำให้กลไกของการพัฒนามีประสิทธิภาพต่ำ ในส่วนตัวผู้ปฏิบัติงานก็ขาดความเสียสละและทัศนคติในการทำงาน มีผลทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรแต่เนื่องจากภาคราชการยังมีความสำคัญในการสนับสนุนในด้านต่างๆ เนื่องจากในระบบราชการมีข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า ดังนั้น ภาคราชการจำเป็นจะต้องปรับปรุงตนเองในเรื่องของทัศนคติของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ และปรับบทบาทการทำงานพร้อมทั้งระเบียบปฏิบัติ กลไกการบริหารจัดการเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

9 ปัญหาอุปสรรคในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ประการที่ 1 ขบวนการค้ายาเสพติดมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลหนุนหลังเนื่องจาก มีผลประโยชน์มหาศาล ประการที่ 2 การรั่วไหลของข่าวสารที่มาจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเป็นสายให้ผู้ค้ายาเสพติด และ ประการที่ 3 กระบวนการทางกฎหมายไม่เคร่งครัด บางครั้งมี

การเลือกปฏิบัติ ดังนั้น ปัญหาทั้ง 3 ประการที่กล่าวมานั้นถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การนำนโยบายไปปฏิบัติในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ เพราะฉะนั้นแนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ก็จะต้องจัดการกลุ่มผู้มีอิทธิพลให้หมดไป และดำเนินการกวาดล้างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติให้นำกฎหมายมาใช้ อย่างเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ และจากผลการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความ เห็นมากที่สุด คือ ปัญหาเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอในการที่จะนำมาบริหารจัดการในด้านของ การจัดหาบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนให้ผู้ นำนโยบายไป ปฏิบัติมีอุปกรณ์ เครื่องมือที่พร้อมในการดำเนินการ ดังนั้น ผู้บริหารของประเทศจะต้องให้ความสำคัญกับปัญหาต่างๆ ที่ได้กล่าวมาเพราะมีความสำคัญต่อการที่จะนำพาประเทศให้ก้าวไปสู่สังคมที่ สงบสุข ประชาชนมีความกินดี อยู่ดี ปลอดภัยจากปัญหาต่างๆ

10 แนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นต่อแนวทางส่งเสริมปรับปรุงการ นำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ได้แก่ รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้มีงบประมาณเพียงพอที่จะนำมาจัดหาบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ และ เครื่องใช้ที่ทันสมัย รวมทั้งกระบวนการพิจารณาของนักกฎหมายควรยึดหลักความยุติธรรมเป็น หลัก ไม่ควรให้อำนาจอย่างอื่นเข้ามาครอบงำได้ และเพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้ประชาชนได้เห็น คุณค่าของกระบวนการยุติธรรมของประเทศว่ามีความน่าเชื่อถือ เหมาะสมที่จะเป็นที่พึ่งของคนดี ในสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาการปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ และพื้นที่ อื่นๆ ต่อไป โดยแยกเป็น 2 ประการ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสังกัดให้มีความรู้ ความสามารถ และทันสมัย โดยการส่งตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจไปศึกษาดูงานต่างประเทศหรือส่งไปศึกษายุทธวิธีการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่างชาติเพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการทำงานปราบปรามยาเสพติด ภายในประเทศ และเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สูงขึ้น

1.2 รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานต่างๆ อย่างเพียงพอ เพื่อหน่วย งานต่างๆ ที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีงบประมาณนำมาจัดซื้อ-จัดจ้างบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ และ เครื่องใช้ที่ทันสมัย มาใช้ในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บังคับบัญชาควรตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานอย่าง หละหลวมหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้มีมาตรการลงโทษสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เหล่านั้นอย่างเด็ดขาด โดยการพักราชการหรือให้ออกจากราชการ ไม่ควรย้ายไปปฏิบัติงานที่อื่น เพราะจะสร้างปัญหานี้ยังที่ดังกล่าวต่อไป

1 4 ควรมีการประสานความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ให้ร่วมกันปลูกจิตสำนึกในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้น

1 5 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ควรมีความต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุนด้านขวัญกำลังใจจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งความพร้อมในด้านงบประมาณ ยานพาหนะ และอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัย

1 6 ผู้บริหารระดับสูงในแต่ละพื้นที่รับผิดชอบที่มีอำนาจในการบริหารจัดการจะต้องเอาใจจริงเอาใจกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ให้หมดไป โดยไม่ควรปล่อยให้มีอำนาจ และมาเอาเปรียบประชาชน

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2 1 ควรมีการวิจัยในกลุ่มข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ และความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดในลักษณะองค์รวมต่อไป

2 2 ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อได้ข้อมูลเชิงลึก และสามารถนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาแนวทางสำหรับการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนยิ่งขึ้น

2 3 ควรมีการศึกษาวิจัยในหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

2 4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ว่ามีผลกระทบอะไรหรือไม่ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2 5 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงลึกว่าข้อมูลที่รั่วไหลได้นั้น แท้จริงแล้วเกิดมาจากสาเหตุอะไร เพราะเหตุใดจึงให้ทำเช่นนั้นได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิกา ชมดี (2524) การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถายเอกสาร
- กาญจนา ชุสุวรรณ (2546) ปัญหาการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติ กรณีศึกษาหอพักนิสิตนักศึกษา บริเวณซอยเพชรรัตน์ ถนนประชาชื่น 8 อ เมือง จ นนทบุรี ปัญหาพิเศษปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ชลบุรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- กล้า ทองขาว (2534) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- กุลล รัชชา (2539) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถายเอกสาร
- ไกรสุข สินสุข (2532) นโยบายการปราบปรามยาเสพติด วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถายเอกสาร
- เจษฎา ชมดี (2529) การปฏิบัตินโยบายสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนราธิวาส วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถายเอกสาร
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527) การบริหารการพัฒนาชนบท กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- ซัช สุกแก้วณรงค์ (2544) การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัดพิจิตร กรุงเทพฯ วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชูศรี วงศ์รัตน์ (2544) เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ เทพเนรมิตการพิมพ์
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (2527) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ทิพย์อร ไชยณรงค์ (2535) การวิเคราะห์ผลงานวิจัยด้านยาเสพติด กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ธำรง ทศนาญชลี (2540) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการแก้ปัญหา ยาเสพติด การพัฒนานโยบายและแนวทาง กรุงเทพฯ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

- นิยม เต็มศรีสุข (2543) ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ศึกษาเฉพาะกรณี
นโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 141/2541
วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ กรุงเทพฯ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2533) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพฯ ศูนย์ศึกษา
นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล
- ประวิทย์ กังวล, พ.ด.ด (2542) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตสถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ กรุงเทพฯ
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- พัชรี สีโรส (2534) การเมืองของกระบวนนโยบาย ในสายทิพย์ สุกติพันธ์(บรรณาธิการ)
ปัญหาผู้นำกับการกำหนดนโยบายแห่งชาติ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พิทยา บวรวัฒนา (2538) รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา(ค.ศ. 1970 – ปัจจุบัน)
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2525) หลักการพัฒนาชุมชนและพัฒนาชนบท กรุงเทพฯ ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ไทยอนุเคราะห์ไทย
- รัศมี วิศทเวทย์ (2546) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและกลุ่ม
เยาวชนทั่วไป กรุงเทพฯ สำนักงาน ป.ป.ส
- วุฒิพงษ์ นาวัน, พ.ด.ท (2542) ปัจจัยที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้น
ประทวนในสถานีตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล กรุงเทพฯ วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- วรเดช จันทรศร (2527) การนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบและคุณค่า วารสารพัฒนบริหาร
ศาสตร์ 24(4) 535-547
- (2528) การนำนโยบายไปปฏิบัติ การสำรวจกรอบความรู้โดยสังเขป ใน
อุทัย เลาหิเชียรและประทาน คงฤทธิศึกษากร(บรรณาธิการ) การบริหารรัฐกิจ
บทความทางวิชาการ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ภาพพิมพ์
- (2530) การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ รายงานเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริม
งานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กุมภาพันธ์ 2530 กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์
- (2532) การบริหารเพื่อการพัฒนา ของกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ มูลนิธิ
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2542) หลักสังคมวิทยา กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช
- สถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ (2547) ข้อมูลการจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติด (ออนไลน์)
แหล่งที่มา <http://202.29.48.16/mis/centraldata/view.php?tid=0702> 19 ธ.ค. 47

- สมเกียรติ แสงสินทร, พต ท (2541) ปัจจัยที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดของข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพฯ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- สากล สถิตวิทยานันท์ (2532) ภูมิศาสตร์ชนบท กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- สุพร เสียนสลาย (2539) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ศึกษากรณีนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- สุรวัฒน์ คูวิเศษแสง (2545) นโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด รายงานประกอบการเรียนวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน
- เสถียร หอมขจร (2543) เอกสารอ่านประกอบวิชา PS711 การนำนโยบายไปปฏิบัติ กรุงเทพฯ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2547) รายงานผลการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี 2547 กรุงเทพฯ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2545) แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด กรุงเทพฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- อकिन ระพีพัฒน์ (2527) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคม และวัฒนธรรมไทย ใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพฯ ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณะสุข มหาวิทยาลัยมหิดล
- อัญชลี รัชกุล (2541) การรับรู้ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของประชาชนต่อบทบาทของ ตำรวจชุมชนประจำตำบล ปริญญาโท นศ ม (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- อาคม ใจแก้ว (2533) การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- Attewell, P & Gerstein Dean R (1979, April) "Government Policy and Policy Practice", *American Sociological Review*, Vol 44 ,pp 311-327
- Bardach, Eugene (1980) *The Implementation Game What Happens After a Bill Becomes a Law* 3rd ed , Mass the MIT Press
- Berman, Paul & Others (1977) *Federal Programs Supporting Education Change, Vol II Factors Affecting Implementation and Continuation*, Santa Monica Rand Corporation
- George, III Edward (1980) *Implementing Public Policy*, Washington D C Congressional, Quarterly

- Glynn, Thomas P (1977) *The Implementation of Public Policy The Role of Executive Leadership*, (Dissertation Presented to the Faculty of the Florence Heller Graduate School for Advanced Study in Social Welfare, Brandeis University)
- Goggin, Malcolm (1987) *Policy Design and Politics of Implementation the Cases of Child Health Care in the American States* Knoxville the University of Tennessee Press
- Greenwood, Peter W & others (1975) *Federal Programs Supporting Educational Change, Vol II The Process of Change*, Santa Monica Rand Corporation
- Gross, Neal et Al (1971) *Implementing Organizational Innovation* New York Basic Books
- Helen M Ingram & Dean Mann (eds) (1980) *Why Policies Succeed or Fail* Beverly Hills Sage Publication, Inc
- Kerr, Donna H (1976) "The Logic of Policy and Successful Policies" *Policy Science* No 7,pp 359-363
- Nakamura, Robert & Smallwood, Frank (1980) *The Politics of Policy Implementation* New York St Martin's Press
- Mazmanian, Daniel A & Sabatier, Paul A (1980) "The Conditions of Effective Implementation A Guide to Accomplishing Policy Objectives", *Policy Analysis*, 5,p 542
- Van Meter, Donald S & Van Horn, Carl E (1975, Feb) "The Policy Implementation Process A Conceptual Framework" *Administration and Society* Vol 6 No 4, pp 445-488
- Williams, Walter (1975, summer) "Implementation Analysis and Assessment" *Policy Analysis*, 5,pp 531-566
- Williams, Walter (1982) *Studying Implementation Methodological and Administrative Issues* New Jersey Chatham House Publishers, Inc

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ศธ 0519 12/ 6144

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

19 สิงหาคม 2548

เรื่อง *ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนครสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” โดยมี อาจารย์ ดร สุพล จรรยากุล และ อาจารย์ ดร ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ท่านตอบตามประเด็นข้อคำถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519 12/ ๖145

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

1๘ สิงหาคม 2548

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์" โดยมี อาจารย์ ดร.สุพล จรรยากุล และ อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ท่านตอบตามประเด็นข้อคำถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอความเห็นชอบ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519 12/ 6146

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

19 สิงหาคม 2548

เรื่อง ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพล จรรยากุล และ อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ท่านตอบตามประเด็นข้อคำถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519 12/ ๒๕๔๙

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

๑๙ สิงหาคม 2548

เรื่อง ขอกเอกสารเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

เนื่องด้วย นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง 'ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์' โดยมี อาจารย์ ดร สุรพล จรรยากุล และ อาจารย์ ดร ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขอกเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดประจำปี 2546 – 2547 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519 12/๔ 1/ ๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ สิงหาคม 2548

เรื่อง ขออนุมัติเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร อำเภอโคกพระ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพัฒน์ สิงห์ประยูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (นโยบายสาธารณะ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษา นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” โดยมี อาจารย์สุรพล จรรยาฤๅ และ อาจารย์ชลวิทย์ เกียรติจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ข้าราชการตำรวจ จำนวน 50 นาย เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษา นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนพพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2419016 มือถือ 04-1638977

ที่ ศธ 0519 12/ 6147

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

19 สิงหาคม 2548

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายนพพัฒน์ สิงห์ประยูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์" โดยมี อาจารย์ ดร สุพล จรรยากุล และ อาจารย์ ดร ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ท่านตอบตามประเด็นข้อคำถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนพพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519 12/ ๖14๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

1๘ สิงหาคม 2548

เรื่อง *ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพล จรรยากุล และ อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ท่านตอบตามประเด็นข้อคำถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนนทพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519 12/ ๖144

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

19 สิงหาคม 2548

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการศึกษา

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายพนนพัฒน์ สิงห์ประยูร นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษา นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์" โดยมี อาจารย์ ดร.สุพล จรรยากุล และ อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้นิติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ท่านตอบตามประเด็นข้อคำถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความเห็นชอบ ได้โปรดพิจารณาให้ นายพนนพัฒน์ สิงห์ประยูร ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จระเดช หลุย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2664-1000 ต่อ 5618, 5731

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบาย การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปฏิญาณพันธ์ ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามด้วยประสบการณ์และความรู้ ความเข้าใจของท่าน เพื่อประโยชน์ในด้านวิชาการต่อไป ผู้ศึกษาขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสี่เหลี่ยม ☐ หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

1 อายุ

☐ 21 – 30 ปี

☐ 41 – 50 ปี

☐ 31 – 40 ปี

☐ 51 – 60 ปี

2 ระดับการศึกษา

☐ มัธยมศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ อนุปริญญา

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

3 ชั้นยศปัจจุบัน

☐ ชั้นประทวน

☐ ชั้นสัญญาบัตร

4 อายุการรับราชการ

☐ 1 – 10 ปี

☐ 21 – 30 ปี

☐ 11 – 20 ปี

5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ 5,000 – 10,000 บาท

☐ 20,001 – 25,000 บาท

☐ 10,001 – 15,000 บาท

☐ 25,001 – 30,000

☐ 15,001 – 20,000 บาท

☐ 30,001 – 35,000 บาท

6 ประสบการณ์ในการจับกุมคดียาเสพติด

☐ เคย

☐ ไม่เคย

7 จำนวนคดียาเสพติดที่ดำเนินการจับกุมได้

☐ 1 – 50 คดี

☐ 101 – 150 คดี

☐ 51 – 100 คดี

☐ 151 – 200 คดี

8 ประเภทการกระทำผิดคดียาเสพติดที่สามารถจับกุมได้

☐ ผลิตยาเสพติด

☐ สงออกยาเสพติด

☐ จำหน่ายยาเสพติด

☐ เสพยาเสพติด

9 ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 มีความชัดเจนหรือไม่

☐ ชัดเจน ☐ ไม่ชัดเจน เพราะ

10 ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ที่รัฐบาลประกาศใช้

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เพราะ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

คำชี้แจง (1) ในแต่ละข้อมีระดับความเห็นอยู่ 5 ระดับ

(2) โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสี่เหลี่ยม ☐ หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย					
1 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่ สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน					
2 ยุติสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยการตัดวงจรด้านยาเสพติดให้ได้โดยเด็ดขาด					
3 เอาชนะปัญหายาเสพติดอันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืน และถาวร					
4 จัดตั้งองค์กรนำในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดในทุกตำบล อำเภอ และจังหวัด					
5 ปรามปรามผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล้าเลียงยาเสพติดและผู้มีอิทธิพลที่พัวพันเกี่ยวข้อง สนับสนุน ช่วยเหลือขบวนการยาเสพติด					
6 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่มุ่งในการบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้เสพยาเสพติด					
ปัจจัยด้านทรัพยากร					
7 จังหวัดได้จัดสรรงบประมาณในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด เบิกจ่ายได้อย่างรวดเร็ว ทันใจ					
9 จังหวัดจัดสรรบุคลากร รถยนต์ และค่าน้ำมัน สนับสนุนในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อย่างเพียงพอ					
10 หน่วยงานของท่านมีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงาน					
11 จังหวัดได้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการตรวจค้นสารเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ					
12 จังหวัดได้มีการพัฒนาเทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสืบสวนและหาข่าวด้านยาเสพติด ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอและทันสมัย					
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ					
13 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี					
14 ท่านมีความรู้สึกเต็มใจที่ได้ปฏิบัติงานในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด					
15 ท่านมีความรู้สึกพึงพอใจต่อสถานภาพ บทบาทและหน้าที่กับการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด					
16 ผู้บริหารให้ความสำคัญ และส่งเสริมสนับสนุนในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อย่างจริงจัง					
17 ผู้บังคับบัญชามีทักษะในการบริหารงานและบริหารคนสูง					
18 หน่วยงานของท่านให้การสนับสนุนทางด้านการเงินแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนเพียงพอ					
ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างต่าง ๆ					
19 มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่างหน่วยงานอย่างโปร่งใสไม่ปิดเป็น					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
20 การทำงานมีการประสานกันเป็นอย่างดีระหว่าง หน่วยงานภายในจังหวัดและนอกจังหวัด					
21 หน่วยงานของรัฐร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้องในการปราบปรามยาเสพติด					
22 เปิดสายด่วนรับแจ้งเหตุ และรับเรื่องราวการแจ้ง เบาะแสของผู้ค้า ผู้ผลิต และผู้เสพ					
23 เผยแพร่ข้อมูล และข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้ ประชาชนรับทราบโทษของการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับยา เสพติด					
ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง					
24 รัฐบาลได้สนับสนุนเกี่ยวกับกฎหมาย หรือ ระเบียบใหม่ๆ เพื่อให้การทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น					
25 คณะรัฐมนตรีให้การสนับสนุนนโยบาย งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการต่อสู้เพื่อ เอาชนะยาเสพติด					
26 รัฐบาลติดตามและเอาใจใส่กับนโยบายการต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง					
27 นักการเมืองในจังหวัดให้การสนับสนุน และผลักดัน นโยบายฯ บรรลุผลสำเร็จ					
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม					
28 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุน ด้าน บุคลากร งบประมาณ และเครื่องมือในการต่อสู้เพื่อ เอาชนะยาเสพติด					
29 ผู้นำชุมชนและประชาชนช่วยเป็นหูเป็นตาและให้ ข้อมูลในการแจ้งเบาะแสด้านยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจเป็นอย่างดี					
30 บริษัท ร้านค้า ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และจัดกิจกรรมในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด					
31 สถาบันการศึกษาและสื่อมวลชนช่วยรณรงค์เผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยยาเสพติด รวมทั้งการป้องกันตนเอง					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
32 ประชาชนให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งผลิต และแหล่งจำหน่ายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดี					

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ในช่วงปีที่ผ่านมา (2546-2547)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบเบาบางและลดลง					
2 จำนวนแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ลดลง					
3 จำนวนผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบลดน้อยลง					
4 จำนวนผู้ค้ายาหรือแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบลดน้อยลง					
5 การหาซื้อยาเสพติดได้มีแนวโน้มลดลง					
6 จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง					
7 มีการจัดตั้งองค์กรศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับตำบล อำเภอ และจังหวัดอย่างเหมาะสม					
8 การนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติทำให้ประชาชน อยู่ดี กินดี มีความสุข และรู้สึกปลอดภัย					

ส่วนที่ 4 แนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรค

4.1 ทานมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมปรับปรุงในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ ที่สามารถจะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ดีขึ้น

4.2 ทานคิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ

“ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้”

ภาคผนวก ค
แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถาม

คำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์
ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบาย	8460***
1 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	7112**
2 ยุติสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยการตัดวงจรด้านยาเสพติดให้ได้โดยเด็ดขาด	6500**
3 เอาชนะปัญหาเสพติดอันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติให้ได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืน และถาวร	5488**
4 จัดตั้งองค์กรนำในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดในทุกตำบล อำเภอ และจังหวัด	8304***
5 ปรามปรามผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ลักลอบยาเสพติดและผู้มีอิทธิพลที่พัวพันเกี่ยวข้องกับ สนับสนุน ช่วยเหลือขบวนการยาเสพติด	8435***
6 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นนโยบายที่มุ่งในการบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เสพยาเสพติด	2194*
ปัจจัยด้านทรัพยากร	8952***
7 จังหวัดได้จัดสรรงบประมาณในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ	7050**
8 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเบิกจ่ายได้อย่างรวดเร็ว ทันใจ	8102***
9 จังหวัดจัดสรรบุคลากร รถยนต์ และค่าน้ำมันสนับสนุนในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างเพียงพอ	3914*
10 หน่วยงานของท่านมีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงาน	6828**
11 จังหวัดได้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการตรวจค้นสารเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอ	8607***
12 จังหวัดได้มีการพัฒนาเทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสืบสวนและหาข่าวด้านยาเสพติด ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเพียงพอและทันสมัย	8607***
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	7480**
13 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	4721*

คำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์
14 ท่านมีความรู้สึกเต็มใจที่ได้ปฏิบัติงานในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	5059**
15 ท่านมีความรู้สึกพึงพอใจต่อสถานภาพ บทบาทและหน้าที่กับการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	6317**
16 ผู้บริหารให้ความสำคัญ และส่งเสริมสนับสนุนในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจัง	3250*
17 ผู้บังคับบัญชามีทักษะในการบริหารงานและบริหารคนสูง	6299**
18 หน่วยงานของท่านให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนเพียงพอ	4150*
ปัจจัยด้านการสื่อสารและประสานงานระหว่างราชการ	8165***
19 มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่างหน่วยงานอย่างโปร่งใสไม่บิดเบือน	7905**
20 การทำงานมีการประสานกันเป็นอย่างดีระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัดและนอกจังหวัด	4685*
21 หน่วยงานของรัฐร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามยาเสพติด	2845*
22 เปิดสายด่วนรับแจ้งเหตุ และรับเรื่องราวการแจ้ง เบาะแสของผู้ค้าผู้ผลิต และผู้เสพ	8090***
23 เผยแพร่ข้อมูล และข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้ ประชาชนรับทราบโทษของการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	7860**
ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมือง	8757***
24 รัฐบาลได้สนับสนุนเกี่ยวกับกฎหมาย หรือระเบียบใหม่ๆ เพื่อให้การทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น	9073***
25 คณะรัฐมนตรีให้การสนับสนุนนโยบาย งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	7818**
26 รัฐบาลติดตามและเอาใจใส่กับนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	4576**
27 นักการเมืองในจังหวัดให้การสนับสนุน และผลักดันให้นโยบายบรรลุผลสำเร็จ	8121***
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	8744***
28 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุน ด้านบุคลากร งบประมาณ และเครื่องมือในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	6134**

คำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์
29 ผู้นำชุมชนและประชาชนช่วยเป็นหูเป็นตาและให้ ข้อมูลในการแจ้งเบาะ แสด้านยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดี	8134***
30 บริษัท ร้านค้า ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และจัดกิจ กรรมในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด	7286**
31 สถาบันการศึกษาและสื่อมวลชนช่วยรณรงค์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพิษภัยยาเสพติด รวมทั้งการป้องกันตนเอง	6180**
32 ประชาชนให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งผลิต และ แหล่งจำหน่ายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดี	7579**
ผลการดำเนินงานในการนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ไปปฏิบัติ	7504**
1 นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทำให้สถานการณ์ยาเสพติดใน พื้นที่รับผิดชอบเบาบางและลดลง	2134*
2 จำนวนแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ลดลง	6775**
3 จำนวนผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบลดน้อยลง	7422**
4 จำนวนผู้ค้ายาหรือแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบลดน้อยลง	7474**
5 การหาซื้อยาเสพติดได้มีแนวโน้มลดลง	7382**
6 จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง	6248**
7 มีการจัดตั้งองค์กรศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับตำบล อำเภอ และจังหวัดอย่างเหมาะสม	7411**
8 การนำนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติทำให้ประชาชน อยู่ดี กินดี มีความสุข และรู้สึกปลอดภัย	9006***
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ รวมทั้งชุดของแบบสอบถาม	= 8295***

* ข้อคำถามต่ำ ** ข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง *** ข้อคำถามอยู่ในระดับสูง

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก

1 นายพีรพล ไตรทศาวิทย์	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์
2 นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	เลขานุการผู้อำนวยการศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
3 นายอำนาจ ศิริชัย	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์
4 นายปิยะพันธ์ อินทโชติ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก
5 นายธวัชชัย โพธิ์พุ่ม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ดก
6 นายธงชัย ศรีสด	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกลางแดด
7 นายวีระชัย สุทธพงษ์	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนครสวรรค์
8 นางดาริน บุญบัวทอง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระโดน
9 นายคำรณ บุตรน้ำเพชร	ประธานชุมชนวัดเขา
10 นางยามเย็น เต็ดไธ	ประธานชุมชนหนองปลาแห้ง
11 นายวีระพงษ์ จันทรา	ประธานชุมชนเกาะยม
12 นายวสันต์ สอดศรี	ประธานชุมชนชัยศิริ
13 นางอรุณีย์ เกตุทลา	ประธานชุมชนวัดไทร
14 นางนงลักษณ์ ลามล็ก	
15 นางสาวทัศนีย์ จันทร์ดี	
16 นายสุพัฒน์ กาลจักร	
17 นางวัชรีย์ ศรีทอง	

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นนทพัฒน์ สิงห์ประยูร
วันเดือนปีเกิด	4 กุมภาพันธ์ 2523
สถานที่เกิด	ตำบลหนองมะโมง กิ่งอำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	123/1 ม 3 ตำบลหนองมะโมง กิ่งอำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	เจ้าพนักงานปกครอง 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเลขาธิการกรม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ถนนราชสีมา แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ ศ 2539	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนศรีสโมสรวิทยา
พ ศ 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนชัยนาทพิทยาคม
พ ศ 2545	ศิลปศาสตรบัณฑิต(รัฐประศาสนศาสตร์) จากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์
พ ศ 2548	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ